Annus XII - Vol. XII 2 Novembris 1920 Num. 12

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA BENEDICTI PP. XV

LITTERAE ENCYCLICAE

AD PATRIARCHAS, PRIMATES, ARCHIEPISCOPOS, EPISCOPOS ALIOSQUE LOCORUM ORDINARIOS, PACEM ET COMMUNIONEM CUM APOSTOLICA SEDE HABENTES, DE SANCTO EPHREM SYRO MONACO EDESSENO DOCTORE ECCLESIAE RENUNTIANDO.

BENEDICTUS PP. XV

VENERABILES FRATRES

SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

Principi Apostolorum Petro illud est a divino Ecclesiae Conditore attributum, ut, fide omnis erroris immuni [1] cum Deo cohaerens, tanquam « coriphaeus Apostolici chori » [2] et communis omnium magister ac rector [3] Illius gregem pasceret, qui Ecclesiam suam, in ipsius Petri eiusque successorum visibilis, perennis ac solidi magisterii auctoritate [4] aedificavit [5]; qua in mystica petra, idest totius ecclesiastici aedificii fundamento [6], quasi quodam in cardine et centro, non minus catholicae fidei quam christianae caritatis communio consisteret.

Id quidem esse Primatus Petro conlati singulare munus ut caritatis, item ac fidei, divitias usquequaque diffunderet atque

[1] Luc. XXII, 32.
[2] S. Theod. Stud. *ep. II ad Michaëlem Imperatorem.*
[3] S. Cyr. Alex. *De Trinit.* dial. IV.
[4] S. Theod. Stud. ibid.
[5] Matth. XVI, 18.
[6] S. Cyr. Alex. *Comm. in Luc.* c. XXII, v. 32.

in omnibus veluti tueretur, Ignatius Theophorus, recens ab apostolorum aetate, pulchre declaravit. In iis enim quas ex itinere misit ad Ecclesiam Romanam nobilissimas litteras, suum nuntians in Urbem adventum, martyrii pro Christo faciendi causa, praeclarum de illius Ecclesiae in ceteras omnes principatu edidit testimonium, cum eam « universo coetui caritatis Praesidentem » [1] nuncupavit, scilicet ut significaret non modo Ecclesiam universam esse adspectabilem divinae caritatis imaginem, sed etiam Romanae Sedi beatissimum Petrum, una cum Primatu, caritatis suae erga Christum triplici confessione affirmatae reliquisse hereditatem, ut eodem igne fidelium omnium animos incenderet.

Utramque notam ut pontificiae propriam auctoritatis antiqui Patres, praecipue qui inlustriores Orientis cathedras obtinebant, exploratissimam cum haberent, ad hanc Apostolicam Sedem, quae una salutem in extremo discrimine sponderet, confugere consueverant, quotiescumque vel haeresum fluctibus vel intestinis discidiis iactabantur. Ita egisse constat Basilium Magnum [2], ita insignem Nicaenae fidei propugnatorem Athanasium [3], ita Ioannem Chrysostomum [4], deiferos illos orthodoxae fidei Patres, cum ab episcoporum conciliis, secundum veterum ecclesiasticorum canonum praescripta [5], ad supremum Romanorum Pontificum iudicium provocarunt. Hos vero quis dixerit ei mandato, quod a Christo haberent confirmandi fratres, aliqua ex parte defuisse? Quin immo, ne id officium desererent, alii in exsilium impavide proficisci, ut Liberius, ut Silverius, ut Martinus; alii causam orthodoxae fidei, eiusque defensorum qui Pontificem appellaverant, animose agere, ut vel eorum, qui vita functi essent, vindicarint memoriam: exemplo sit Innocentius I [6], qui episcopis Orientis imperavit, ut in liturgicis diptychis, cum

[1] S. Ign. *Epist. ad Rom.*
[2] S. Basil. Magn. Epist. cl. II, ep. 69.
[3] S. Felicis II Epist. et Decr. — Epist. Athanas. et episcop. Aegyptior.
[4] S. Ioan. Chrys. Ep. ad Innocent. episc. Rom.
[5] Sardic. can. 3, 4, 5.
[6] Theodoret. l. v, c. 34.

orthodoxorum Patrum nominibus inter actionem sacram commemorandum, denuo Chrysostomi nomen inscriberent.

Nos autem, cum populos Orientales non minore sane, quam decessores Nostri, sollicitudine et caritate complectamur, equidem gaudemus nonnullos ex iis, teterrimo bello restincto, et se in libertatem vindicasse et sacra e dominatu laicorum subduxisse. Qui cum rem publicam, pro suae quisque nationis ingenio maiorumque institutis, ordinare contendant, videmur rem tempori eorumque condicionibus congruentem facturi, si exemplum sanctitatis, doctrinae patriaeque caritatis splendidissimum iis proposuerimus cum ad diligentius imitandum, tum ad studiosius colendum. Sanctum Ephrem Syrum intellegimus, quem cum flumine Euphrate haud inepte comparat Gregorius Nyssenus, quod eius « aquis irrigata christianorum multitudo centuplum fidei fructum » efferret [1]; Ephrem dicimus, cuius laudes deiferi orthodoxique Patres et Doctores, a Basilio, Chrysostomo, Hieronymo ad Franciscum Salesium et Alphonsum de Ligorio, uno ore praedicant. Gratum quidem est vocibus adiungere horum veritatis praeconum vocem Nostram, qui etsi dissimiles inter se ingeniis ac temporum locorumque intervallis disiuncti sunt, ille tamen ex iis oritur conficiturque concentus, cuius facile « unum eundemque Spiritum » modulatorem agnoscas.

Quod autem illas quas dedimus ad vos Encyclicas Litteras, Venerabiles Fratres, in MD natali S. Hieronymi, hae tam brevi spatio consequantur, hoc ideo usu venit, quia duo praeclarissimi viri non una re conveniunt. Etenim fuerunt Hieronymus et Ephrem fere aequales, ambo monachi, ambo Syriae incolae, uterque sacrorum Librorum cognitione studioque excellentes; quos iure dixeris, veluti «duo candelabra lucentia » [2], a Deo destinatos alterum proprie ad occidentales, alterum ad orientales regiones illuminandas. Quae autem eorum scriptis continentur, eiusdem bonitatis sunt eiusdemque spiritus; ac propterea fit, ut, quemadmodum in iis concors et immutabilis latinorum atque

[1] S. Greg. Nyss. *Vita S. Ephrem*, c. I, n. 4.
[2] Cf. Apoc. XI, 4.

orientalium Patrum doctrina elucet, sic eorum laudes et gloria veluti in unum coalescant et copulentur.

Utra ex celeberrimis quondam urbibus, Nisibi et Edessa, beatum Ephrem in lucem ediderit, ambigitur: eum certo, cum postremae persecutionis martyribus sanguine coniunctum [1], christiano more parentes eduxerunt. Quos si copiosae vitae commoda defecerant, at laus illa longe maior splendidiorque ornabat, quod « in iudicio Christum professi fuerant » [2]. Ineunte vero adulescentia, Ephrem, ut in opusculo Confessionum suarum conqueritur, remissius languidiusque animi restitit cupiditatibus, quibus illa aetas exagitari solet: erat enim ingenio fervens, in iram praeceps, iurgiorum cupidus, mente linguaque solutior. Sed cum in vincula esset ob falsum crimen coniectus, humanas res et inania mundi oblectamenta coepit despicere; itaque, ubi se iudici purgavit, ilico monachi habitum induit, et deinceps se totum ad pietatis exercitationes sacrarumque studia Scripturarum contulit. Cum autem gratiam sibi conciliasset Iacobi Episcopi Nisibensis, unius e CCCXVIII Patribus Concilii Nicaeni, qui celeberrimam exegesis scholam in urbe episcopali condiderat, patroni sui exspectationem, assidua et peracuta commentatione Bibliorum, non tam explevit, quam superavit; quare brevi maximus omnium eius scholae interpres evasit, et « Doctor Syrorum » nuncupatus habitusque est. Is, haud ita magno spatio, sacrarum studia Litterarum, Persarum copiis urbi impendentibus, intermittere cogitur; quam calamitatem ut removeret, cives suos omnibus nervis ad resistendum incitat. Iam vero periculum, semel Iacobi episcopi precibus propulsatum, rursus, eo vita functo, ingravescit; iterumque obsessa urbs, anno CCCLXIII in potestatem dicionemque Persarum venit. At Ephrem, in exsilium pergere quam infidelibus servire praeoptans, Edessam commigravit, ibique, maximam partem, ecclesiastici doctoris munus studiosissime obivit.

Quam igitur in suburbano colle casam habitavit, ea mox,

[1] S. Greg. Nyss., op. cit.
[2] S. Ephrem Confessio n. 9.

inlustris academiae instar, magna hominum celebritate floruit, divinorum Librorum studio flagrantium: atque inde profecti sunt doctissimi illi Scripturarum interpretes, qui ad eandem disciplinam suos quisque alumnos excoluerunt, Zenobius, Maraba, Sanctus Isaac Amidensis, cui quidem, ob scriptorum gravitatem et copiam, Magni nomen adhaesit [1]. Itaque ex illo recessu adeo de doctrina sanctimoniaque Ephrem fama percrebruit, ut, cum Basilium Magnum de facie nosse percuperet, ob eamque causam venisset Caesaream, cognito Basilius divinitus eius adventu, singulari hominem cum reverentiae significatione acceperit, suavissimosque cum eo de divinis rebus sermones contulerit [2]: quo etiam tempore idem perhibetur ipsum impositione manuum diaconum consecrasse [3].

Edessena vero solitudine Ephrem non pedem, nisi statis diebus, efferebat, ut acerrimas illas ad populum contiones haberet, quibus, adversus haereses tum gliscentes, fidei dogmata tuebatur. Qui, si pro suae humilitatis conscientia ausus non est ad sacerdotium contendere, at in inferiore diaconatus gradu perfectissimum se Stephani imitatorem praestitit. Ergo Scripturas continenter docere et divini verbi praedicationi vacare; virgines Deo devotas ad sacram psalmodiam instituere; commentarios cotidie scribere Bibliis explanandis orthodoxaeque fidei inlustrandae; popularibus suis, praesertim egenis et calamitosis, subvenire; quae ceteros docturus esset, ipse tam absolute cumulateque ante perficere, ut in se imaginem illam sanctitatis referret, quam Ignatius Theophorus levitis proponit, cum eos Diaconos dumtaxat appellat, idest « mandatum Christi » [4], eosque exprimere affirmat « mysterium fidei in conscientia pura » [5].

Quantam vero quamque actuosam fratribus caritatem in summa annonae difficultate, gravis licet annis confectusque laboribus, exhibuit! Casam enim deserens, ubi tot annos caele-

[1] Sozom. *Hist. eccl.* l. III, c. XV.
[2] S. Greg. Nyss. op. cit. c. IV, n. 17.
[3] Vit. S. Basil. M. quae attrib. S. Amphilochio.
[4] S. Ignat. Ep. ad Thrall. n. III.
[5] I Tim. c. III, 9.

stem potius quam humanam vitam exegerat, Edessam accurrit: gravissimis verbis, quae quidem Gregorio Nysseno « tanquam divinitus fabre facta clavis »[1] ad animos et arcas locupletium aperiendas visa sunt, obiurgat qui frumentum comprimerent, vehementerque rogat, ut saltem de superfluo fratrum inopiam sustentarent. Iis igitur non tam civium necessitate quam viri gravitate permotis, ipse ex corrogata pecunia enectis fame comparare lectulos, sternere sub Edessae porticibus, languentes reficere, peregrinis occurrere, qui undique in urbem, panem flagitantes, commeabant[2]. Itaque vere hunc dixeris in patriae praesidio divinâ providentiâ collocatum! Qui non ante in suam solitudinem rediit, quam, exacto anno, e novarum frugum perceptione alimentorum copia ingens exstiterat.

Omnino commemoratione dignum est relictum ab eo civibus suis testamentum, in quo plane hominis cum fides, tum humilitas, tum etiam patriae caritas eminet singularis. « Ego Ephrem morior. Cum timore autem ac reverentia adiuro vos, o incolae civitatis Edessae, ne sinatis me in domo Dei poni aut sub altari. Non enim decet vermem putredine scatentem in templo et sanctuario Dei reponi. Verum in mea me tunica et pallio deponite, quibus quotidie utebar atque induebar. Comitamini me in psalmis atque orationibus vestris, et assidue pro mea parvitate oblationes facere dignemini. Marsupium Ephrem nunquam habuit: non baculus ei fuit, non pera, neque argentum vel aurum, aut aliam aliquam possessionem super terram aliquando acquisivi vel possedi. Meis igitur praeceptis atque doctrinae sedulo operam dantes, ut mei discipuli, a catholica ne desciscatis fide. Circa fidem maxime estote constantes, caventes vobis ab adversariis, iniquitatis, inquam, operatoribus et vaniloquis et a seductoribus. Et benedicta vestra sit civitas, in qua habitatis. Ipsa enim Sapientum est Civitas et Mater Edessa ». Sic Ephrem e vita cessit, at non eius abiit memoria, quae semper apud universam Ecclesiam in benedictione fuit. Quare cum de eo in sacra

[1] S. Greg. Nyss. op. cit. c. VI, n. 23.
[2] Sozomen. op. cit. l. III, c. XV.

liturgia subinde fieri coepisset commemoratio, licuit Gregorio Nysseno illud affirmare: « Eius vitae atque doctrinae splendor universo terrarum orbi illuxit; nam in omni fere loco qui illustratur a sole, cognoscitur ».

Iam quae hic tantus vir quamque multa scripserit, non est cur singillatim exponamus: « Dicitur porro tricies centenas miriades carminum, si omnia simul numerare velis, conscripsisse » [1]. Doctrinam ea quidem ecclesiasticam complectuntur fere omnem; exstant enim commentarii de sacris Scripturis deque mysteriis fidei, sermones de officiis deque interiore vita, de sacra liturgia lucubrationes, hymni in dies festos Domini, B. Mariae Virginis et Sanctorum, in pompas rogationum et paenitentiales, in defunctorum funera. Quibus ex omnibus candidissima prorsus eminet eius anima, quae merito lucerna evangelica dici queat « ardens et lucens » [2], cum, verum inlustrando, efficiat ut illud amemus et sequamur. Immo Hieronymus, cum S. Ephrem scripta testatur suo tempore, haud aliter ac SS. Patrum et Doctorum orthodoxorum opera, publice in liturgicis coetibus legi consuevisse, tum etiam de graeca eorundem librorum ex archetypo syriaco conversione affirmat se « acumen sublimis ingenii etiam in translatione » cognovisse [3].

Iam vero si in honorem beato Diacono Edesseno verti debet, quod praedicationem divini verbi et discipulorum institutionem sacris Litteris niti voluerit, secundum quidem Ecclesiae sensum acceptis, haud minorem sane laudem idem sibi comparavit ut christianus musicus ac poëta; utriusque enim artis adeo peritus erat, ut « Spiritus Sancti cithara » appellaretur. A quo licet ediscere, Venerabiles Fratres, quibus artibus sacrarum rerum cognitio sit in populo provehenda. Etenim Ephrem, cum inter gentes viveret ardentioris naturae, quae quidem poëticae musicaeque dulcedinem maxime sequerentur, quoniam iisdem lenociniis haeretici, inde ab altero post Christum saeculo, ad er-

[1] Sozomen. op. cit. l. III, c. XV.
[2] Ioh. V, 35.
[3] S. Hier. *De script. eccl.* c. 115.

rores suos disseminandos callidissime usi erant, ipse adulescentis David exemplo, Goliath gigantem proprio eius gladio interimentis, artes artibus opponit, doctrinamque catholicam carminibus modisque vestit, quae deinde virgines puerosque studiose docet, ut eadem postea populus omnis paulatim ediscat. Ita institutionem fidelium in christiana doctrina non modo integrat eorumque pietatem sacrae liturgiae spiritu fovet atque nutrit, sed etiam serpentes haereses felicissime prohibet.

Haec optimarum artium invitamenta a beato Ephrem inducta, quantum dignitatis sacris peragendis conferrent, utique apud Theodoretum legimus [1]; sed idem eo quoque comprobatur, quod metrica illa ratio, quam noster pervulgavit, late cum apud graecos, tum apud latinos, propagata est. Namque antiphonia ipsa liturgica cum suis canticis et pompis, quae Chrysostomi operâ Constantinopolim [2], Ambrosii autem Mediolanum [3] importata est, unde Italiam totam peragravit, num ab alio auctore profecta videatur? « Mos » ipse « orientalium partium », quo, in urbe Insubrium principe, Augustinus, catechumenus adhuc, tam vehementer commovebatur, quique, a Gregorio Magno expolitus, perfectius quiddam apud nos attigit, nonne, sapienti existimatorum iudicio, aliqua ratione beatissimo Ephrem debetur, cum ab antiphonia syriaca, ab eo diffusa, originem ducat?

Nihil igitur mirum si plurimi ab Ecclesiae Patribus fit S. Ephrem auctoritas. De eius scriptis ita Nyssenus: « Omnem et antiquam et novam Scripturam evolvens, et ut nemo alius in eius contemplationem incumbens, totam accurate ad verbum interpretatus est; atque ab ipsa mundi creatione usque ad ultimum gratiae librum quae abdita et recondita erant commentariis illustravit, Spiritus lumine usus » [4]. Ad haec Chrysostomus: « Ephrem ille magnus, obtorpescentium excitator, afflictorum consolator, iuvenum disciplina, instructor atque exhortator, mo-

[1] Theodoret. l. IV, c. 27.
[2] Sozom. op. cit. l. III, c. VIII.
[3] S. Aug. Confess. l. IX, c. 7.
[4] S. Greg. Nyss. op. cit.

nachorum speculum, dux paenitentium, framea et spiculum adversus haereticos, virtutum receptaculum et Spiritus Sancti habitaculum atque diversorium » [1]. Nihil profecto dici maius potest ad hominem dilaudandum, qui tamen suis ipse oculis tantulus videbatur, ut se omnium minimum et peccatorem vilissimum praedicaret.

Deus igitur qui « exaltavit humiles » beatum Ephrem summa afficit gloria, eumque huic aetati caelestis sapientiae doctorem et lectissimarum virtutum exemplum proponit. Cuius exempli opportunitas hodie dicenda est vere singularis cum, iam extincto immanissimo bello, quasi novus rerum ordo nationibus, praesertim Orientis, nascitur. Grande profecto, Venerabiles Fratres, plenumque curarum opus, cum Nobis, tum unicuique vestrum et bonis omnibus imponitur, ut quicquid humani civilisque cultus superest, in Christo instauremus, deviamque hominum societatem ad Deum et ad sanctam Dei Ecclesiam revocemus; ad Ecclesiam catholicam, inquimus, quae quidem, dum labant instituta maiorum, et, perturbatis rebus publicis, humana omnia permiscentur, una non vacillat fidenterque futura prospicit, una ad immortalitatem nata, eius nimirum freta oraculo, qui beatissimo Petro edixit: « super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam et portae inferi non praevalebunt adversus eam » [2].

Utinam vestigiis Sancti Ephrem insistant quotquot in Ecclesia munus administrant erudiendi ceteros, ab eoque ediscant quam sollerter, quam assidue sit in praedicanda Christi doctrina elaborandum; neque enim fidelium pietas habeat aliquid stabilitatis et emolumenti, nisi in fidei mysteriis praeceptisque penitus defixa haereat. Qui autem legitime sacras tradunt disciplinas, eos Edessenus exemplo suo monet, ne Scripturas sacras ad placita sui quisque ingenii detorqueant, neve in iis perscrutandis a perpetuo Ecclesiae sensu transversum unguem discedant; « omnis » enim « prophetia Scripturae propria interpre-

[1] S. Io. Chrys. *Orat. de consumm. saec.*
[2] Matth. XVI, 18.

tatione non fit; non enim voluntate humana allata est aliquando prophetia, sed Spiritu Sancto inspirati, locuti sunt sancti Dei homines » [1]. Atque Spiritus ille qui per prophetas est homines allocutus, idem est qui apostolis « aperuit sensum ut intelligerent Scripturas » [2] et Ecclesiam constituit revelationis nuntiam, interpretem et custodem, ut scilicet esset « columna et firmamentum veritatis » [3].

Ii vero in quos ab Ephrem gloria plus redundat honoris, hoc sustineant, ut oportet, onus dignitatis: inlustrem intellegimus sobolem Instituti monastici, quod cum Antonio et Basilio in Orientis regionibus ortum, per multiplices postea surculos in occidentales terras propagatum et, tot nominibus, de christiana humanitate est praeclare promeritum. Ne igitur hi cessent evangelicae perfectionis sectatores in anachoretam Edessenum suspicere eumque imitando sequi; monachus enim eo magis erit Ecclesiae profuturus, quo melius, coram Deo et hominibus, id in se exhibeat quod habitus significat, idest si, secundum illud antiquorum Orientis Patrum, sit « filius pacti », itemque « Angelus cuius opus misericordia est, pax et sacrificium laudis », ut eum venuste beatus Nilus Iunior definiit » [4].

Denique omnes quibus praepositi estis, Venerabiles Fratres, cum e Clero tum ex populo, illud a beato Ephrem discant, patriae huius caritatem, cuius quidem officia ipsius christianae sapientiae professione nituntur, non ab amore patriae caelestis seiungi debere, nedum ei praeponi: patriae illius, inquimus, quae nihil est aliud nisi intima in animis iustorum Dei dominatio hic inchoata, in caelis perfectissima; cuius profecto speciem mystice exhibet Ecclesia catholica, quae, remoto omni nationum et linguarum discrimine, filios Domini universos, veluti familiam unam, sub communi Patre ac Pastore complectitur. Item docet sanctissimus vir, vitae interioris fontes ibi esse quaeren-

[1] II Petr. I, 20-21
[2] Luc. XXIV, 45.
[3] I Tim. III, 15.
[4] S. Barthol. Crypt. Abb. in *Vita S. Nili Iunioris.*

dos ubi Christus constituit, idest in Sacramentis, in praeceptorum evangelicorum observatione et in pietatis exercitatione multiplici quam ipsa affert liturgia Ecclesiaeque proponit auctoritas. Quo in genere aliquid delibetis volumus, Venerabiles Fratres, ex iis quae de Altaris Sacrificio habet noster: « Sacerdos manibus suis Christum super altare ponit ut fiat cibus. Patrem tamquam domesticum alloquitur dicens: Da mihi Spiritum tuum, ut adveniens descendat super altare et sanctificet panem positum ut fiat Corpus Unigeniti tui. Narrat ei passionem et mortem exponitque coram eo ictus; neque Divinitatem pudet ictuum Filii sui primogeniti. Dicit invisibili Patri: en appensus in Cruce, Filius tuus est, eiusque vestes sanguine sunt conspersae et latus eius lancea est perfossum. Ei commemorat passionem et mortem Dilecti sui, quasi earum oblitus sit, atque Pater audiens, eius preces exaudit » [1]. Quae vero de iustorum post mortem condicione versibus persequitur, ea cum constanti Ecclesiae doctrina, postmodum in Concilio Florentino definita, sic congruunt ut nihil supra: « Mortuus a Domino abductus et iam in coelorum regno inductus est. Anima defuncti in coelo excipitur, et tamquam unio in coronam Christi inseritur. Defunctus iam nunc apud Deum et Sanctos eius commoratur » [2].

At huius erga Deiparam Virginem pietatem quisnam satis dicendo explicet? « Tu, Domine et Genitrix tua », ita in quodam carmine Nisibensi, « soli estis qui omni sub respectu perfecte decori estis; in Te namque, Domine mi, nulla est macula neque in Genitrice tua labes ulla inest » [3]. Omnino haec « Spiritus Sancti cithara » nunquam suaviores reddit sonos, quam cum propositum est Mariae concinere laudes vel integerrimam virginitatem vel divinam maternitatem vel misericordiae plenum in homines patrocinium celebrando.

Neque ita minore studio rapitur, cum e longinqua Edessa Romam respicit, ad Petri Primatum laudibus extollendum:

[1] Cf. Rahmani, *I Fasti della Chiesa Patriarcale Antiochena*, VIII-IX.
[2] Carm. Nisib. c. VI, pp. 24-28.
[3] Carm. Nisib. n. 27.

« Salvete, reges sancti, Apostoli Christi », ita ille ad Apostolorum chorum; « salvete, lux mundi .... Lucerna Christus, candelabrum et Petrus, oleum autem subministratio Sancti Spiritus. Salve, o Petre, peccatorum porta, discipulorum lingua, praedicantium vox, Apostolorum oculus, coelorum custos, clavigerorum primogenitus » [1]. Atque alio loco: « Beatus es, o Petre, caput et lingua corporis fratrum tuorum, corporis inquam quod ex discipulis coagmentatur, in quo uterque oculus filii sunt Zebedaei. Illi quidem beati sunt, Magistri thronum qui contemplantes, et sibi thronum petiere. Auditur vera Patris revelatio favere Petro, qui lapis evadit inconcussus » [2]. Et in alio hymno sic Dominum Iesum inducit cum primo suo in terris Vicario colloquentem: « Simon, discipule mi, Ego te constitui fundamentum Ecclesiae sanctae, petram vocavi te antea ut sustineres totum meum aedificium. Tu es inspector eorum qui aedificant mihi Ecclesiam in terris. Si quid reprobum aedificare velint, te ut fundamentum posui, coërce illos. Tu es caput fontis, a quo hauritur doctrina mea, tu es caput discipulorum meorum, per te omnes gentes potabo. Tua est suavitas illa vivifica, quam largior. Te elegi ut esses in mea institutione velut primogenitus et haeres thesaurorum meorum. Claves regni mei dedi Tibi, et ecce principem Te constituo super omnes meos thesauros » [3].

Haec omnia cum ipsi Nobiscum recoleremus, benignissimo Deo cum lacrimis supplices eramus, ut Orientales, quos discidium nimis diuturnum, contra veterum Patrum suorum sententiam quam memoravimus, ab hac beati Petri Sede misere distinet, tandem aliquando ad sinum complexumque reduceret Romanae Ecclesiae, quacum, Irenaeo teste, qui per magistrum suum Polycarpum traditas a Ioanne Apostolo doctrinas acceperat, « propter potiorem principalitatem necesse est omnem convenire Ecclesiam, hoc est eos qui sunt undique fideles » [4]. Interea vero

[1] S. Ephr. *Encom. in Petrum et Paulum.*
[2] Cf. Rahmani, *Hymni S. Ephr. De Virginitate,* p. 45.
[3] Lamy, *S. Ephr. Hymn. et Serm.* Vol. I, pr. 411.
[4] S. Iren. C. haer. l. III, c. III.

perlatae ad Nos sunt litterae, quibus Venerabiles Fratres Ignatius Ephrem II Rahmani, Patriarca Syrorum Antiochenus, Elias Petrus Huayek, Patriarcha Maronitarum Antiochenus et Ioseph Emmanuel Thomas, Patriarcha Chaldaeorum Babylonensis, allatis maximi momenti rationibus, Nos impense rogabant, vellemus, Apostolica Nostra auctoritate, Sancto Ephrem Syro, Diacono Edesseno, titulum atque honores Doctoris Ecclesiae universae concedere et confirmare. Quibus quidem precibus, aliquot etiam S. R. E. Cardinalium, Episcoporum, Abbatum et Praesidum religiosarum Sodalitatum graeci latinique ritus, postulatoriae litterae accesserunt. Rem profecto votis quoque Nostris consentaneam mature perpendendam duximus. Memineramus enim ab Orientalibus Patribus, quos supra diximus, beatum Ephrem semper veritatis magistrum deiferumque Ecclesiae catholicae Doctorem esse habitum; neque ignorabamus, ipsius auctoritatem inde ab initio plurimum valuisse non modo apud Syros, sed etiam apud finitimos, Chaldaeos, Armenos, Maronitas et Graecos, qui Diaconi Edesseni scripta in suum quisque sermonem transtulerunt et, cum in coetibus liturgicis, tum domi ac privatim cupide perlegere consueverant, ita, ut eius carmina, hodie etiam, inter Slavos, Coptos, Aethiopes et vel inter Iacobitas Nestorianosque inveniri contingat. Illud quoque animo reputavimus, hunc virum apud Romanam Ecclesiam magno in honore antehac fuisse. Praeterquam enim quod inde ab antiquis temporibus ea in martyrologio Calendis Februariis beatum Ephrem commemorat, nec sine peculiari sanctitatis et doctrinae eius elogio, in hac ipsa Alma Urbe, saeculo XVI vertente, in honorem Beatissimae Virginis et sancti Ephrem templum in colle Viminali erectum est; cognita autem res perspectaque omnibus est, decessores Nostros Gregorium XIII et Benedictum XIV, qui quidem non uno nomine de catholicis Orientis bene meriti sunt, curasse, ut primo Vossius, deinde Assemanus, maiore qua tum fieri poterat diligentia, Sancti Ephrem opera colligerent atque ad inlustrandam catholicam fidem et pietatem fidelium alendam ederent et evulgarent. Quod si proxime superiores respiciamus eventus, s. m.

decessor Noster Pius X anno MDCCCCIX Missam et Officium proprium in honorem eiusdem sancti Diaconi Edesseni, excerpta magnam partem e liturgia syriaca, approbavit et monachis Benedictinis, e Prioratu Hierosolymitano SS. Benedicti et Ephrem, concessit. Quibus omnibus rite perpensis, ut id suppleremus quod ad magni anachoretae gloriam deesse videbatur, simulque Orientis christiani populis gratificaremur apostolicae caritatis, qua eorum utilitati atque honori prospicimus, novo publicoque documento, negotium de quo erant litterae, quas supra memoravimus, Sacrae Rituum Congregationi commisimus, ad sacrorum canonum et vigentis disciplinae praescripta expediendum. Res tam feliciter evenit, ut Cardinales eidem Sacrae Congregationi praepositi per Praefectum Venerabilem Fratrem Nostrum Antonium S. R. E. Card. Vico, Episcopum Portuensem et S. Rufinae, renuntiarint, se idem optare et demisse a Nobis efflagitare quod ceteri, supplicibus libellis oblatis, poposcerant.

Itaque, Spiritu Paraclito invocato, suprema Nostra auctoritate, sancto Ephrem Syro, Diacono Edesseno, titulum cum honoribus Doctoris Ecclesiae Universalis conferimus ratumque habemus, decernentes, eius festum diem, qui est duodevicesimus mensis Iunii, celebrandum ubique esse eadem ratione, qua dies natalis agitur ceterorum Ecclesiae Universalis Doctorum.

Quare, Venerabiles Fratres, cum gaudemus hanc honoris et gloriae Sancto Doctori accessionem per Nos factam, tum confidimus simul fore, ut universae Christifidelium familiae, in tanta rerum asperitate, praesentissimus atque perstudiosus apud divinam clementiam deprecator ille adsit et patronus. Res item catholicis orientalibus novo sit argumento singularis eius curae atque studii, quo Romani Pontifices dissitas eas Ecclesias prosequuntur; quarum quidem legitimas consuetudines liturgicas canonicasque regulas, perinde ac decessores Nostri, volumus integras incolumesque perpetuo consistere. Utinam, afflante Dei gratia et sancto Ephrem auspice, impedimenta illa concidant, quibus tam conspicuam christiani gregis partem disiunctam dolemus a mystica petra, super quam Christus Ecclesiam suam

aedificavit. Utinam quam primum felicissimus ille dies illucescat, quo omnium in animis erunt « sicut stimuli, et quasi clavi in altum defixi » evangelicae veritatis verba « quae per magistrorum consilium data sunt a pastore uno » [1].

Caelestium interea donorum auspicem et paternae caritatis Nostrae testem, vobis, Venerabiles Fratres, et universo clero populoque unicuique vestrum concredito, apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum die v mensis Octobris anno MDCCCCXX, Pontificatus Nostri septimo.

BENEDICTUS PP. XV

[1] Ecclesiastes XII, 11.

MOTU PROPRIO

DE MARONITARUM IN URBE COLLEGIO RESTITUENDO

BENEDICTUS PP. XV

Cum primum in ea Nos cogitatione curaque versari coepimus, ut apud Orientales veterem Ecclesiae sanctae splendorem revocaremus, probe intelleximus quantum ad hanc rem opportunitatis haberent Seminaria et Collegia urbana Orientis christiani Clero pro regionum rituumque varietate instituendo.

Itaque adolescentibus clericis ex Aethiopia domum ad Sancti Stephani sub templum Vaticanum nuper aperuimus, quae iam bonam facit Nobis spem fructuum optimorum.

At vero Nostrum erat in primis curare ut quae instituta pro Orientalibus iustas ob causas ad tempus clausa erant, eadem quamprimum iterum paterent. Hoc in numero cum urbanum esset Maronitarum Collegium, Nos ad illud restituendum peculiari quodam studio animum adiecimus, Maronitis quoque Episcopis potissimumque Venerabili Fratre Elia Petro Patriarcha in consilium adhibitis.

Nunc igitur, rebus mature perpensis, ad maiorem Dei gloriam atque ad illustris Maronitarum gentis utilitatem, pro Apostolicae potestatis plenitudine, haec Nos Motu Proprio decernimus ac statuimus:

I. Urbanum Maronitarum Collegium denuo proximis Idibus Octobribus pateat, ut antea, via Portae Pincianae.

II. Sacerdos e Clero Romanae Curiae Collegium, cum Rectoris titulo, gubernet.

III. Alius, ac Rector, bonorum Administrator esto, uno ab altero prorsus distincto ac separato munere. Ita qui administrationem geret, ne is institutioni disciplinaeque alumnorum se immisceat. Administrationem autem rerum Collegii eidem, cui adhuc, id est Procuratori Patriarchae Maronitarum demandari

licebit: eo magis quod qui in ea procuratione hodie est, bene utiliterque Collegii negotia, hoc intervallo, gessit.

IV. Magister pietatis Collegii e Maronitis eligatur: alumnis tamen Confessarii, quem quisque malit, petendi fit facultas.

V. Sacrum Consilium *pro Ecclesia Orientali* Collegio curando praesit. Ideo alumnorum admissiones dimissionesque a Cardinali eius S. Consilii Secretario, nomine Nostro, fiant.

VI. Quantum pecuniae singulis mensibus Administrator Rectori debeat in Collegii tuitionem tradere, idem S. Consilium, subductis calculis hinc redituum, illinc necessitatum Collegii, definiet. De accepta autem summa Rectoris erit suo tempore rationem S. Consilio reddere.

VII. Sexto quoque mense Rector de omni Collegii statu et S. Consilium et Patriarcham Maronitarum diligenti scriptione docebit.

VIII. Collegii Urbaniani scholas alumni Maronitae frequentent, ad eius instituti leges in omnibus rebus sese accommodando.

IX. Iidem, quod ad sacros ordines adeundos pertinet, auctoritati Vicariatus Urbis, sicut cetera quae Romae sunt exterorum Collegia, subsint.

Denique de domestica Collegii disciplina Rectori potestatem facimus legem propriam condendi; quae quidem tum valebit, cum Cardinalis memorati S. Consilii Secretarius eam ratam habuerit.

Quae autem hic a Nobis statuta sunt, ea, contrariis quibuslibet non obstantibus, firma ac valida in perpetuum esse volumus et iubemus.

Datum Romae apud S. Petrum die x mensis octobris MCMXX, Pontificatus Nostri anno septimo.

BENEDICTUS PP. XV

LITTERAE DECRETALES

I

BEATUS GABRIEL A VIRGINE PERDOLENTE, CLERICUS PROFESSUS E CONGREGATIONE CLERICORUM REGULARIUM EXCALCEATORUM A SS. CRUCE ET PASSIONE D. N. I. C., SANCTORUM FASTIS ADSCRIBITUR.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Non sine providentissimo Dei consilio accidit ut calamitosis hisce temporibus, quibus homines, voluptatis illecebris prorsus dediti, superbia repleti odioque incensi, atque de nulla re quam de sui amore solliciti videntur, omnia in promptu essent ut ad solemnem Canonizationem deveniretur Beati Gabrielis a Virgine Perdolente, qui eximium praebet exemplum castissimae ac purissimae vitae, mirae humilitatis, ardentissimae caritatis. Ille enim non divitias, nec potentiam aut voluptates persecutus est, sed Deum tantum quaesivit, ei adhaesit, eum toto animo dilexit. Quisnam, tamen, eo sapientior, eo clarior, eo ditior? « Divites - « enim - eguerunt et esurierunt, inquirentes autem Dominum non « minuentur omni bono » (*Ps. XXXIII,* 10). « Deus - quippe - dispersit « superbos mente cordis sui, deposuit potentes de sede, et exaltavit « humiles » (Luc., I, 51-52).

Die primo mensis martii anni millesimi octingentesimi trigesimi octavi, Assisii, natus est Beatus Gabriel a Virgine Perdolente, et eo ipso die baptismatis aquis lustratus. Parentes habuit Sanctem Possenti, qui gubernatoris munus huc illuc per finitimas urbes exercebat, et Agnetem Frisciotti, religione ac morum integritate spectatissimos. Puero tribus vix annis nato, Sanctes dilecta coniuge orbatus fuit, quae Spoleti e vita migravit, ac propterea ipse familiae instituendae solus intendere debuit. Quod, vero, singulari virtute et prudentia fecit. Paterno studio mirabiliter respondebat Franciscus, qui in pauperes misericordem et a maledictis abhorrentem se ostendebat. Verumtamen erat illi ardens quoddam ingenium, ad iramque proclive. Breves tamen erant indignationes eius, et, a patre reprehensus, veniam ab illo petebat.

Adolescentem puerum a Doctrina Christiana Fratres primis litteris imbuerunt. In eorum scholis quum versaretur, seraphico fervore caelestis Epuli particeps est factus, neque ex illo die ad sanctam mensam frequenter accedendi etiam in saeculo consuetudinem unquam intermisit.

Primarum litterarum absoluto studio, scholas adivit Collegii Spoletini Societatis Iesu, in quibus humanarum litterarum et philosophiae multa cum laude integrum curriculum complevit, semperque se praebuit in pietatis operibus assiduum ac fervidum, in pudicitia tutanda rigidum, in familiaribus colloquiis castigatissimum.

Inter tamen has egregias virtutes nonnihil inerat levitatis ac vanitatis. Delicatas munditias persequebatur, compto et nitido cultui nimis addictus, novo ac peregrino more induebat vestes. Magnopere etiam delectabatur choreas agitare, milesias lectitare narrationes, scenae spectaculis interesse. In ea tamen vitae levitate et dissipatione non permisit Deus ut servus suus, quem ad assequendam sanctitatem appellaturus erat, noxam aliquam graviorem contraheret.

Tametsi ad perfectiorem vitae rationem a prima iuventute eum vocare visus est Dominus. Bis enim, ob recuperatam a gravi morbo sanitatem, Deo promisit religiosam se vitam fore initurum, sed semper promissum oblitus est. Tertio, vero, quum e gravi periculo in venando evasisset, perterritus Franciscus ad pristina promissa reversus est, quae tamen, rerum mundanarum studio, denuo neglexit. Sed misericors Deus ad spiritualem famuli sui utilitatem valentiora argumenta adhibuit. Permisit enim ut Francisci soror, Maria nomine, quam ipse valde diligebat, in aetatis flore, quasi improviso e vita migraret. Funestum eventum acerbissime Franciscus tulit, atque omnibus huius saeculi vanitates abdicare adeo firmiter constituit, ut patrem adiret ei nuncians sumptum a se consilium in religiosum ordinem concedendi.

Vehementer miratus est Sanctes, qui omnia expertus est ut a salutari consilio filium abduceret. Quin et dedit operam ut Franciscus cum puella quadam, honestissima ea quidem, quam coniugem ei expetebat, consuetudinem iniret. Quibus industriis paternaque auctoritate ac amore assecutus est ut ad saeculi illecebras adolescentem animum Franciscus denuo applicaret.

Attamen misericors Deus, aliam ei praebuit occasionem, qua in pristinum consilium eum revocaret. Quum Franciscus die quintodecimo mensis augusti anni millesimi octingentesimi quinquagesimi sexti se contulisset ad venerandam vetustam quamdam Matris Dei imaginem, quae Spoleti multa religione colitur ac eo die, e sacello educta, a clero per metropolitanam aedem solemni ritu praeferebatur, visus est

sibi sacrum simulacrum in eum intentis oculis intueri simulque hisce verbis in corde appellari: « Francisce, tua res non est mundus, tibi superest religio ».

Valde commotus est adolescens, qui ex illa hora fixum in animo habuit religiosae militiae nomen dare. Cupiens tamen in re tanti ponderis caute se gerere, cum e Societate Iesu patribus Tedeschini et Bompiani et cum viro quodam, qui in montuosa solitudine sanctam vitam degebat et, ex proximo oppido, Cesinus anachoreta vocitabatur, se aperuit. Quorum omnium opinio fuit revera Franciscum a saeculo ad religionem appellari.

De qua re certior factus, religiosam familiam amplectendam selegit quae a Passione Domini nostri nuncupatur, in eamque petiit cooptari. Tunc rem totam aperuit genitori, qui, licet invite, suum denique dedit consensum, atque alio filio Aloisio, qui ex Ordine erat Praedicatorum, munus detulit fratrem ad Sodalium a Passione recessum in oppido *Morrovalle* deducendi.

Propinquis et amicis salutatis, mane diei septembris septimi, bini fratres Spoletanam urbem reliquerunt, atque iter coeperunt ad oppidum *Morrovalle,* quo die nono eiusdem mensis pervenerunt. Eo ipso die, nulla interposita mora, Franciscus in coenobium ingressus est.

Die septembris vigesimo primo, undecimo ex quo in recessum receptus fuerat, vestem religiosam, inenarrabili iucunditate induit, ac Francisco nomine deposito, Gabriel a Virgine Perdolente coeptus est appellari.

Ex tunc, in novum quasi hominem conversus, ad virtutum perfectionem assequendam omnibus viribus animum intendit. In mundum, quem antea valde dilexerat, tantum suscepit odium, ut non modo moleste ferret de mundi rebus induci sermones, sed etiam ab iis rebus iisque hominibus alienatum animum gereret, quos diligere fas est, ad quosque natura ipsa pertrahere videtur. Quapropter ad litteras domum dandas tanta erat aversio, ut saepe ad id agendum a moderatore cogeretur. Quare erga patrem reliquosque necessarios pene obduruisse et sensu carens factus visus est. At non ille quidem in consanguineos benevolentiam abiecit, imo consummavit, et quasi a materia et corpore ad spiritum traduxit.

Quantum vero in mundum beatus Dei famulus odium habebat, tantum amore susceptam religionem prosequebatur, nec contigit unquam propter negligentiam in observanda regula reprehendendum eum fuisse, adeoque minus puniendum. Non modo corporis, sed etiam cupiditatum, animi denique totius factus est dominus, idque assecutus est voluntariis afflictationibus et appetituum quorumvis severissima cohibitione.

Interea, die vigesimo primo mensis septembris anni millesimi octingentesimi quinquagesimi septimi, beatus Gabriel in sodalitio a Domini nostri Passione, conceptis verbis, vota perpetua pronunciavit.

Postea, mense iulii an. millesimi octingentesimi quinquagesimi octavi, e recessu *Morrovalle* in recessum oppidi *Pievetorina*, ut sacris disciplinis incumberet, missus est, et in eo per annum metaphisicae se applicuit.

Iulii vero mense anni millesimi octingentesimi quinquangesimi noni, ex eo recessu cum reliquis tironibus remotus est, omnesque in nuper conditum coenobium apud oppidum *Insula* translati fuerunt, ibique beatus Gabriel brevis aetatis suae reliquum curriculum explevit, in eoque impensa voluntate theologicis disciplinis operam dedit.

Cum autem in sacris disciplinis discendis valde profecisset, simulque iam aetatem attigisset, die quinto ac vigesimo maii mensis anni millesimi octingentesimi sexagesimi primi, in Pinnensi cathedrali prima tonsura et quatuor minores ordines ei conlati fuere. Postmodum cogitabatur de eo maioribus ordinibus augendo. Huic tamen rei temporum iniquitas fuit impedimentum.

Interea Gabriel, perpetuo caelestibus rebus intentus, ex fide vivebat et, quo in aetate magis procedebat, eo eius fides magis firmabatur.

Sacros libros multa observantia colebat, quos nudo capite legebat, et flexis quandoque genibus.

Sanctae religionis nostrae solemniores dies festos pietate ferventi et alacri laetitia agebat, praecipue dies natalis et resurrectionis Domini, Pentecostes, et Corporis Domini.

Quamvis, tamen, Gabriel in rerum caelestium contemplationem semper intenderet, non sit tamen qui eum animo effingat tetricum quemdam hominem, asperum atque severum. Nemo enim eo suavior, nemo comior.

Mira eius in Deum fiducia eo firmabatur magis, quo magis fides augebatur et eius cum Deo coniunctio. Nunquam propterea de animae suae salute beatus Gabriel subdubitavit. Quam, vero, aeternae salutis securitatem non in bonis a se gestis operibus ipse constituebat, sed in infinita Dei misericordia, in infinitis Iesu Christi promeritis, in deprecationibus Sanctissimae Matris Dei.

In tanta securitate atque laetitia unum erat solummodo, quod beati Dei servi animum vehementer angebat, ne, scilicet, vel in minimis rebus Deum offenderet eique displiceret.

Orationem adeo diligebat, ut, si quae inter agendum breviora et subseciva incurrerent tempora, perire ea non patiebatur, quin amanter cum Deo confabularetur.

Cruci Iesum defixum tam tenero amore beatus Gabriel complectebatur, ut ipse unicus thesaurus eius esset, unicum oblectamentum. Lectulum cum petebat, somno antequam se daret, Crucifixi imaginem ante pectus suum componebat, Iesum sibi cogitatione effingens, in Calvario monte, sese super crucem distendentem.

Ut vero Domini passio per augustum Eucharistiae sacramentum commemoratur, immo incruente redintegratur atque renovatur, ita beatus adolescens sanctissimam Eucharistiam affectu studiosissimo diligebat, tantaque vehementia de ea cum sodalibus habebat sermones, ut ipsos inflammaret, atque, eo flente, illi quoque lacrimas effundere cogerentur. Commovebatur impensoque frangebatur dolore, quum de neglectione sermo ei erat, qua christifideles sanctissimum sacramentum excipiunt, de sacrilegiis, de contumeliis ac violationibus, quae a pravis christianis in Sacramentum patrantur.

Sanctae Missae eximio studio ardebat, et, quum Hostiam sacerdos extollebat, ita defixis ardentibusque oculis eam conspicabatur, ut putandum esset, quovis velo remoto, Dei conspectum beatum adolescentem intueri.

Sanctae Communioni mira devotione accedebat: diligentiis omnibus utebatur ut ad eam excipiendam se bene praepararet, tamque viva fide et flagranti affectu altare petebat, ut, admiratione commoti adstantes, exemplum eximium susciperent.

Singularis istius erga augustum altaris sacramentum pietatis velut germana erat soror sacratissimi Cordis Iesu religio, quam ipso animo fovebat.

Beatus Gabriel proximum suum in Deo respiciebat: propterea significari verbis nequit qua observantia sese cum omnibus gerebat, maxime vero cum illis a quibus aversum sentiebat animum. Actus eius omnes cum regeret caritas, nemo fuit unquam, qui ab eo se esse laesum arbitraretur. Cum vero ipse vel minimam noxam alicui intulisse putaret, ante eius pedes, quem offendisse putabat, proiiciebat se, supplex veniam petens.

De nemine unquam iudicium audebat ferre, ne de publice quidem infamatis, quos etiam excusabat, sin minus commiserabatur.

Pauperes maximo studio diligebat in necessitatibus eorum antevenientis: iis, si quid opus erat auxilii, habita venia, ultro praebebat. Cum vero ei, utpote qui familiae religiosae addictus, parum loci relinqueretur pauperibus auxilium ferendi, paternam domum litteras dans, mirum est quam vehementer patrem fratresque excitaret ut omnibus rebus essent pauperibus praesidia. « Est filius, est frater vobis, qui christifidelium « stipe vitam sustentat - ita scribebat - cuique tamen nihil deest; nonne

« iustitia exposcit ut vos pauperibus invicem liberaliter opem feratis? « ..... Filiorum hereditas erunt pauperum benedictiones quaeque sunt « pluris faciendae, benedictiones Iesu et Mariae. Nulla vobis in mortis « hora maior erit consolatio, quam meminisse vos nullum unquam pau- « perem dimisisse vacuum ».

Quam in proximum caritatem inter viventes non valens Gabriel continere, eam ad vita functorum animas propagabat, ac nemo ut ipse industrius fuit in indulgentiis acquirendis pro defunctorum animabus ab Ecclesia concessis, quam ob rem purgatorii apostolus vocitabatur.

Beatus Dei servus, delecto a se vitae instituto contentus, non modo quam voverat religiosam paupertatem sedulo semper servavit, sed sodalium suorum pauperrimum se atque abiectissimum praebuit. Eo, quod plane foret necessarium, contentum esse profitebatur, idque tam arcte praestitit, ut pluries se moderatores interponere debuerint, ne ille iustos limites excederet.

Christianae humilitatis praeclarum praebuit exemplum. Nam semper in mente habens divina Iesu verba: « Discite a me, qui mitis sum et humi- « lis corde », omnes sibi superiores habebat, se vero famulum omnium.

Castitatis lilium, quamvis plura inter pericula illud amittendi in adolescentia sua versatus sit, usque ad vitae exitum servavit purum et illibatum, quemadmodum nuncupatis votis sese obligaverat. Cautiones omnes, quibus pretiosum castimoniae thesaurum custodire posset et stola innocentiae ornatus ex hoc mundo migrare, iugiter adhibuit. Rerum divinarum assidue contemplatio et filialis pietas erga Virginem perdolentem multum sane contulit, ut Gabriel intactum virginitatis suae florem servaret.

Quo beatus adolescens, virtutibus omnibus ornatus, impensius dimicabat, eo ad vitae exitum propius accedebat. Dies erat decimus septimus februarii anni millesimi octingentesimi sexagesimi secundi, cum, vigesimum quartum annum agens, iam viribus languescens, sanguinem ex ore fudit. Arcessitur medicus, qui, pessima morbi natura agnita, omnem valetudinis recuperandae spem esse abiiciendam edixit. Nocte, quae proxime est secuta, in peius ruere visa est infirmi conditio, eumque extremis muniendum sacramentis ratus, eiusdem spiritus moderator P. Norbertus a S. Maria rei nuncium Gabrieli affert. Laeto ac iucundo animo adventantis mortis sententiam excipit, suavesque effunditur in lacrimas, quum sacrum sibi deferri Viaticum conspicit. Mox nonnihil morbus conquievit; tunc beatus adolescens se paratum ipsa nocte mori, si haec esset Dei voluntas, professus est. Vix autem morbus saevire rursum coepit, Gabriel extrema unctione munitus est; ipseque voluit

ut etiam in lumbis sacro oleo liniretur, quod sacramenti administer praetermiserat ne fastidium satis grave infirmo afferret.

Ultimus tandem beato adolescenti illuxit dies, qui fuit vigesimus septimus februarii. Supremam sibi horam instare ipse persentiens, inflammato cordis affectu preces ingeminans, oculos in caelum identidem extollit, Virginem perdolentem in sui praesidium advocat, Christi Iesu cruci affixi imaginem pectori suo admotam peramanter comprimit. Tum denique, sacris Iesu, Mariae et Ioseph nominibus invocatis, vultu subrubens ac veluti caelesti visioni subridens, animam exhalavit placidissime, in Insulae secessu apud Fiscellum montem, vix emenso sexennio a sacro inito sodalitio.

Eius sepulchrum ob praeclaram et amplissimam, quam vivens sibi comparaverat, sanctitatis famam, gloriosum, piarumque peregrinationum meta optatissima evasit; namque non pauci, qui Gabrielem deprecatorem adhibuerunt, ipsius apud Deum potentiam sunt experti.

Quapropter de caelitum honoribus eidem condendis aggressum est studium, adornatisque auctoritate ordinaria inquisitionibus, anno millesimo octingentesimo nonagesimo sexto, kalendis iunii, causae introducendae Commissionem fel. rec. Leo Papa decimus tertius, Decessor Noster, propria manu signavit. Quaestionibus deinde apostolicis de beati adolescentis virtutibus confectis riteque probatis, de heroico eius virtutum gradu coepta est disceptatio, quae in antepraeparatorio et praeparatorio Sacrae Rituum Congregationis conventu rite prius discussa, demum in generali eiusdem Sacrae Congregationis coetu, sexto nonas maias, anno millesimo nongentesimo quinto, coram fel. rec. Pio Papa decimo, Praedecessore Nostro, proposita est. Ac paulo post, nempe pridie idus eiusdem mensis maii, idem Praedecessor Noster solemniter edixit: *Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate in Deum et proximum, nec non de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Fortitudine, Temperantia earumque adnexis Venerabilis Servi Dei Gabrielis a Deipara perdolente, in gradu heroico, in casu et ad effectum de quo agitur.*

Breve post temporis spatium super duobus miraculis iudicialis actio instituta est, atque triplici habita disceptatione, de iisdem constare praelaudatus Decessor Noster decrevit septimo kalendas februarias, anno millesimo nongentesimo octavo, scilicet de primo miraculo, quod ita enunciabatur: *Instantaneae perfectaeque sanationis Mariae Mazzarella a gravissima tubercolosi pulmonari, pleuritide ac multiplicibus purulentis abscessibus;* itemque de altero: *Instantaneae perfectaeque sanationis Dominici Tiberi ab ingenti inveterataque hernia inguinali.* Tandem, generalibus comitiis iterum indictis, quarto kalendas maias eiusdem anni quaesitum

est, an Venerabilis Dei famulus solemni atque publico cultu, qui Beatis decet, TUTO foret augendus. Cum omnes qui interfuere Patres Cardinales et Consultores in affirmativam ivissent sententiam, idem Praedecessor Noster quinto nonas mensis ipsius decretum edidit, nempe TUTO *procedi posse ad solemnem Ven. Servi Dei Gabrielis a Virgine perdolente Beatificationem.*

Solemnia autem Beatificationis pridie kalendas iunias in Basilica Vaticana maximo apparatu frequentique adstante populo celebrata sunt.

Mox tamen, cum Beati viri precibus nova prodigia effecta esse narrarentur, praelaudatus Decessor Noster decimoquinto kalendas iunias, anno millesimo nongentesimo nono, Commissionem reassumptionis causae sua manu signavit. Instructis vero super assertis novis miraculis iudicialibus tabulis, duo quae sequuntur, ad Beati adolescentis canonizationem assequendam Apostolicae Sedi proposita sunt.

Primum obtigit cuidam Ioanni Baptistae Cerro, agricolae, qui Fregellis ortus est, ac etsi pauperem duceret vitam, nullam tamen fere usque ad quinquaginta annorum aetatem aegritudine laboravit. Unum circiter et quinquaginta annos agens, articularibus torqueri incoepit doloribus, qui vertebralem praesertim columnam cruciabant. Gravior in dies fiebat morbus, qui eo erat perductus ut aegrotus non sine baculi subsidio incedere posset. Quo quidem subsidio uti cogebatur etiam quum alicui vel levissimo operi perficiendo difficili conatu nitebatur. Nullis Ioannes usus est remediis, tum quia medicus desperatum eius statum conclamaverat, tum quia, extrema laborans egestate, non habebat unde remedia sibi posset comparare. Thermarum curam nihilominus, suadente medico, semel et bis expertus est; frustra tamen, nulla quippe habita est morbi remissio. Quindecim sic annos transegit Ioannes, et ad extremum iam morbus properabat, cum ob indultam B. Gabrieli venerationem triduanae solemnes in religiosae familiae templo Fregellis institutae sunt supplicationes. Quae nondum absolutae fuerant, cum, patrocinio Beati viri fidenter invocato, pristinam infirmus valetudinem in instanti recuperavit. Nam, spondilite penitus profligata, naturalem vertebralis columna conditionem adepta est, et qui non poterat nisi curvus et cum baculi subsidio sistere ac deambulare, erectus corpore, omnique seposito adiumento, incedere valuit.

Secundum prodigium expertus est Aloisius Parisi, faber lignarius domo Gallipoli, qui validam sortitus fuerat naturam, et nullam usque ad annum aetatis suae sextum ac decimum infirmitate laboraverat. Anno millesimo octingentesimo octogesimo nono, quum, artem suam exercens, gravi ponderis ianuam enixo conatu, elevatis brachiis, suble-

vandam pertentaret, dexterum inguinem abrumpi quasi persensit, et tanto percussus est dolore, ut in syncopem rueret, a qua haud brevi ad vitae sensus restitutus fuit. Altera vel tertia die ab incoepto morbo ad suos rediit labores, caute tamen et ea tantummodo opera perficiens, quae nullum requirebant conatum. Undecim sic, varia vicissitudine, nullisque unquam adhibitis remediis, annos transegit, nec prius ad medicae artis quaerenda subsidia consilium cepit quam medicus quidam, de hoc morborum genere peritissimus, Gallipolim venerit. Ad illum itaque Aloisius accessit; at medicus, re perspectā, nullo modo de sanatione consequenda vel cogitari posse pronuntiavit, nisi chirurgicae operationi se infirmus subiiceret, quod tamen Aloisius facere nequit. Ipse vero, tribus aliis annis circiter elapsis, ad patrocinium B. Gabrielis tandem confugit, et prodigiosam in instanti sanationem obtinuit.

Haec prodigia in Sacrae Rituum Congregationis comitiis ter de more expensa sunt examine solertissimo, praesertim in postremis generalibus coram Nobis habitis decimo quinto kalendas maias anni millesimi nongentesimi decimi octavi. Atque paulo deinceps, nempe quarto idus maii, solemniter sanximus: *Constare de utroque proposito miraculo; de primo nempe: Instantaneae perfectaeque sanationis Ioannis Baptistae Cerro ab arthritide deformante et anchylosite columnae vertebralis (spondilite anchylosante); deque altero: Instantaneae perfectaeque sanationis Aloisii Parisi ab hernia inguinali dextera inveterata.*

Quod autem supererat, num scilicet ad summum fastigium honorum, quibus Ecclesia praeclariores filios suos, qui tanta gloria se dignos exhibuerunt, augere solet, extolli TUTO posset B. Gabriel a Virgine Perdolente, id in generalibus comitiis, tertio nonas decembres eiusdem anni coram Nobis coactis, expensum est, omnesque qui aderant unanimi suffragatione responderunt, TUTO ad solemnem eius Canonizationem procedi posse. Nos tamen admonuimus *superni luminis auxilium in tam gravi negotio, communibus fervidisque fusis Deo precibus, esse poscendum.*

Tandem, re mature considerata, atque iterum caelesti lumine implorato, octavo idus ianuarii novi exordientis anni millesimi nongentesimi decimi noni, die nempe festo Epiphaniae Domini solemniter pronunciavimus TUTO *procedi posse ad solemnem Beati Gabrielis a Virgine Perdolente Canonizationem.*

Ut vero in tanto negotio iuris ordo servaretur, Praedecessorum Nostrorum exemplis inhaerentes, primum dilectos filios Nostros S. R. E. Cardinales in Consistorio secreto, die octava mensis martii anni millesimi nongentesimi vigesimi habendo, sententiam eorum rogaturi, Nobis adesse iussimus. In quo venerabilis frater Noster Antonius, Episcopus

Portuensis et S. Rufinae, S. R. E. Cardinalis Vico, S. Rituum Congregationi Praefectus, novensilium Sanctorum acta et miracula singillatim ac diserte Nobis et Cardinalibus exposuit, magnoque omnes studio incendit ut Beati Gabrielis memoria summis honoribus consecraretur.

Paullo post, die videlicet vigesimo secundo mensis aprilis eiusdem anni, Consistorium publicum celebratum est, et in eo cuncti qui aderant Cardinales, de Beato Gabriele disertissima oratione dilecti filii Augusti Milani, Consistorialis Aulae Advocati, libenter audita, Nos ad causae huius legitimam definitionem sunt uno ore cohortati.

Die vero septima subsequentis mensis maii, alterum Consistorium *semipublicum*, habitum est, in quo non modo S. R. E. Cardinales, sed etiam venerabiles fratres Patriarchae, Archiepiscopi, Episcopi, ad hoc de mandato Nostro per litteras vocati, Nobis adfuerunt, qui tum ex iis, quae in Consistorio publico gesta fuerant, tum ex authenticis documentis S. Rituum Congregationis, quorum exemplar, typis editum, singulis eorum tradi iussimus, in eamdem quam Patres Cardinales unanimiter sententiam iverunt. Cuius rei publica instrumenta a dilectis Filiis Sedis Apostolicae Notariis confecta in tabulario S. Rituum Congregatione asservari mandavimus.

Huic vero solemni Canonizationi in Vaticana Basilica celebrandae praefiximus diem decimum tertium mensis maii huius anni millesimi nongentesimi vigesimi, in quo die colitur memoria Ascensionis D. N. I. C. et fideles sumus etiam atque etiam hortati ad preces, iis praesertim in aedibus ingeminandas in quibus publica augustissimi Sacramenti indicta esset adoratio, a Domino enixe rogantes ut et ipsi possent ex tanta solemnitate uberrimum fructum percipere et Nobis in illa absolvenda Spiritus Paraclitus adesset.

Cum autem faustissima dies illuxit omnes quum saecularis tum regularis cleri ordines, Romanae Curiae Praesules et Officiales, S. R. E. Cardinales, Patriarchae, Archiepiscopi et Episcopi, qui in Urbe aderant, in Vaticanam Basilicam, magnifice exornatam, convenerunt, quibus solemni supplicatione praeeuntibus, et Nos eamdem Basilicam ingressi sumus. Tunc venerabilis frater Noster Antonius S. R. E. Cardinalis Vico, S. Rituum Congregationis Praefectus et Canonizationi huic procurandae praepositus, perorante dilecto filio Augusto Milani, Nostrae Consistorialis Aulae Advocato, vota Nobis precesque detulit Sacrorum Antistitum atque universae Congregationis Clericorum Regularium Excalceatorum a SS. Cruce et Passione D. N. I. C., ut Beatum Gabrielem a Virgine Perdolente, eiusdem Congregationis Clericum professum, gestibus, virtutibus ac miraculis insignem, in Sanctorum numerum cooptaremus, una

cum Beata Margarita Maria Alacoque, Virgine. Quod quum instantius ac instantissime idem Cardinalis per praedictum Advocatum Consistorialem a Nobis postulasset, Nos, Paracliti Spiritus lumine implorato, deinde Beatae Mariae Virginis et Sanctorum omnium auxilio ferventer invocato, « ad honorem Sanctae et individuae Trinitatis, ad catholicae « fidei incrementum et decus, auctoritate Domini Nostri Iesu Christi « et Nostra, matura deliberatione, et venerabilium fratrum Nostrorum « S. R. E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum et Episcopo- « rum consilio, beatum Gabrielem a Virgine Perdolente, Clericum pro- « fessum Congregationis Clericorum Excalceatorum a SS. Cruce et Pas- « sione D. N. I. C., Sanctum esse et in Sanctorum catalogo adscribi « decrevimus ». Cui, eodem decreto, copulavimus Beatam Margaritam Mariam Alacoque, Virginem, Monialem Ordinis Visitationis B. Mariae Virginis, eam quoque sanctitate praeclaram. Mandavimus etiam ut Sancti Gabrielis a Virgine Perdolente memoria die vigesima septima mensis aprilis in Martyrologium Romanum referretur. Gratiis deinde omnipotenti Deo actis, ad altare accessimus incruentum Sacrificium oblaturi, atque post Evangelicam lectionem quotque aderant allocuti sumus, laetantes in Domino quod per humilitatem Nostram horum Caelitum gloriam manifestare dignatus est, atque hortantes ut novensilium Sanctorum patrocinium apud Dominum Nostrum Iesum Christum pro Ecclesia et christiana republica, tam diris agitata tempestatibus, interponerent. Plenariam tamdem indulgentiam impertiti sumus, atque Apostolicas hasce Decretales sub plumbo Litteras expediri mandavimus.

En ergo, o christifideles, duo alii Sancti, e feracissimo Ecclesiae gremio orti, colendi Vobis atque imitandi proponuntur. Ambo sane praeclari ob pene infinitum in Deum amorem, ardentissimam in proximum caritatem, admirandam puritatem et humilitatem. Sanctae vero Margaritae Mariae largitus est Dominus singulares favores et gratias, quum illius in conspectu venire ac saepe cum ea quasi familiariter alloqui dignatus sit, eam denique seligens ad cultum illud Sacratissimi Sui Cordis excitandum, quod temporis progressu tam late in universum catholicum orbem dilatandum erat. E contra, ob peculiaria Dei charismata non emicat sancta Gabrielis vita, quae intime latuit, et nihil oculis hominum praebet, quod communem rerum ordinem excedat. Hoc certe voluit Deus ut manifestum esset fideles omnes christianam perfectionem assequi posse, dummodo sancte vivant et *in lege Domini ambulent*. Si, ergo, tam acceptae Deo fuerunt sancti Gabrielis virtutes, vestigiis eius omnes inhaereant quotquot Christi sanguine regenerati sunt. Praesertim vero eum imitentur qui, religiosae alicui militiae addicti, mirum in eo

habent exemplum castissime vivendi atque regulae proprii Ordinis perfecte obtemperandi.

Omnia praedicta certa scientia et Apostolicae potestatis plenitudine confirmamus, roboramus, atque iterum statuimus, decernimus, universaeque Catholicae Ecclesiae denunciamus, mandantes ut harum Litterarum transumptis, etiam impressis, manu tamen alicuius Notarii publici subscriptis ac sigillo viri in ecclesiastica dignitate constituti munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae hisce Nostris Litteris haberetur si exhibitae vel ostensae forent.

Nemini ergo has Litteras Nostrae definitionis, decreti, mandati, relaxationis et voluntatis infringere vel contraire liceat. Si quis vero, temerario ausu, hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac sanctorum Apostolorum Petri et Pauli se noverit incursurum.

Datum Romae, apud sanctum Petrum, anno Domini millesimo nongentesimo vigesimo, die decima tertia mensis maii, Pontificatus Nostri anno sexto.

✠ Ego BENEDICTUS, Ecclesiae Catholicae Episcopus.

✠ Ego Vincentius Episcopus Ostiensis et Praenestinus Cardinalis Vannutelli, Sacri Collegii Decanus, Datarius.

✠ Ego Caietanus Episcopus Sabinensis Cardinalis De Lai.

✠ Ego Antonius Episcopus Portuensis et S. Rufinae Cardinalis Vico.

✠ Ego Ianuarius Episcopus Albanensis Cardinalis Granito Pignatelli di Belmonte.

✠ Ego Basilius Episcopus Veliternus Cardinalis Pompilj.

✠ Ego Raphaël tituli S. Praxedis Presbyter Cardinalis Merry del Val.

✠ Ego Octavius tituli SS. Laurentii et Damasi Presbyter Cardinalis Cagiano.

✠ Ego Petrus tituli S. Laurentii in Lucina Presbyter Cardinalis Gasparri S. R. E. Camerarius.

✠ Ego Fr. Andreas tituli SS. Cosmae et Damiani Presbiter Cardinalis Frühwirth Ord. Praed.

✠ Ego Raphaël tituli S. Hieronymi Presbyter Cardinalis Scapinelli di Léguigno.

✠ Ego Victor Amadeus tituli S. Priscae Presbyter Cardinalis Ranuzzi de Bianchi.

✠ Ego Donatus tituli S. Silvestri in Capite Presbyter Cardinalis Sbarretti.

✠ Ego Philippus Maria tituli S. Mariae de Aracoeli Presbyter Cardinalis Camassei.

✠ Ego Augustus tituli Sanctae Caeciliae Presbyter Cardinalis Silj.

✠ Ego Caietanus Sanctae Agathae Protodiaconus Cardinalis Bisleti.

✠ Ego Ludovicus Sanctae Mariae in Via Lata Diaconus Cardinalis Billot.

✠ Ego Michaël S. Eustachii Diaconus Cardinalis Lega.

✠ Ego Nicolaus S. Mariae in Domnica Diaconus Cardinalis Marini.

✠ Ego Orestes S. Mariae in Cosmedin Diaconus Cardinalis Giorgi, Maior Poenitentiarius.

O. Card. CAGIANO
S. R. E. Cancellarius.

✠ A. Card. VICO
Ep. Portuen. et S. Rufinae
S. R. C. Praefectus.

Raphaël Virili, *Protonotarius Apostolicus.*
Lodovicus Schüller, *Protonotarius Apostolicus.*

Loco ✠ Plumbi.

Reg. in Canc., vol. XXI, n. 5.

II

BEATAE MARGARITAE MARIAE ALACOQUE, VIRGINI, MONIALI A VISITATIONE SANCTAE MARIAE, SANCTORUM HONORES DECERNUNTUR.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Ecclesiae consuetudo antiquissima in Sanctorum numero eos adscribere qui, heroico gradu, virtutes, dum viverent, exercuerunt et miracula atque prodigia patrarunt. Per Canonizationes ab Ecclesia decretas laudes Sanctorum enarrantur et misericordiae Dei, qui laborum mercedem eos

donare voluit per mirificas gratias, etiam cum in humanis agerent ad eorum intercessionem concessas, atque eodem tempore declaratur gloria, qua ipsi in caelis gaudent. Et merito militans Ecclesia, filiali ac devoto affectu, eos veneratur, qui exemplum virtutum reliquerunt, viam docentes ad supernam vitam consequendam.

Speciali porro ex causa, mira est rerum gestarum narratio ab ancilla Dei Margarita Maria Alacoque, ad quam toties Ipse Dominus se manifestavit et cum qua pluries benignissime est alloquutus ad charitatem et devotionem suscitandas in Sacratissimum Iesu Christi Cor, quod homines tantopere dilexit, dum eorum plurimi, ingrato animo, Eius amorem sunt remunerati.

Documentum bonitatis atque misericordiae Eius, quae in vita huius ancillae Dei tam clare apparent, excitet omnes, qui Christi sanguine regenerati sunt, ad Sacratissimum Cor amore prosequendum, ut ab Eo, in hoc pergravi tempore, illas obtineant gratias quas effundere despondit in eos qui hoc Cor debito honore afficiunt.

Margarita Maria, die vigesima secunda mensis iulii anni Domini millesimi sexcentesimi quadragesimi septimi, ortum habuit a Claudio Alacoque, iudice et regio tabellione, et Philiberta Lamyn in oppido Lhautecour, dioeceseos Augustodunensis. De sacro fonte eam levavit Margarita de Saint–Amour, quae, ut vidit spiritualem filiam quadrimam iam esse, optavit in arce sua, cui *Corcheval* nomen erat, puellam habere et, cum id obtinuisset, eam curis duarum ancillarum commisit. Altera earum amabilis et sollicita erat, sed ab ea Margarita abhorrebat: altera severior et nihilominus libenter ea puellula utebatur: hoc eo fiebat, quod ipsi panderat Deus, gratiae suae esse hanc compotem, illam contra vacuam: hac ratione a Deo edocta, plagas evadere valuit, quae innocentiae suae ponebantur. Tantum enim in virginculae cor Deus infundebat puritatis amorem, ut ipsa, quin sciret quid ageret, haec verba saepius iteraret: - Domine mi, tibi puritatem meam consecro et perpetuam voveo castitatem. - Puerorum ludos et clamitationes fugiebat, quaeritans silvarum latibula, in quibus abdite Deo funderet preces.

Mature tamen eam aerumnae invenerunt, quia, cum esset octo annos nata, genitore orbata est et mater, cui quinque liberi instituendi erant, Margaritam tradidit sanctimonialibus a S. Clara oppidi *Charolles* apud quas, novennis, primum sanctissima Eucharistia refecta est. Perpetuo apud religiosas magistras manere cupiebat, quo et ipsa potiretur earum sanctitate, sed brevi tempore corporis languore tentata est, ut mater filiolam domum reducere coacta fuerit. At nec tempus, neque remedia arcanae aegrotationi allevamentum afferebant, et puella quatuor

annos degit quin posset ambulare et ossa per cutem adeo eminebant ut ex illa viderentur erumpere. Tandem mater petiit pro ea a Beatissima Virgine valetudinem, promittens, filiam suam Eius se praecipue futuram, et itaque, recuperata salute, Maria Virgo Margaritae moderatrix facta est. Conabatur interea mundus constituere suum imperium in animo puellae, quae libertatem suam et saeculares consuetudines diligere coepit atque elegantia vestimenta ac ornamenta amare, necnon cum aliis puellis ludis et profanis conversationibus interesse. Deus vero, ancillae suae sanctificationis sollicitus, ad severiores mores per afflictiones retulit.

Tres foeminae erant domi Margaritae, quae omni potestate potiebantur et actus eius durius excutientes libertatem omnem ei eripiebant: ipsae etiam Margaritae matrem auctoritate quavis spoliaverant quae etiam, cum saepe aegrotaret, filiae curae atque sollicitudini unice erat commissa. In hisce moeroribus Ei erat solatium adire ad Iesum in sanctissima Eucharistia, qui, et eam docebat, quo pacto oraret, et ad vitam religiosam suscipiendam impellebat: a qua tamen filialis amor detinere eam videbatur, ne praesidio suo matrem desereret orbatam. Interea pauperibus, quoties locus erat, opitulabatur parvosque eorum liberos domi suae congregabat ut catechismum eos doceret, nisi pium opus ab iis interciperetur quae ibi dominabantur. Amor matris in animo virginis vehementer contendebat cum voluntate caelestibus invitamentis obtemperandi; nec defuerunt adolescentes qui nubere eam vellent nec deerant proximi qui eam de voto castitatis anxiam, lenire studebant, aientes illud nullam vim habere, quia a puellula, quid ageret nesciente, emissum. His in angustiis robur Margarita habuit ex sacra Confirmatione, qua anno millesimo sexcentesimo sexagesimo nono a Cabillonensi Episcopo est inuncta, sero sane, cum iam esset duo et viginti annos nata, nec tamen maturius eo quod Episcopi Augustodunenses multos per annos sacram suae dioeceseos lustrationem missam fecerant.

Numquam interea vox Domini deficiebat quae puellam instabat, ut promissionem teneret perpetuae castitatis, sed, cum mater gravius aegrotaret, familiares Margaritam hortabantur eam ne desereret, sin quid matri accideret crudelitatis eius culpae. Cui tamen certum iam erat divinis iussis gerere morem ac necessariorum tandem flexit voluntatem. Ulterius alia exorta est contentio de ordine religioso deligendo: his enim erat in votis ut sodalibus Ursulinis se addiceret puella, inter quas quaedam cognata eius erat adlecta: Margarita contra ad sanctimoniales a Visitatione sentiebat a Deo se appellari. Et quamvis has elegisset, tamen incerta manebat in quod asceterium sanctimonialium a Visitatione ingredi, quorum plura proferebantur. Ut vero ad Paraediense asceterium con-

tinuo sensit se vocari, cum sanctimonialibus de ea excipienda negotium festinanter agitatum est; quo composito, maxima animum virginis laetitia pervasit. Quare, eam conspicientes, de eius vocatione subdiffidebant, invicem vulgo murmurantes: hancine tam hilarem, tam festivam puellam, fore unquam sanctimonialem? Illa, laetitia exsultans, anno millesimo sexcentesimo septuagesimo primo, Paraediense asceterium, cui tanto studio inhiabat, est ingressa, in quo, duobus post mensibus, die festo S. Ludovici, Galliarum Regis, vigesima quinta mensis augusti, religionis habitum induit ac Margarita Maria appellata est. Ibi pergebat Deus recenti sponsae caelestia gaudia cumulate gratificari quae, tamquam illa sustinendo impar, ab Ipso petebat ut ea aliquantulum remitteret, humiliationum ac vilipendiorum praebens se percupidam. Moderatrix asceterii tunc mater Margarita Hieronyma Hersant et soror Anna Francisca Thouvant tirunculis magistra: cum exploratum haberent spiritum, quo illa ducebatur, esse revera a Deo, a piis exercitiis saepe illam avertebant et humillimis operibus operam navare iubebant; ipsa vero nihil repugnabat nihilque antiquius habebat quam Deo in omnibus obedire. Attamen admirabilis illa semita, per quam ancillam suam agebat Deus, sanctimoniales ancipites reddebat, an Margarita Maria idonea esset ut in earum numerum exciperetur: secum enim reputabant sanctos suos institutores noluisse quidquam apud eas apparere extraordinarii: quare, expleto iam tirocinio, diem eius professionis sustinuerunt. In hoc pergravi Margaritae Mariae moerore, mater Maria Francisca de Saumaise, quae, eo anno millesimo sexcentesimo septuagesimo secundo, missa erat ut Paraediensis asceterii munere praepositae fungeretur, tirunculae praecepit a Deo petere ut, si eam iis devotis virginibus cooptari vellet, per regularum omnium diligentem observantiam sacro ordini eamdem efficeret fructuosam. Referre dignatus est Deus prolixe se id acturum et si quid contra sua iussa moderatrices forent iussurae, facile se passurum illis potius quam sibi sponsam suam obtemperare. Huiuscemodi responsione mater de Saumaise satisfacta plane est, et Margaritae Mariae exoptata potestas professionem religiosam emittendi omnibus suffragiis est data.

Sacro recessui, iuxta morem praemittendo, pientissime vacavit, in quo miris beneficiis divina liberalitate cumulata est atque sanguine suo proposita venturae aetatis exaravit: nihil ipsam reliqui sibi retenturam, et divino Sponso in omnibus rebus perpetuo se fore addictam atque dicatam. Ita comparata, die sexta mensis novembris eiusdem anni, vota religiosa emisit et deinceps sorori valetudinario praepositae adiutrix est assignata, quo in implendo officio, plura perpetienda ei fuerunt a

diabolo qui, quantum sibi potestatis permittebatur, innumeris virginem taediis ac fastidiis illudebat. Ulterius duae sorores, quibus commissum erat valetudinarium, plane dispares ex natura erant, a quo manabat ut, quae Margarita Maria agebat, praefectae fere non probarentur, et quamquam illa omni ope et opera adnitebatur, non adipisceretur, ut huic satisfaceret. Abiectionis inexplicabili siti beata Dei ancilla flagrans, despectus ac vilipendia Sponso assidue petebat; nec ille sane dilectae suae refragabatur, cuius pollicitationibus virginis animus vehementer expletus est, gaudens mirificas quae in se inerant laudes, obrui humilitate. At mater de Saumaise, reputans singularia quae apud Margaritam Mariam accidebant, iussit eam haec fideliter mandare litteris. Istiusmodi iussum humillimae virgini quam acerbum fuit: verum auctor ei Dominus fuit, ut sedulo illud transigeret, aiens, si in se ipsa animum adverteret, fore cito perspecturam, quae in ipsa erant, non ea miserae creaturae, at Deo esse tribuenda. Igitur moderatricis voluntati candide illa ac diligenter obsecundavit.

Quare, inter alia plura, ab ea docemur, cum in Visitationis pervigilio non mediocri afficeretur molestia, quod quominus cum sororibus psalleret, ravi impediebatur; inter eius brachia Iesum Puerum, splendoribus fulgentem, protinus constitisse divinoque alloquio eam esse dignatum. Quumque ipsa vereretur ne per diaboli deceptionem id contingeret, a Puero petiit ut, si vere Puer Iesus esset, laudes suas canendi faceret ei potestatem. Id illico cum esset assequuta, Infantis divini blanditiae nihil virginem distinuerunt, ne acri intentione animi, in sacro munere fungendo, sorores prosequeretur. Quum vero Paschatis solemni die paulo ferret moleste, quod propter officium sibi commissum, cum reliquis sanctimonialibus operam dare non posset, in reprehensionem Domini incurrit, sponsam monentis obedientiae et sacrificii orationem, oratione contemplationis cedere sibi acceptiorem.

Iam vero sensim aggrediebatur Dominus de Sacro Corde suo cum dilectissima ancilla huiusmodi serere sermones: in extremis discriminibus Cor suum portum ac asylum praebere; in Corde suo quietem, solatia, oblectamenta omnia animas inventuras; Cor suum in cruciatibus regnare, in humilitate triumphare, exsultare in unitate. Quare devotae virginis incipiebat flagrare iam animus, Iesu Cordis charitatem omnibus patefacere et praedicare. In die eius festo, Sanctum Franciscum Assisiensem Margaritae Mariae patronum Deus statuit, quam rem divini sui amoris argumentum esse aiebat, quod, per viam moerorum et continuorum dolorum, ducem se virgini debebat ille praebere. Addebat enim, sponsae suae se omnia esse velle, solatium eius et gaudium simul-

que eiusdem supplicium. Nam Margarita Maria aiebat animam suam a divino Sponso esse adeo pervasam ut nihil in ea studii, nihil facultatis reliquum faceret, nisi ipsum diligendi; formidinem porro nullam praeter peccati. In Corde Iesu demersam, despicationem se sitienter expetere, neglectionem, oblivionem hominum, quo crucifixo Sponso congruens fieret. Hisce sensibus Deus omnipotens ita paullatim fidam ancillam instituerat ut, ad flagrantissimam divini Cordis sui charitatem hominibus denunciandam, instructa iam atque expedita esset.

Festo die S. Ioannis Evangelistae anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii, cum Margarita Maria oraret ante sanctissimam Eucharistiam, visus est ei Dominus Iesus, qui in sinu suo iussit eam diu quiescere: tum adorabile Cor suum primum illi pandens: - Cor istud - inquit - erga te hominesque universos tanto flagrat amore, ut eum iam cohibere nequeam, quin per te omnibus pervulgetur et, Cordis mei beneficiis omnes cumulati, aeterna supplicia effugiant. - Post haec ab ea cor petiit et, in Cordis divini fornacem ante demersum, eodem incendio candens, illi reddidit, quae per totam aetatem igne illo exarsit neque concepto tunc dolore est subinde unquam exempta. Haud ita multo post, divinum Iesu Cor denuo sese praebuit conspiciendum: in igneo solio sedebat, sole fulgidius, uti crystallum perlucidum; lanceae elucebat vulnus, spinea corona circumdabatur, imminebat crux. Studio excitatus, ut ab hominibus perfecte diligeretur, sponsae suae Deus aiebat, id iniisse se consilii, ut Cor suum illis manifestaret ac, per illud, amoris, misericordiae, gratiae, sanctificationis ac salutis thesauros super eos uberrime effunderet. Addebat, magno opere esse sibi in deliciis, sub specie carnei Cordis, publice ab hominibus honorari, quo tali imagine cordium eorum studium commoveatur: ea imago ubivis esset in honore, benedictionum omne genus fore eam allaturam. Praeterea tum haec verba a Corde sacratissimo illa percepit: - Siti excrucior, ut in sanctissimo Sacramento me homines colant: at nullus fere mortalis inventus est, qui restinguere sitim meam conetur et amori meo respondere. - Quae verba animum virginis amantissimae moerore incredibili occupaverunt.

Interea Margarita Maria, a curando valetudinario dimissa, anno millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto, magistra electa fuit sororcularum, a parvo habitu dictarum, quae, infantes exceptae in asceterium, in eo educabantur, ut adolescente aetate inter tirunculas numerari possent. Et vitii horrorem in teneris earum animis ipsa instillabat atque Dei ac virtutis amorem: facilis et in reliquis indulgens, in mendaciis et insimulationibus severam se praebebat. Illae vero mirum est, quanti eam facerent, quomodo eam venerarentur: magistrae munuscula et si

quid eius capillorum forent adeptae, uti sacras reliquias servabant: cum orantem magistram altera deprehendisset, alteras invitabat clanculum ad conspiciendum quo pacto fundebat preces.

Apparuit denuo Iesus sponsae, fulgores et ignes e quinque vulneribus emittens ac potissimum ex adorabili Corde: iterum infinitum suum amorem erga homines commemorabat et ingratum, pervicacem, contumeliosum eorum erga se animum quaerebatur, adiungens: « Tu saltem ingratissimae eorum disertioni supple ». Cui illa respondit: « Ecquidem « ego possim Domine? » Ac Iesus inquit: « Habes unde tuam sarcias « imbecillitatem ». Cumque divinum Cor aperuisset, adeo vehemens ex eo erupit flamma ut, ad sustinendam eam, vix virgini suppeterent vires. Tunc edixit quae essent ab illa peragenda: quanto per obedientiam fas saepius esset, ad sacras Epulas accederet, id faceret sexta illa feria quae quoquo mense primum incidit; ante mediam noctem quae inter quintam et sextam feriam intercedit, in memoriam mortalis tristitiae, qua in horto olivarum Redemptor hominum conflictatus est, per solidam horam ad humum provoluta iaceret, peccatoribus implorans misericordiam simulque moerorem aliqua ratione leniens, quo ipse, ab Apostolis destitutus, affectus est. Ab hoste tamen sedulo caveret, rationibus omnibus insidias instruente: obedientiam auctorem adhiberet, nihil agens, nisi a praepositis iussa. Cum fere alienata mente hoc visu maneret, sorores eam quaeritantes deprehenderunt loqui atque gradi minus valentem et ita incensam tremebundamque ad moderatricem adduxerunt. Ad genua eius cum procubuisset, Margarita Maria quid sibi contigerat repugnanter narravit: mater de Saumaise vero eam inclementer excipiens et multis castigans, ea omnia quae Dominus ei petierat noluit concedere. Qua re mirum quantum illa recreata est, cui humilitate ac demissione nihil erat iucundius.

At in imbecilla virginea membra divinitus immissus ignis ardentem et continuam intulit febrim, quam diu illa animo libenti toleravit, donec ad id extremi est adducta, ut iam iam moritura esse videretur. Tunc mater de Saumaise Margaritam Mariam iussit a Deo sanitatem petere, quam si recuperasset, id argumento futurum revera eam a spiritu divino duci. Antistitis voluntati paruit et continuo exaudita est. Aegrotanti enim virgini sanctissima Dei mater visa est, aiens Se missam a Filio divino, quo pristinam valetudinem restitueret filiae dilectae: quam benigne est solata ac praedixit longum iter adhuc agendum ipsi manere, perpetuo sub cruce, clavis spinisque transverberatam, flagellis laceratam: nihil tamen esse ei timendum; se enim nunquam eam fore derelicturam, sed assidue tutaturam.

Quum ita haec contigissent, fas iam matri de Saumaise non erat, divinis rebus, quae in Margarita Maria eveniebant, fidem abnuere: quare, cum imparem se existimaret, ad filiam, per vias adeo excelsas gradientem, ducendam, optime rata est cum religiosis viris, qui Paraedii in regendis animabus et dignoscendis spiritibus sciti habebantur, arduum negotium mature considerare. Hi vero, rebus perpensis, Margaritam Mariam illusam iudicarunt, et eam atque moderatricem vetuerunt complecti et sectari quae mirabilia proferebantur. Frustra vero soror iussum peragere omnibus suis viribus connisa est, Deo non sinente: quare in incredibiles sollicitudines ipsa devenit, quum enim Deus pergeret constanter ancillam suam persequi, existimare ipsa iubebatur qui in se ita agebat, Deum non esse. Perturbatam et derelictam se putantem, divinus Magister tranquillavit, promittens quemdam servum suum ad eam se missurum, cui illam praecipiebat, sacri sui Cordis arcana omnia quae didicerat, revelare: ipsius enim fore partes, per viam extraordinariam, qua ipsa incedebat, eam confirmare.

Sub primis sequentis anni venit Paraedium venerabilis pater Claudius de la Colombière, cuius scientia ac virtus maximi fiebat, Paraediensi Societatis Iesu domui praefuturus: utque primum asceterium a Visitatione adiit, Margarita Maria intimam vocem percepit aientem: - Ecce, quem tibi mitto. - Aliquando deinceps post habitam apud sanctimoniales a Visitatione concionem, pater de la Colombière petiit a matre de Saumaise quaenam esset soror illa cuius locum demonstrabat: et cum responsum fuisset, nomen illi sorori esse Margaritae Mariae, pater subdidit: « Est ea selecta quaedam anima ». Post haec mater de Saumaise iussit Margaritam Mariam animum omnem suum patri Claudio pandere. Cum perinvite in id illa ingrederetur, hortante illo, ingenue perfecit. Ipse Pater humili virgini animum addidit, quin dubitaret de spiritu quo ducebatur, quippe ex obedientia eam non eximebat: Dei incitamentis obtemperans, totam se arbitrio eius permittens et gratificans, cum eius benignitatem miraretur, qui ab ancilla sua adeo obnitente non recesserat, communicationes eius, familiaria alloquia reverenti, humili, pergrato animo exciperet.

Quodam die, cum in aede a Visitatione pater de la Colombière, adstantibus sanctimonialibus, rem divinam faceret et secum bonitatem Dei reputaret, qua per sanctum sacrificium nobis se communicat, sensit se novo quodam et inexplicabili fervore erga eum accendi, uti patefactum Margaritae est. Cui, ad sanctas Epulas mox accedenti, Dominus Noster divinum Cor suum ostendit, ardentis fornacis speciem praebens: alia duo corda illi appropinquabant ut illi se devincerent et in illud demer-

gerent. Vocem audierunt dicentem: « Ita sanctus amor meus tria haec « corda in aeternum coniungit ». Alia duo corda erant cor Margaritae Mariae et cor patris Claudii. Praecepit praeterea Dominus ancillam suam eidem patri divini sui Cordis thesauros manifestare ut eorum pretium et utilitatem pervulgaret: sibi autem addebat libere, divinorum horum bonorum, veluti fratrem ac sororem, ambos esse aeque participes.

Nam ad aeternam memoriam visum est insigne illud quod Margaritae Mariae, anno millesimo sexcentesimo septuagesimo quinto, est obiectum inter octo dies qui Corporis Domini festum excipiunt. Nam cum ipsa coram sanctissimo Sacramento Dei adstaret, divinus Sponsus eximia in dilectam suam beneficia profudit: quae et magno opere impellebatur, quoquo pacto facultas suppeteret, gratiam ei referre. « Nulla mihi », inquit Ille, « erit a Te remuneratio acceptior, quam si tu id agas, quod « a te toties petii ». Tum divinum Cor suum aperuit et inquit: « Ecce hoc Cor, quod homines tanto opere dilexit, quod ita rei nulli pepercit, ut ad amorem suum declarandum se confecerit et consumpserit: illorum vero pars maxima ingrato me animo remunerantur, impudentia sua, sacrilegiis, veterno, despicentia, quam in hoc amoris sacramento mihi exhibent: id vero molestissime patior, a cordibus quoque devotis mihi, tali me modo tractari. Propterea a te peto, ut sexta feria, quae octo dies sequitur sanctissimo Sacramento sacros, praecipuum solemne instituatur ad Cor meum honorandum: quo die sancta de altari erunt a fidelibus libanda et adhibenda simul honorabilis compensatio, ad reparandas indignitates, in sanctissimum Sacramentum per eos dies inlatas, quibus populo adorandum propositum fuit. Despondeo ego tibi, Cor meum se fore dilaturum, ad divini amoris sui actiones ubertim in illos effundendas, qui illud tali honore afficiant aliisque ad haec agenda, exstent auctores ». Cum Dominus ita dilectam sponsam alloqui dignatus esset, illa respondit: « Sed haec, Domine mi, a tam misera ac peccatrice « creatura tu petis? quae tuis studiis sua ipsius indignitate officiet? ». At ille: « Oh imperitam sane virginem! Tene tandem latet, imbecillimis « me naturis uti, quibus acerrimas confundam? ». Ipsa vero: « Quibus « rebus transigere haec queam, tu igitur mihi praebeas ». Denuo porro Dominus: « Servum meum (patrem nimirum de la Colombière) adhibe: « meis verbis dic ei, ad religionem hanc constituendam, nervos omnes « intendat et ad divini Cordis mei votum explendum: coram impedimen- « tis, quae incident, ne abiiciet animum; sciat omnia posse eum, sibi « qui omnino diffidat, quo virtuti meae sese permittat ».

Cum Margarita Maria mandata divina ad patrem Claudium detulisset, ab eo iussa est quae sacri Cordis religionem respiciebant et alia

plura Dei gloriae utilia, quorum in partem ipse vocabatur litteris mandare et scriptum sibi tradere, ut commode posset meditare. Continenter igitur, huius piae religionis duo praecones, ab ipso Domino delecti, divini Iesu Cordis diem festum primi celebrarunt, die vigesima prima iunii eiusdem anni millesimi sexcentesimi septuagesimi quinti, quo se ei addixerunt et paratos sunt professi ad omnia suscipienda et toleranda, quibus Eius proposita perficerentur. Sed, non ita multo deinceps, Margarita Maria auxiliis orbata est patris de la Colombière qui, exeunte mense septembris sequentis anni, ad Anglicam aulam est profectus, ubi ducissae Eboracensi a sacris esset concionibus. Hoc discidium acerbius illa tulit: quam ob rem a caelesti Sponso reprehensa est, eam ita arguente: « Quid hoc? nonne tibi sum ego satis, qui principium tuum « ac tua finis exsto? ».

Cum pater Claudius Paraedio abscessisset, inenarrabiles cruciatus, Deo volente, Margaritae Mariae tolerandi fuerunt, quibus menda repararet, quae in suo asceterio admittebantur. Quare in id languoris est delapsa, ut, stomacho cibi impatiente, ipsa escis fere abstineret: iussa, quae apponebantur, cuncta comedere, ita ea evomebat et maius detrimentum accipiebat valetudo, ut revocandum iussum fuerit et in aliud mutandum tantum comedendi quantum esset facultas. Mater de Saumaise, absoluto sexennio sui magisterii, sub eodem fere tempore, idest anno millesimo sexcentesimo septuagesimo octavo, Paraedio decessit: in commentariis suis huiusmodi testimonium reddiderat de Margarita Maria: per sex annos, quibus familiariter ea usa erat, numquam propositum illius refrixisse, quo certum erat, ut in se Deus in omnibus regnaret, ante omnia et prae omnibus; nulli unquam oblectamento aut animi, aut corporis eam indulsisse; hac constanti fidelitate, eximias gratias a divina largitate et singularia beneficia sibi conciliasse; haec vicissim, ad cruces, afflictiones, despicientias magno opere persequendas, eam excitasse; exstare neminem, qui tantis studiis honores et voluntates concupiscat, quanta illa aviditate cruces et contemptus appetebat: hac erant eius deliciae, quamquam delicatior natura eius talia stomachabatur et graviter ferebat.

Matrem de Saumaise in asceterio Paraediensi administrando mater Greyfié excepit, quae sororum sententias ad Margaritam Mariam quod attinet, offendit discrepantes: quare ad concordiam tuendam in ipsa quae singulariter contingebant, flocci pendere prae se ferebat et, si quid ipsa egisset, quod reliquis non probabatur, quamvis iussu suo egisset, vel se auctore, eam coram castigare non dubitabat. Istiusmodi agendi ratio Dei famulae erga moderatricem gratum animum excitavit et san-

ctae necessitudinis in dies vincula roboravit. Quamquam autem Margaritae Mariae antiquius nihil erat, quam ut adorabile Iesu Cor universis hominibus praedicaretur, tanta tamen tenebatur humilitate, ut ea de re quidquam aggredi vereretur, ne sanctum negotium vitiaret indignitate sua ac pessum daret. Interim vero praeposita vetuit ancillam Dei quintae feriae nocte, ut Dominus eam iusserat, per oram vigilare orantem: humiliter illa quidem obtemperavit: identidem vero moderatricem adibat et timere se aiebat, ne illam interdictionem probaret Dominus et eius causa ne repeteret poenas. Nec de sententia illa tamen decedebat: sed ut vidit sororem Mariam Elisabetham Quarré, in qua egregias spes collocaverat, profluvio sanguinis subito absumi, rata id contigisse in poenam sui peccati, Margaritae Mariae dudum ablatam veniam redintegravit.

Spiritualibus cruciatibus summo opere cum soror perciretur, benigne cohortatus eam est Dominus nollet animum despondere: se enim fidelem ipsi esse custodem attributurum, qui comes ei perpetuus foret, temporibus eius praesto esset et contra hostem ferret suppetias. Igitur istius opibus ancilla Dei constanter utebatur, qui, trepidis in angustiis, se illi etiam conspiciendum praebebat, et moerentem comiter solabatur. Quisnam esset, olim ei indicavit, ut Sponsi in se amor quantus esset, illa perspiceret: « Ex beatis iis spiritibus - inquit - ego sum qui maiestatis « divinae solio proxime adstant quique Iesu Christi sacri Cordis ardorum « fiunt maxime participes ».

Iussa divinitus est Margarita Maria, quae ipsa habebat, Sponso suo iustam facere donationem et solemni actui scribendo mater Greyfié est adhibita. Haec igitur, tabellionis partes usurpans, extremo die decembris eiusdem anni, litteris mandabat se, pro ea potestate qua in Margaritam Mariam pollebat, sacro adorabilis Iesu Cordi, absoluta atque irrevocabili conditione, offerre, dedicare et conservare quidquid boni illa, per integram suam vitam, agere posset et post obitum pro ea ageretur, ut sacrum idem Cor, sua voluntate et arbitrio, in eorum gratiam, sive vivorum, sive mortuorum, qui sibi videantur, eo utatur; profiteri sororem Margaritam Mariam, libenti animo sese omnibus exuere, hoc excepto, velle se divino Iesu Cordi aeterno esse coniunctam illudque amore tantummodo eius diligere. Tum mater, tum soror, subscriptionem apposuerunt huic syngraphae, quae iucundissima Deo fuit, qui sponsae suae dixit, ut illa, amore suo, omnia bona abiecerat, ita vicissim se velle eam Cordis sui et omnium eius thesaurorum heredem esse, praecepitque eam, se dictante, hanc donationem sanguine suo scriptis mandare, quae ut firma essent, Margarita Maria sacrum Iesu nomen supra cor suum scalpello incidit.

Ipsis illis diebus, pater de la Colombière, fidei causa ex Anglia deturbatus, cum per Paraedium oppidum iter haberet, matrem Greyfié invenit de Margarita Maria et mirabilibus, quae in ea fiebant, paulo haesitantem. At scitus vir eam confirmavit significans dubium sibi non esse in ea sorore gratiam Dei operari. - Ecquid vero attinet - subdebat, « si de « diaboli illusionibus agatur, quandoquidem eosdem effectus, quos Dei « gratiae pariunt? Cuius tamen rei nulla species est: ita enim gerens, « eam decipere diabolus volens, se ipse deciperet; quippe humilitas, « absoluta obedientia, simplicitas, arbitrii cohibitio tenebrarum spiritus « non sunt illi quidem fructus ».

Autumnali tempore subsequentis anni, soror Margarita Maria, Dei amore flagrans, cum videret vulnus, quod sibi intulerat, ad sanctissimum Iesu nomen super cor suum incidendum, iam coalescere, suscitare illud excogitavit, ardentis cerei flamma admota. Manus tamen factum supergressum est animi intentionem: quare gravius exulcerata de re soror coacta est praepositam commonefacere, quae, ad peiora praecavenda, significavit remedia esse adhibenda. Sed humillima virgo perhorrescens aliis ostendere malum quod amore Dei sibi effecerat, Deum enixe precata est, ut e tanta sollicitudine sponsam suam levaret; qui illi promisit postero die eam fore sanam, quod ita evenit. Quum vero prodigiosae sanationis renunciandae necdum tempus suppetiisset, moderatricis schedula Margarita Maria est iussa, malum suum monstrare sorori schedulam ipsam reddenti. At cum nullum superesset vestigium mali, ab imperato faciendo, illa rata est supersedendum et continuo matrem adiit, quae tamen acriter eam reprehendit et voluit sorori a valetudinario locum mali omnino patefacere, quamvis iam nihil remediorum opus esset. Severius etiam, quinque dierum spatio, a divino Sponso est in eam animadversum; qui insuper ei dixit sacrum illud nomen, quod illa tantis cruciatibus sibi impresserat, huius noxae poena, numquam in posterum extrinsecus appariturum.

Morbi vero, quibus assidue Dei ancilla afflictabatur quosque in deliciis habebat, in valetudinarium saepe eam detrudebant. Ibi pridem degentem, die decimanona iunii anni millesimi sexcentesimi octogesimi, pridie nempe sanctissimi Corporis Domini solemnia, mater Greyfié convenit, a qua instantibus precibus licentiam impetravit, postridie, lectulo paulisper relicto, sacro adstandi. Itaque soror valetudinario praeposita est iussa curare mane, sub horam divini officii, aegrotam nonnulla refectam alimonia, e lecto surgere et eam ad sacrum deducere. Vespere tamen Margarita Maria sorori a valetudinario dixit servare ieiunium se optare, quo sanctam Communionem reciperet, spem habens ad id quoque sibi vires

Dominum praebiturum. Soror non est refragata et rata ne matrem quidem Greyfié refragaturam esse, promisit veniam ab ea se petituram. Eo tamen die id efficere oblita, diluculo Margaritae Mariae se induenti praesto est, tum recta ad praepositam, permissionem ab ea relatura. Nam ista, eodem tempore valetudinarium ex alia porta ingressa, Margaritam Mariam offendit quae lectulum iam reliquerat, quo sacri Convivii particeps fieret. Quin rem praecipue investiget, acriter illam obiurgat: arbitratui suo nimium eam adhaerescere, obedientiae deficere, humilitati, simplicitati: rei divinae igitur intersit, ad sacras Epulas, quandoquidem ita libet, accedat. Ut vero propria voluntas satis ad haec ei virium praebet, ita vice sua se iubere, valetudinario excedere, quinque continentes menses, valentium sororum omnia munera persequi, nulla adhibere medicamenta, valetudinarium non adire, nisi hoc faciat ad aegrotantes invisendas aut eis opem suam, si sit opus, commodandam. Humillima virgo, ad moderatricis genua provoluta, austeram animadversionem excepit, noxae suae veniam ac poenam petiit et quae praecipiebantur, quam ocissime praestare instituit. Cui benigne Dominus est opitulatus, valetudinem sponsae dilectae promittens, qua integra per illos quinque menses usa est, quibus consumptis, pristinae aegrotationes, quas tanta cupiditate expetierat, in eam sunt reversae.

Nihilosecius mirum, mater Greyfié filiam suam quantum diligebat et quanti faciebat virtutes eius ac sanctimoniam: quae vicissim, quo ab ea habebatur inclementius, eo studiosius in amore respondebat. Cum porro, uti assidue contingebat, sub finem sequentis anni millesimi sexcentesimi octigesimi primi, Margarita Maria graviter aegrotaret, denuo moderatrix impelli se sensit, ut e valetudinario illam inopinato emitteret et Domini curis eam sanandam traderet. Quare ita iussa soror, tametsi gravi febri cohorrebat, in conclave se recepit, ubi Iesus Dominus, praesens ei factus, humi iacentem sublevavit et utpote suae sollicitudini permissam, talem ei valetudinem reddidit ut si numquam ipsa aegrotasset.

Quodam die, cum Margarita Maria divinum Epulum adiret, Dominus in sacra Hostia visus est, spinea corona caput sponsae cingens, dum auctor est, in eius pignus illam acciperet, quae ut similis sibi fieret, mox erat ei imponenda. Ac revera paulo post, adversis casibus in caput pluries percussa, asperi sibi cruciatus sustinendi fuerunt, quorum gratior Domino suo erat quam si potentissimorum orbis regum sibi esset diademata largitus. Insomnes ducens noctes, se beatam putabat, nam cum divino Sponso tempus traducendi dabatur locus, ex capitis dolore pulvinis illud applicare praepedita, felicissimam se existimabat, Iesu Domino similem factam, qui adorabili capite adhaerescere cruci vetabatur.

Mense augusti eiusdem anni, pater de la Colombière Paraedium rediit, ut pergravis morbus, quo afflictabatur, eo in oppido curaretur: qui iis doloribus et virium ea infirmitate iam tenebatur ut vix loquendi superesset facultas. Ante tamen hiemalis temporis initium, potuit asceterium a Visitatione aliquoties adire et sororem Alacoque atque reliquas spirituales filias convenire. Brevi tamen fuit istius conditio, ut facile comperiretur Paraediensis aëris temperiem eius valetudini minus esse accommodatam: quare de eo transmittendo consulebatur apud Rhodanum flumen, Lugduni, seu Viennae, ubi natale caelum hauriret. Clanculum iam iis apparatis quibus ad iter opus erat et frater ad eum deducendum, die vigesimanona mensis ianuarii anni millesimi sexcentesimi octogesimi secundi, Paraedium advenerat, quum domina Mayneaud de Bisefranc, rem odoratam Margaritae Mariae renunciavit, quae ei negotium dedit diceret patri Claudio, per obedientiam si esset fas, se illo itinere abstineret. Petente eo ut scripti soror consilium explicaret, illa exaravit in schedula: « Dixit mihi, istic velle se tuae vitae sacrificium ». Igitur itinere supersessum est.

Claudius de la Colombière Paraedii, die decimaquinta februarii anni millesimi sexcentesimi octogesimi secundi, hora septima vespertina obiit et cum postridie mane id in asceterio nunciaretur, Margarita Maria inquit: « Pro eo orate et curate ut ubicumque oretur ». Hora vero undecima, eadem ita loquuta est: « Moeroris facite finem: invocate eum, nolite quidvis « timere; ad opem enim vobis ferendam, quam unquam, modo amptis« simus est ». Miranti vero matri Greyfié sororem preces et afflictationes, quemadmodum agere pro ceteris consueverat, pro defuncto patre non petere, suaviter et hilare ea inquit: « Nihil sane talibus necesse est; « quippe ea est conditio eius ut pro nobis oret: bonitate enim ac mise« ricordia sacri Cordis Domini Nostri, decora sede in coelis potitur; tan« tum, ut Deo satisfaceret, de quadam in diligendo ei segnitia a beatifica « visione dimotus est, ex qua hora morti occubuit, usque donec inani« mum corpus conditum est ». Cum vero humilis virgo schedulam illam, quam ad moriturum patrem Claudium dederat recuperare conaretur, pater Bourguignet, domui Societatis Iesu praepositus, dixit universum domus tabularium se citius daturum quam propheticam illam schedulam.

Incredibile est quanta misericordia Margarita Maria commovebatur erga animas purgatorio igne expiantes, quibus non raro a Domino copia fiebat, ut illi se conspiciendas praeberent, aerumnas patefacerent. Tum illa vehementes preces Deo effundebat, libenter suscipiebat afflictationes, quousque foret ei compertum, exoptatam beatificam Dei visionem illas esse tandem adeptas.

Festo die Domini nostri in caelum ascendentis, anno millesimo sexcentesimo octogesimo quarto, mater Greyfié, praefecturae tempore expleto, asceterium Paraediense reliquit et partes eius mater Christina Melin suscepit. Cum alumna ipsius Paraediensis asceterii esset, et Margaritae Mariae virtutes exploratas haberet, eam plurimi faciebat. Huic vero, ex hac potissimum causa, immutatio moderatricis ingratissima fuit, quippe haec erga humilem virginem frequentes emendationes non adhibebat, quibus mater Greyfié uberrime utebatur. Molestius quoque tulit quod mater Melin, adstatricem penes se eam cupiens habere, fuit auctor ut ad id officium a sanctimonialium coetu eligeretur: at ea, de paulo honestiore loco, quem aegre erat adepta, se consolari adnitebatur incumbens demissioribus officiis: sororibus a culina praesto esse, ad eas ligna baiulare, fictilia lavare.

Exeunte eodem anno, Margarita Maria electa est tiruncularum magistra, ipsis petentibus, spem nactis, quam aggrediebatur perfectionem vitae, doctrina eius et exemplis se esse proclivius adepturas; imo quaedam exstitit quae, tirocinii iam tempore expleto, ad illud remeare voluit, quo in sororis Margaritae Mariae disciplinam se committeret. Illa vero charitatem Dei vitae religiosae constituebat fundamentum: docebat voluntatem Dei omnium actionum esse normam, propriam vero perpetuo esse abdicandam, omnes extraneos affectus exuendos, valedicendum omnibus rebus: se ipsam contemnere, precibus cunctis et religionibus praestare: attamen addebat perpetuo orandum esse. Simul dilectas alumnas suas sanctissimi Cordis Iesu religioni initiabat, de qua ad eas saepe sermones serebat: eae vero ferventis magistrae hortamenta summa voluntate et ardentibus studiis excipiebant.

Adventante eo die, quem ipse Dominus sanctissimo Cordi suo sacrum in posterum fore, constituerat - anno millesimo sexcentesimo octigesimo quinto, hic dies erat vigesimus mensis iunii - Margarita Maria sanctissimi eiusdem Cordis quamdam imaginem calamo descripserat. Porro eius alumnae, ab ipsa divino amore incensae, eo die media nocte e lectulo surrexerunt, erectaque arula et desuper illa imagine suspensa, ad quae facultatem habuerant, pie eam decoraverunt; et, mane facto, sanctissimo Cordi Iesu quaeque se addixit et propriam dicavit. Beatas eas praedicebat earum magistra, quas adhibebat Dominus, ut divini Cordis sui sanctae religionis initium facerent! Integer ille dies a tirunculis est consumptus in honorando humillimo et suavissimo Corde Iesu, eo laudando eique benedicendo. Hic primigenius triumphus sanctissimi Iesu Cordis, animo Margaritae Mariae quantum oblectamenti attulerit, facile coniicitur. Verum laetitiam acres dimicationes sunt prosequutae:

de his enim quae in tirocinio facta erant, per reliquum asceterium cum fama manaret, non defuere sanctimoniales, quae Dei famulam et eius discipulas aspere increparent, quippe quae, ut libidine sua precibus et extraordinariis ritibus devotae virgines onerarentur, quod per constitutiones prohibitum erat, committebant. Suborientibus contentionibus, mater Melin, tranquillitatis ducta studio, vetuit quidpiam simile, ob reliquarum sororum oculos, posthac suscipi in tirocinio: verum exiguas religiones suas clanculum persequi tirunculis liceret. Brevi tamen istiusmodi rerum conditio plane immutata est.

Antecedente anno, Lugduni typis editus erat « Recessus spiritualis » auctore Claudio de la Colombière et, non multo post, ille libellus Paraedium est allatus et in coenaculo devotarum virginum cum earum multa atque pia voluptate coeptus recitari: omnes enim illum patrem plurimi faciebant nec erat ulla quae de rebus, in illis paginis contentis, vel minimum esse subdiffidendum suspicaretur. Brevi vero in illum locum ventum est in quo narratur de quadam persona quacum Deus familiariter versatur et cui, ante sanctissimum Sacramentum oranti, ipse Deus petierat ut sanctissimi Cordis sui diem festum, nono die post divini Sacramenti festum instituendum curaret; et ab illa persona hoc divinum iussum ad « Recessus » scriptorem transmissum esse. Igitur cum in coenaculo iste locus recitaretur, sanctimoniales cognoverunt agi de quadam re super naturam atque divina, quae in aede atque intra illius asceterii muros contigerat, et personam illam, et privilegiis tam excelsis animam ditatam, esse sororem Margaritam Mariam Alacoque. Imo, mensis sublatis, tempore sororum relaxationis, aliqua ex ipsis Margaritae Mariae occurrere non dubitavit et de re illa disertim alloqui: haec autem de rebus in « Recessu » narratis, in quibus praecipuam partem habuerat, nihil infitiata respondit, ex his iustam sibi causam esse ut abiectionem suam diligeret. At ex hac « Recessus » lectione eius sanctitatis famam vehementer apud omnes sorores firmatam esse, non est equidem mirandum.

Cum vero, anno millesimo sexcentesimo octogesimo quinto, esset in domo Paraediensi Societatis Iesu pater Ignatius Rolin, a Domino ancillae suae assignatus est, qui eius animae moderaretur. Huic illa totius vitae confessionem egit: qui, ea audita ac mature perpensa, iussit omnia, quae per integram suam aetatem sibi contigerant, eam scriptis mandare. Ita ipsa, obedientia adacta illam *Autobiographiam* exaravit, cui debemus si multa memoriae prodita sunt, quae secus nos omnino laterent. Eo autem tempore, cum quaedam tiruncula, ad id religiosum sodalitium a Deo non appellata, dimittenda fuerit, contra Margaritam Mariam tirancularum magistram animi non modo laicorum sed etiam ipsarum san-

ctimonialium adversati sunt et aspere repugnaverunt. Tunc pater Rolin titubantem virginem confirmavit eiusque animum excitavit, eam graviter hortans ut nollet in mentem inducere insectationes illas quae commovebantur, maledicta excitari quae suadente et impulsore diabolo in ipsam coniiccbantur; imo tales res existimaret a Deo permitti, qui sponsae suae periculum humilitatis, patientiae, mansuetudinis optabat facere. Gratias igitur Deo multas haberet et ageret, qui ea ratione dilectionem suam erga eam expromebat.

Praestantiora solatia graves molestias exceperunt. Nam instante iam die, quem ipse Dominus ad divinum Cor suum honestandum praefinierat, eadem illa soror Maria Magdalena des Escures, quae superiore anno tirocinium adire recusaverat ut ibi sanctissimum Cor Iesu adoraret, ipsius Cordis divini ab ancilla Dei imaginem petiit, cui arulam subiecit in aditu chori sanctimonialium. Igitur, auspicatissimo eo die vigesimo primo iunii anni millesimi sexcentesimi octogesimi sexti, devotae mulieres ut ingrediebantur chorum ad arulam conspicabantur, rei novitatem admiratae, cunctae sunt intime commotae et, conversis protinus animis, prostans divinum Cor certatim adoraverunt eique omnes ardenter benedixerunt. Nec mora: iam sermones agitant de curando ut tabula depingatur, quae sanctum mysterium exprimat: iam consilium quaeque promit ut a necessariis suis, ad id efficiendum, impetret pecuniam. At, a Deo instincta, mater Melin, quam tabula depingatur, ad locandam eam ante sacellum esse exstruendum, rata est; et sororculae a parvo habitu e pusillis oblectamentis subducebant pecuniam, ad eam aedificationem: numquam vero antea asceterii inopia, quam in illo tempore deplorata magis fuit. Cui tamen spisso ac operoso labore adeo occursum est ut annalibus asceterii proditum memoriae sit, tam enixe eo anno hortum esse excultum ut duplicatos fructus tulerit. Interim ad alios quoque a Visitatione asceterios sacri Cordis Iesu religio propagabatur, ut Sinemuri in Esselatensi comitatu (Semur-en-Auxois) opera matris Greyfié, quae tunc illi asceterio moderabatur; Divione (Dijon), adnitente matre de Saumaise, cui acriter soror addebatur Ioanna Magdalenas Joly; Molinis (Moulins) per matrem Soudeilles, ad quam Margarita Maria de hac re non semel litteras dabat. Patre Rolin assentiente atque impellente, anno millesimo sexcentesimo octogesimo sexto, Margarita Maria voto se obligavit sanctissimo Iesu Cordi arctius absolute et perfecte addicturam; ei se tum in gaudiis, tum in doloribus omnino permittentem; seque plane neglecta, ipsum diligere promittentem, ipsi satisfacturam; silenter omnia agentem ac tolerantem eius victimam perpetuo futuram. Praeterea promisit adversarios quosque suos ex animo dilecturam, in praecipuorum

amicorum numero eos habituram, commodis illorum inservituram, quidquid sibi beneficii fieret facultas in eos collaturam.

Dominus Iesus autem hoc sermone suam fidelem sponsam alloqui dignatus est: « Tibi polliceor, in profusa mei Cordis misericordia, si qui « per novem continentes menses, singulis sextis feriis quoquo mense « primis occurrentibus, sacratissimam mensam adeant, omnipotentem « Cordis mei amorem poenitentiae finalis beneficium eis concessurum: « in offensa apud me haud ipsi morientur neque sanctis non exceptis « sacramentis; ac, in postremis illis momentis, tutum eis asylum Cor « meum praebebit ».

Eodem anno iam exeunte, Iacobus Alacoque, Ancillae Dei frater, qui oppidi *Bois-Sainte-Marie* curio erat, adeo vehementer aegrotavit, ut iam desperatus a tribus suis medicis desereretur. Frater alter, Chrysostomus, ad Margaritam Mariam nuncium misit qui, pro moribundo fratre, virginis preces peteret: haec vero, sinistro nuncio recepto, inquit non opinari fratrem fore moriturum et, a nuncio paulo decedens, ante sanctissimum Sacramentum perrexit oratum; tum hilari vultu ad nuncium revertit confirmans fratrem illo morbo non esse moriturum, quod domum suam scriptis etiam nunciavit: revera ille, octavo die, a quavis invaletudine iam evaserat. Multa enim, pro aegri fratris sanatione, soror Deo pollicita est, a quo retulit responsum id Se concessurum et sanctum eum esse facturum, dummodo propositis atque suis beneficiis responsurus ille foret. Quare, subsequente anno ineunte, soror ad fratrem, qui sanationem recuperaverat, ut quae Deo pro ipso promiserat significaret, litteras dedit, in quibus aiebat nefas esse Deum illudere, fluxarum rerum dimittendam ab eo cupidinem, studium aleae, morum impotentiam: et a sacro Domini Corde omnia sperare, qui tanta eum dilectione complectebatur ut sanctum omnino esse velit: hac ex causa servasse eum incolumen; illam vero aegritudinem immississe ut excitaret eum et per viam perfectionis celerius duceret. Ecquem sorori esset dolorem inusturus si, non obsequens Dei voluntati, sancta consilia eius ad vanum et irritum redigeret ac deturbaret: nullam pacem, nullam futuram quietem nisi omnia Deo ipse devoveret. Ad id assequendum, multum adlaborandum ei esse: at neque defuturam gratiam neque vim, neque sacri Domini nostri Iesu Christi Cordis praesidium.

Via igitur patefacta est, qua sanctissimi Cordis religio in paroecia illius oppidi *Bois-Sainte-Marie* propagaretur: Chrysostomus enim, in paroeciae aede, sacellum sacro Cordi dicatum, sua impensa, aedificari curavit, Iacobus porro sacrum, sextis feriis in perpetuum faciendum, ibi instituit: quarum rerum Margarita Maria, quae ad ea transigenda hortata

vehementer fuerat, magnam animi oblectationem excepit. Molinis interea, principe et auctore ancilla Dei, divini Cordis Iesu religio a matre de Soudeilles disseminabatur, Divione a matre de Saumaise.

Cum mater Maria Christina Melin ad antistitae munus iterum delecta esset, denuo optavit ut adstatrix sibi Margarita Maria adderetur, idque a sanctimonialibus facile assequuta est. Delectae sorori permolestum hoc fuit ut ipsa aliquanto post amicae suae scribebat: « Fateor, hoc in tem-« pore, infirmitatem me persensisse meam, subiectionis defectus ex quo « personas plures interposui, quarum ope e meo munere evaderem: « frustra tamen omnia fuerunt. Ah! oportet perfecta oblivione nos ipsas « derelinquere et, post haec, nihil optare, nihil amplius velle, quo in Deo « omnia inveniamus ».

Iamdudum humilis virgo impelli se sentiebat ut, deprecante beato Francisco Salesio, dilecto instituto suo a Visitatione necessarias quasvis expeteret gratias et potissimum unionis ac fraternae charitatis perfectionem, quae Ordinis eius praecipuae sunt virtutes. Cum pluries Dominus hanc petitionem renuisset, illa inquit: « Deus meus, a te non abscedam, « hanc gratiam donec mihi concesseris, dumque vita suppeterit, omnia, « quae in me sunt, ad deprecandam illam adhibebo ». Tum Deus: « Obse-« crationem tuam excipiam, quae sum iussurus, si ea impleantur. Opor-« tet religiosas singulas sorores severe inquirere ad dignoscenda quae « huic beneficio meo sint impedimento: plurimum obstat enim aliarum « in alias studium quoddam atque invidia, cum reposita cordis frigiditate, « quae charitatem dissolvit et beneficia mea frustratur ». Ac sanctus Franciscus Salesius qui coram aderat, adiunxit: « Oportet veram Visi-« tationis filiam esse viventem quamdam hostiam ad Iesu Christi simi-« litudinem ». Alio vero die sancta Conditrix Margaritae Mariae dixerat: « Veras filias a Visitatione in cruce exsultare, opus est et in abiectio-« nibus gloriari: eorum enim triumphus in cruce tantum consistit ».

Die Visitationis festo, altero nempe mensis iulii, anno millesimo sexcentesimo octogesimo septimo, soror Margarita Maria coram sanctissimo Sacramento pro Ordine suo vehementer preces fundebat: Deus vero sponsae suae dixit: « Noli me diutius hac de re affari: devotae « virgines, vocante me, obsurdescunt et aedificii subvertunt fundamenta: « quod si alio illud fundamento fulcire agitatur, ego ipsum eruam ». Necesse fuit, Dei Matrem se interponere ad Visitationis causam defendendam, et post productam certationem, sancta Mater tandem victrix discessit. Furens factus est diabolus et ira exardescens, horrendam tempestatem excitavit, qua aedes et asceterium verti visa sunt, chori cancellorum bis sunt aulaea discissa et vox Satanae per aërem exaudita

dicentis: « Visitationis Ordinem excindere processissem, nisi firma eum « columna sustinuisset, contra quam nihil mihi suppetit potestatis ». Memoriae proditum est fragorem tam vehementem accidisse ut devota mulier quae cum sorore Margarita Maria ante sanctissimum Sacramentum orabat, raptim surgeret ad fugam arripiendam, ab ea porro esse retentam, dicente: « Noli timere: finis iam est nec res procedet « praeterea ». His verbis animum illius sedatum esse ipsamque simul fecisse coniecturam, Margaritae Mariae fuisse visum oblatum.

Res igitur prospere cesserunt: atque eodem Visitationis festo die subsequentis anni, sorori Margaritae Mariae ante sanctissimum Sacramentum adstanti, altus latusque locus mirae pulchritudinis visus est. In medio, velut in igneo solio, fulgebat sanctissimum Cor Iesu; hinc erat beatissima Virgo, illinc sanctus Franciscus Salesius et pater de la Colombière; apparebant praeterea devotae filiae a Visitatione tutelaribus suis angelis sociatae.

Quas alloquens, ita hortabatur caeli Regina: « Venite, dilectae filiae, « huc accedite ». Et Cor divinum ostendens haec addebat: « Ecce divi- « nus hic thesaurus, qui vobis est potissimum patefactus, propter stu- « dium, quo institutum vestrum ipse complectitur, quod, uti Beniaminum « suum, unice diligit et, prae reliquis, hoc vult beneficio locupletare. « Neque vero oportet, vestras animas tanto thesauro solas frui; sed opus « est, alios quoque homines vos facere eius participes et, per orbem uni- « versum, liberaliter illum dividere; qui sumptibus nequit absumi et inde « quo magis hauritur, eo magis est trahendum ». Tum ad patrem de la Colombière conversa inquit: « Tibi vero, divini mei filii servo fideli, pre- « tiosi huius thesauri pars magna assignatur: si enim filiabus a Visita- « tione conceditur ut homines ad eum cognoscendum ac diligendum « appellent et universis distribuant: tuae Sodalitatis patribus munus « defertur, ut omnibus ostendant huius thesauri utilitatem ac virtutem ».

Ancillae Dei periucundus fuit ille dies cum sacellum sanctissimi Cordis Iesu, quod in Paraediensi asceterio exstruebatur, finitum esset et die septima septembris anni millesimi sexcentesimi octigesimi octavi inauguratum; nec asceterio tantum a Visitatione sed oppido universo insignia solemnia exstiterunt. Pium sodalitium sacerdotum Paraediensium, curionibus accedentibus continentium paroeciarum, in aedem paroeciae convenerunt et exinde ad asceterii claustrum sacellumque processerunt: hic christifidelium frequens est addita vis. Hora prima post meridiem, sacri ritus initi sunt et hora tertia expleti: diutius vero contemplatio est producta Margaritae Mariae, vel mentis eius ad Deum raptae excessus. Ipsa vero, tametsi nolens ac repugnans in dies vulgo sui venera-

tionem excitabat; et ipse Dominus eius augendae non raro fiebat auctor. Ita contigit sorori Mariae Lazarae Dusson cum in coenaculo historia Catharinae Senensis recitaretur, in corde agitasse beatam se fore, si personam quamdam, ea ratione comparatam, offendisset. Dominus vero ei intus respondit: « Respice! dilectam meam habes in conspectu, cui « gratiarum et beneficiorum non minus liberalis fui ». Cumque illa conspexisset, sororem Alacoque ante se vidit, quae adstatricis eo tempore fungebatur officio.

Quoddam maius negotium Margaritae Mariae divinitus datum est ut comperimus ex litteris ad matrem de Saumaise datis: cui ingenue scribit se iussam esse Galliarum regi renuntiare Dominum in aula regia velle regnare et potissimum in corde regis; suam imaginem velle in vexillis depingi, caelari in armis, quo eis victoria pariatur; templum exstrui velle in quo proponatur effigies sacri Cordis ut regis et totius aulae consecrationem et obsequia recipiat, eumdem tandem elegisse, ut amicum suum fidelem, qui a Sancta Sede in sui honorem sacrum impetret litandum et reliqua privilegia sacri Cordis religioni inhaerentia. Haec esse divina mandata, ad quae curanda, quod sit sibi consilii, addit soror Alacoque. Cum nimirum patrem de la Chaise, ad commonefaciendum regem Deus selegerit, a matre de Saumaise operam dandam, ut Margaritae Mariae quavis mentione silentio praetermissa, insignem illum Societatis Iesu sodalem apud regem adhibeat. Mater de Saumaise voluntate accepit has partes et rata est se a Deo concitari, matre Ludovica Croiset uti deprecatrice, asceterii Callevionensis antistita. Ibi enim sese receperat infelix Angliae regina Maria Beatrix Atesina, cui etiamtum Eboracensi duci, pater de la Colombière a sacris concionibus fuerat; hisce enitentibus, spes fuit ut ad Ludovicum, hoc nomine, decimum quartum regem accessus aperiretur.

Ecquid vero effectum est? Utrum caeleste monitum non est ad regem allatum; au regem absolvendi defecit animus? Sane de tanto negotio nihil litteris est mandatum. Tantum ex eo locus coniiciendi aperitur, quod ni de nuncio divino traditio aliqua in regia domo exstaret, non fuisset post haec Ludovicus huius nominis decimus sextus tali ratione votum suum nuncupaturus. Quippe infelix rex sacramento se obligavit curaturum fore ut in sacri Iesu Cordis honorem, dies festus institueretur, per universam Galliam, nona die post sanctissimi Sacramenti solemnia in perpetuum celebrandus; ipsum se sacro Cordi devoturum, domum suam ac regnum: aliquo in tempore, in Cordis sanctissimi honorem sacellum, sin minus altare, structurum pecunia sua et decoraturum. Quae igitur, Gallico debacchante tumultu, Ludovicus decimus sextus

vovit, ex iis paene videntur descripta quae Ludovico decimo quarto Dominus, per Margaritam Mariam, mandaverat.

Die octava octobris anni millesimi sexcentesimi nonagesimi, in extremam aegrotationem Margarita Maria delapsa est et lectulo decumbere coacta: appellatus tamen doctor Billet, nihil apud eam gravius deprehendi licere est arbitratus. Primis morbi diebus, metu divinorum iudiciorum est ipsa impetita, post vero quam admissa confessa est, ita timor in fiduciam conversus est, ut soror Alacoque charitate consumeretur et cupiditate se Deo iungendi. Cum exploratum haberet, sibi brevi esse moriendum, mane diei decimaesextae octobris, petiit ut sancto Christi Corpore in viaticum muniretur, quod sane non obtinuit, cum nemini in instans vitae discrimen adducta videretur. Quoniam tamen etiamtum erat ieiuna, sanctissimam Eucharistiam flagitavit, quam seraphico ardore excepit, cum se non lateret, postremam communionem sibi illam esse. Atrocibus doloribus excruciabatur, tam prolixo verumtamen animo, ut, tametsi Deo frui vehementer optabat, tamen mallet, in eo cruciatu usque ad iudicii diem perpetuo manere, si per divinum arbitratum licuisset. Postremo vitae die, denuo Margarita Maria divinorum iudiciorum reformidatione invaditur: horret, se prosternit, se frangit, ante Iesum cruci affixum et, flebiliter suspiria ducens, misericordiam deprecatur, misericordiam! Nec vero ita multo post, ad pristinam serenitatem ac tranquillitatem reddita, inclamat: « Misericordias Domini in aeternum « cantabo »! Quaeritur tamen, per universam suam aetatem, Deum diligere non se calluisse, et sorores orat ut veniam a Deo sibi implorent atque ad segnitiam suam redimendam, ipsae Deum diligant et usquequaque diligant.

Humillima virgo ex timore angebatur, post obitum, ne ipsa aliquo loco numeretur aut quid recordationis suae apud homines paullulum superesset: itaque petiit ab antistita, ne cui revelaret intima, quae cum ea communicaverat; aut unquam loquutura esset de iis, quae ipsi laudem vel honorem comparare possent. Porro a sorore Perona Rosalia de Farges flagitavit ut scriberet patri Rolin, quo litteras ab ipsa datas exscinderet et inviolatum servaret secretum saepius ab eo postulatum. Et item ab eadem sorore flagitavit ut, iussu ipsius patris Rolin sui moderatoris, fasciculum a se scriptum, et in quodam armario custoditum, ureret: id efficere per se ipsam sibi fas non esse, se quippe ille vetuerat ne fasciculum pessum daret antequam illum ipse excussisset. Soror de Farges suadere illi est adnisa ut armarii clavem antistitae traderet, reliqua porro omnia Deo in sacrificium offerret: assensa quidem illa est sed ea res gravi molestia morientis animum affecit. Cui cum renuncia-

retur, curae praepositae fuisse, ut necessarii eius commonefierent: « Neminem ego conspiciam » ita dixit « iam mori oportet et Deo facere « omnium sacrificium ». Quinta hora vespertina diei decimiseptimi octobris, cum ita elanguisset, ut animam mox actura videretur, iterum sanctum Viaticum petiit: verum, cum paulo post se aliquanto recepisset, nullam esse instantem necessitatem ratus est medicus, et posse posterum diem exspectari: at Margarita Maria sorori de Farges dixit alia ex causa necesse id non esse quod, cum postremo sanctam Eucharistiam receperat, erat Deus ipsi impertitus ut per viaticum acciperet. Atque magis magisque ad Deum aspirabat, aiens: « Laetatus sum in his quae dicta « sunt mihi: in domum Domini ibimus ». Cum soror a valetudinario arbitraretur antistitam, quae recesserat, esse revocandam, alia soror aiebat non esse id necesse, Margarita Maria « Est, est » subiiciebat et ab adveniente antistita petiit ut extremam unctionem sibi administrari curaret: addens medico nihil sibi esse opus, Deo tantum indigere et in Iesu Christi Cor sese demergere. Cum universae sorores convenissent, preces morientium recitaverunt et dum sacrum oleum ministratur, quarta unctione expleta, sanctissimum Iesu nomen invocans, Margarita Maria e vita mortali demigravit. Et erat tertia feria, dies nempe decimaseptima mensis octobris anni millesimi sexcentesimi nonagesimi.

In asceterio acerbus moeror fuit, deflentibus devotis virginibus et nonnullis mente forte volventibus iniuria se tamdiu moratas esse, dum, quae ea esset, agnoscerent. Testantur aequales universalem sanctitatis odorem eam reliquisse.

Statim rumor eius obitus per oppidum manavit, non alius ac ob quamdam publicam iacturam luctus fuit: omnes per semitas vulgo conclamabant: « Sancta mortua est »; pueri etiam suo more decantabant: « Mortua est sancta sanctarum Mariarum ». Proximo mane, vix panditur templum et prostare in sanctimonialium choro exanime sororis Alacoque corpus conspicitur, frequens ad illud obtuendum concurrit multitudo, et sese premit ad pia quaeque obiecta tendenda ut cadaveri admoverentur. Nec binae religiosae sorores satis sunt ad id munus adimplendum, nam omnes exoptant et instanter petunt ut de iis, quae demortuae virginis fuerant, quid sibi donaretur: at paupertas illius tanta fuerat ut, praeter regularum librum et flagrum, nihil apud eam repertum fuerit. Vespere diei decimae octavae octobris corpus ancillae Dei conditum est in asceterii sepulcro, sub sororum choro, nec unquam in sororibus sepultura afficiendis, omnium ordinum frequentia tanta conspecta est: sacerdotes porro qui claustrum sunt ingressi, aliquid habere voluerunt, quo in sacrarum reliquiarum numero servare possent.

Diligentia abbatis Ioannis Iosephi Languet de Gergy, tunc Augustodunensis Vicarii, dein Episcopi Suessionensis et Archiepiscopi Senonensis, viginti quinque post annos a sororis Margaritae Mariae obitu, potestate ordinaria est adornata quaestio canonica de eius fama sanctitatis, virtutum et miraculorum. Nec tantum in hac re suum studium continuit, nam historiam ancillae Dei instituit litteris mandare. Quamquam illustris Episcopi necessarii, quantam ipse in se procellam, per hunc librum, a Iansenii sectatoribus esset suscitaturus, providentes, auctores erant, ne libro huic nomen suum inscriberet: at ille impavidus sententiam sororis de Farges sequutus est, quae eum hortabatur, qua ratione Deus permiserat, Unigeniti sui nomen patibulo praefigi, ita, quidquid damni esset obventurum, sibi non esse declinandum, nomine suo librum de Margarita Maria notare. At vero illi, qui in Cordis sanctissimi Iesu religionem quoddam tartareum odium alebant animo, in pii et docti viri nomen atque famam, non parvum detrimentum intulerunt; qui machinationibus et fraudibus suis sunt consequuti tam perdiu Romae supersederi in causa beatificationis Margaritae Mariae ineunda. Tandem vero die trigesima martii anni millesimi octingentesimi vigesimi quarti, saeculo iam longe elapso ab ancillae Dei obitu, f. r. Leo Papa decimus secundus, Praedecessor Noster, Sacrae Rituum Congregationi negotium dedit, ut humilis virginis causam susciperet cognoscendam.

Cumque virtutes eius heroicum ascensum esse assequutae et Sacrae Congregationi visae essent et a Summo Pontifice essent iudicatae, ad iudicium miraculorum factus est gradus. Tria ea erant, nempe: Maria a Sales Chareault, Paraediensis asceterii soror professa, carcinomate stomachi anno millesimo octingentesimo vigesimo octavo curata; soror Maria Teresia Petit ex inveterato cordis aneurismate e vestigio, die vigesima prima mensis iulii anni millesimi octingentesimi trigesimi, sanitati reddita; tandem in Veneto asceterio a Visitatione soror professa Aloisia Philippina Bollani, phtisi pulmonum insanabili tentata, extemplo et absolute anno millesimo octingentesimo quadragesimo primo refecta. Haec tria prodigia a f. r. Pio Papa nono, Praedecessore etiam Nostro, probata sunt et per decretum diei vigesimae quartae aprilis anni millesimi octingentesimi sexagesimi quarti rata habita; quam ob rem, die decima octava septembris eiusdem anni, Margaritam Mariam Alacoque in Beatorum numerum, idem Summus Pontifex retulit.

Biennio sane post venerationem indultam, beatae Margaritae Mariae causa canonizationis rite est repetita: at, multo deinceps, duo miracula, quae ad canonizationem requirebantur, proposita sunt: de altero, litteris remissorialibus, anno millesimo nongentesimo datis, in Curia archie-

piscopali Neapolitana apostolica auctoritate est quaesitum, de altero vero in archiepiscopali Curia Mediolanensi vi litterarum remissorialium anni millesimi nongentesimi septimi. Cum utraque quaestio rata esset facta, de singulorum prodigiorum capite quater acriterque est disputatum. Tandem die sexta ianuarii anni millesimi nongentesimi decimi octavi solemniter ediximus: « Constare de utroque proposito miraculo: « de primo, scilicet instantaneae perfectaeque sanationis Aloisiae Ago- « stini Coleschi a transversa meningo-mielite chronica in regione lum- « bari: deque altero, instantaneae perfectaeque sanationis Antoniae « comitissae Astorri viduae Pavesi a neoplasmate mamillari dextero ». Die autem quinta mensis februarii eiusdem anni, coram Nobis, proposito dubio: « An, stante approbatione duorum miraculorum, post « indultam a Sede Apostolica beatae Margaritae Mariae Alacoque ve- « nerationem, tuto procedi possit ad solemnem ipsius canonizatio- « nem »? Omnes S. R. E. Cardinales, tum Patres consultores « tuto « procedi posse » suffragio unanimi responderunt. Post haec, die decimaseptima mensis martii eiusdem anni, solemniter decrevimus: « Tuto « procedi posse ad solemnem beatae Margaritae Mariae Alacoque cano- « nizationem ».

His praemissis constitutisque, ut cuncta servarentur, quae Antecessores Nostri sapienter praescripserunt ad celebritatem et decus tam solemnis caeremoniae, primum omnes dilectos filios Nostros S. R. E. Cardinales, die vigesima secunda mensis aprilis huius anni, sententiam quemque suam prolaturos, Nobis in Consistorio publico iussimus adesse, qui, dilecto filio Vincentio Sacconi, Consistorialis Aulae Advocato, de gestis Beatae Margaritae Mariae dicente, audito, Nos uno ore ad causae huius legitimam definitionem sunt cohortati. Interea vero curavimus ut venerabiles fratres Episcopi non viciniores modo, sed et remotissimi quique, de tanta solemnitate per litteras a Sacra Congregatione Consistoriali ad hoc datas admonerentur, quo, si facultas esset, sententiam et ipsi prolaturi, Nobis adstarent. Qui cum ex universo terrarum orbe plurimi convenissent, causa plene cognita tum ex iis, quae gesta fuerant coram Nobis, tum ex documentis Sacrae Rituum Congregationis, quorum summarium singulis traditum est, in Consistorio semipublico, die septima currentis mensis maii coram Nobis habito, adfuerunt. Et non modo dilecti filii Nostri S. R. E. Cardinales sed etiam venerabiles fratres Patriarchae, Primates, Archiepiscopi et Episcopi unanimi sententia ad hanc Canonizationem absolvendam Nos cohortati sunt. Cuius rei instrumenta a dilectis filiis Sedis Apostolicae Notariis publice confecta, in tabularium Sacrae Rituum Congregationis relata sunt.

Solemnia igitur Canonizationis celebrare statuimus in Basilica Vaticana die decima tertia maii, qua recolitur mirabilis Domini Nostri Iesu Christi in coelum Ascensio; atque interea fideles sumus vehementer exhortati ut ferventes ingeminarent preces in iis praesertim sacris aedibus, in quibus sanctissimum Sacramentum publice adorandum proponeretur, ut ipsi ex tanta solemnitate fructus uberiores perciperent, Nobisque, in tam gravi officii Nostri munere, Spiritus Sanctus benignus adesset.

Quum haec auspicatissima et tam optata dies advenerit, omnes tum saecularis, tum regularis cleri Ordines, Curiae Romanae Praesules et Officiales et denique omnes, qui in Urbe aderant tam dilecti filii Nostri S. R. E. Cardinales, tam venerabiles fratres Patriarchae, Primates, Archiepiscopi, Episcopi, Abbates in Vaticanam Basilicam, magnifico cultu ornatam, convenerunt: Nosque, iis omnibus praeeuntibus, eamdem ingressi sumus. Tunc vero dilectus filius Noster Antonius S. R. E. Cardinalis Vico, Sacrae Rituum Congregationis Praefectus et huic Canonizationi procurandae praepositus, perorante dilecto filio Augusto Milani, Consistorialis Aulae Advocato, vota Nobis detulit et preces Sacrorum Antistitum et universi Ordinis devotarum Virginum a Visitatione ut Beatam Margaritam Mariam Alacoque, una cum Beato Gabriele a Virgine Perdolente, in Sanctorum numerum referremus. Id cum iterum tertioque iidem Cardinalis Antonius vico et Nostrae Consistorialis Aulae Advocatus instantius et instantissime egissent, Nos caelesti lumine ferventer implorato, « Ad honorem Sanctae et Indivi-« duae Trinitatis, ad catholicae Fidei incrementum et decus, auctoritate « Domini Nostri Iesu Christi, Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli « ac Nostra matura deliberatione et voto venerabilium fratrum Nostro-« rum S. R. E. Cardinalium, necnon Patriarcharum, Primatuum, Archie-« piscoporum, et Episcoporum consilio, dictam Beatam Margaritam « Mariam Alacoque, ex Ordine sanctimonialium a Visitatione, Sanctam « esse et in Sanctorum catalogo adscribi decrevimus ». Eique, eodem decreto, sociavimus Beatum Gabrielem a Virgine Perdolente ex Congregatione Clericorum Excalceatorum Sanctissimae Crucis et Passionis D. N. Iesu Christi, qui in brevi sua vita, intra muros sui conventi ducta, virtutum omnium tam praeclarum exemplum factus est, ut eius notitia merito per orbem sit effusa et quam plurimi, eius intercessione, miracula obtinuerint. Memoriam mandavimus Sanctae Margaritae Mariae Alacoque quotannis die decima septima octobris recolendam et in Martyrologio Romano notari. Denique, ob tantum beneficium, gratias Deo optimo maximo ex animo egimus et solemne sacrum litavimus;

postremo cunctis adstantibus, plenariam indulgentiam peramanter impertiti sumus atque Apostolicas has Litteras, manu Nostra et Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium signatas, sub Plumbo expediri mandavimus.

Decet autem Nobis ex corde gaudere et maximas gratias agere Deo viventi in saecula saeculorum, qui famulam suam Margaritam Mariam in omni spirituali benedictione benedixit et eam elegit ut novam religionem erga divini Cor Salvatoris nostri excitaret. A superna huius voluntatis declaratione usque ad praesens semper semperque crevit numerus eorum, qui ingratissimae desertioni hominum supplere studuerunt, festus solemnis ad sacratissimum Cor honorandum per orbem et divulgatus et quamplurima sacella ac templa eidem dicata sunt et ea petunt christifideles ad quaerendam sacri Cordis misericordiam et poenitentiae finalis beneficium.

Quantus tamen adhuc est numerus illorum qui Deum negligunt eiusque mandata: quanta ignorantia officiorum erga Creatorem nostrum: ab humanis negotiis praeoccupati, quemadmodum spiritualem aeternamque vitam obliviscuntur et blasphema verba in illud Cor etiam proiicere audent!

En ergo, christifideles, duo alii Sancti e feracissimo Ecclesiae Dei gremio orti qui vobis colendi et imitandi proponuntur ut tot mala ab hoc mundo avertantur. In dissimilibus temporibus vixerunt, altera, etiam in vita, magna a Deo manifestata, alter in latebris sui claustri transiens, sed ambo, ut hostiae viventes, omne de se Deo dederunt ut divinam iustitiam placarent et pro omnibus misericordiam invocarent. Deus quippe: « dispersit superbos mente cordis sui, deposuit potentes « de sede et exaltavit humiles (Luc., I, 51-52) », miris patratis prodigiis, coram hominibus quoque Eos extollere voluit usque ad supernos honores et ad exemplum eorum omnium qui unum Deum totis animi viribus diligunt atque expetunt.

Perpensis omnibus, quae erant inspicienda, ex certa scientia ac Apostolicae Auctoritatis Nostrae plenitudine, cuncta praedicta et eorum singula confirmamus, roboramus atque iterum statuimus, decernimus, universaeque catholicae Ecclesiae denunciamus; mandantes ut praesentium Litterarum transumptis etiam impressis, manu tamen alicuius Notarii Apostolici subscriptis, et sigillo alicuius viri in ecclesiastica dignitate constituti munitis, eadem prorsus fides habeatur quae hisce Nostris praesentibus haberetur, si exhibitae vel ostensae forent.

Si quis vero paginam hanc Nostrae definitionis, mandati, relaxationis et voluntatis infringere, aut attentare praesumpserit, vel ei ausu teme-

rario contraire, indignationem omnipotentis Dei et sanctorum Petri et Pauli, Apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Romae, apud sanctum Petrum, anno Domini millesimo nongentesimo vigesimo die decima tertia mensis maii, Pontificatus Nostri anno sexto.

✠ Ego BENEDICTUS, Ecclesiae Catholicae Episcopus.

✠ Ego VINCENTIUS Episcopus Ostiensis et Praenestinus Cardinalis VANNUTELLI, Sacri Collegii Decanus, Datarius.

✠ Ego CAIETANUS Episcopus Sabinensis Cardinalis DE LAI.

✠ Ego ANTONIUS Episcopus Portuensis et S. Rufinae Cardinalis VICO.

✠ Ego IANUARIUS Episcopus Albanensis Cardinalis GRANITO PIGNATELLI DI BELMONTE.

✠ Ego BASILIUS Episcopus Veliternus Cardinalis POMPILJ.

✠ Ego RAPHAËL tituli S. Praxedis Presbyter Cardinalis MERRY DEL VAL.

✠ Ego OCTAVIUS tituli SS. Laurentii et Damasi Presbyter Cardinalis CAGIANO.

✠ Ego PETRUS tituli S. Laurentii in Lucina Presbyter Cardinalis GASPARRI S. R. E. Camerarius.

✠ Ego FR. ANDREAS tituli SS. Cosmae et Damiani Presbyter Cardinalis FRÜHWIRT Ord. Praed.

✠ Ego RAPHAËL tituli S. Hieronymi Presbyter Cardinalis SCAPINELLI DI LÉGUIGNO.

✠ Ego VICTOR AMADEUS tituli S. Priscae Presbyter Cardinalis RANUZZI DE BIANCHI.

✠ Ego DONATUS tituli S. Silvestri in Capite Presbyter Card. SBARRETTI.

✠ Ego PHILIPPUS MARIA tituli Sanctae Mariae de Aracoeli Presbyter Cardinalis CAMASSEI.

✠ Ego AUGUSTUS tituli Sanctae Caeciliae Presbyter Cardinalis SILJ.

✠ Ego CAIETANUS Sanctae Agathae Protodiaconus Cardinalis BISLETI.
✠ Ego LUDOVICUS Sanctae Mariae in Via Lata Diaconus Cardinalis BILLOT.
✠ Ego MICHAËL S. Eustachii Diaconus Cardinalis LEGA.
✠ Ego NICOLAUS S. Mariae in Domnica Diaconus Cardinalis MARINI.
✠ Ego ORESTES S. Mariae in Cosmedin Diaconus Cardinalis GIORGI, Maior Poenitentiarius.

O. CARD. CAGIANO
S. R. E. Cancellarius.

✠ A. CARD. VICO
Ep. Portuen. et S. Rufinae
S. R. C. Praefectus.

Raphaël Virili, *Protonotarius Apostolicus.*
Ludovicus Schüller, *Protonotarius Apostolicus.*

Loco ✠ plumbi

Reg. in Can., vol. XXI, n. 4.

III

BEATA IOANNA DE ARC, VIRGO, IN SANCTORUM CAELITUM ALBUM REFERTUR

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Divina disponente clementia, post longum temporis spatium, dum immane bellum tot mala gignebat, novum iustitiae et misericordiae Dei praebuerunt signum illa miracula, quae ad intercessionem Aurelianensis Puellae patrata, coram hominibus definitive sanciebant eius innocentiam, fidem, sanctitatem et obedientiam mandatis Dei, ad quae observanda omnia sustinuit usque ad diram et iniustam mortem. Peropportunum igitur factum est ut Ioanna de Arc inter Sanctorum numerum hodie adscriberetur, ut ab eius exemplo omnes Christifideles discant sanctam et piam esse obedientiam Dei mandatis et ab ea impetrent gratiam ad suos cives convertendos ut caelestem vitam consequantur.

Die sexta februarii, anno a reparata salute millesimo quadringentesimo duodecimo, in oppido *Domrémy,* in Lotharingia, Iohanna a Iacobo de Arc et Isabella Romé, piis ac fidelibus catholicis agricolis, ortum habuit. A prima iuventute, ex materna cura, pia et recta fuit, timens Deum, in fide sufficienter instructa, simplicis ac dulcis conversationis studiosissima. In paterna domo cum commoraretur, ope manuum suarum parentibus auxilium suppeditabat: linum et lanam nere consueverat et aliquoties cum patre ad arandum se conferre atque ad pecudes custodire.

Non tantum officia erga parentes, sed etiam ea, religionem ac pietatem spectantia, exactissime adimplebat, ita ut omnium admirationem sibi conciliaret, et parochus oppidi se numquam meliorem illa vidisse nec in sua parochia habuisse asserere posset. Divina sacramenta saepissime suscipere, praescripta ieiunia servare, ecclesiam continue frequentare, sacrosancto missae sacrificio quotidie interesse, ante Iesu, e Cruce pendentis, ac Beatissimae Virginis imagines ferventissimas preces effundere Ioanna in more semper habuit. Diebus festis, dum aliae puellae animum relaxabant et choreis indulgebant, ipsa ecclesiam adibat, ferens candelas, quas sanctissimae Virgini offerebat et propter singularem devotionem erga Eam, ad solitariam Ecclesiam B. M. V. *de Bermont* peregrinationem suscipiebat. Tanto insuper amore erga Deum et cultum eidem debitum efferebatur, ut sub vespero, etiam cum in agris esset, vix audita ecclesiae campana, flexis genibus, mentem suam ad Deum elevaret.

Charitate erga proximum enituit: aegrotos enim solabatur et libenter eleemosynas dabat, pauperes hospitio excipiebat, quibus, libentissime lectulum suum destinabat, ipsa humi recumbens. Huiusmodi virtutes in puella, aetatem duodecim circiter annorum agente, adeo mirandas Deus gloria et honore cumulavit, eidemque consilia sua nonnullis supernis visionibus revelare coepit, quemadmodum infinita sua sapientia cum aliis sanctis virginibus saepius egisse compertum est. Ioanna, tres ac decem annos nata, in horto patris sui e latere ecclesiae, hora meridiana, quamdam vocem audivit, magnumque splendorem aspexit. Tunc metu perculsa fuit, sed cum tertia vice eam audivisset, Angeli Dei vocem esse cognovit. In his primis apparitionibus Angelus divinam missionem Ioannae non significavit, sed tantum eidem suasit ut pietatem excoleret et ecclesiam frequentaret: Ioanna vero, rerum caelestium gaudio affecta, virginitatem suam Deo vovit.

Tandem Archangelus Michaël se ei revelavit, eidemque praecepit, ut, paterna domo discedens, apud Regem se conferret ad eum adiuvandum, reposito quocumque timore, quia sancta Catharina et sancta Margarita opem ei praestiturae. Humilis puella respondit se pauperem filiam esse, equitandi ac rerum bellicarum penitus nesciam; tanta vero fuit eius fides atque obedientia ut, parentibus relictis, in pagum *Burey-le-petit* apud patruum suum Durandum Laocardum se contulerit, ab eo petens ut se conducere vellet in Vallem Colorum (Vaucouleurs) apud ducem Robertum de Baudricourt, cui significare volebat, se in Galliam ire in occursum Delphini, ut coronaretur.

Admiratione plenus annuit patruus et, die decima tertia maii, anno millesimo quadringentesimo vigesimo octavo, Ioannam in Vallis Colorem

duxit ut cum duce de Baudricourt loqueretur. Sed iste fidem puellae dictis non praebuit, imo ipsi patruo significavit ut illam ad patrem suum reduceret et ei alapas daret. Ioanna rediit in paternam domum et pristinis laboribus incubuit, firma tamen fiducia se quamprimum ad Regem accessuram. Revera, non multo post, Deo disponente, Ioannae patruus in pagum *Domrémy* se contulit et a parentibus Ioannam obtinuit, praetextu scilicet ut uxori suae esset adiumento, deinde autem iterum Vallem Colorum petiit et Ioannam piae familiae Le Royer concredidit.

Ioanna interea missionem suam aperte manifestabat, dicens oportere quod Delphinum adiret, quia Dominus suus, Rex caeli, hoc volebat. Dux Robertus de Baudricourt spiritum Ioannae, quae tandem ad eum fuerat adducta, probare volens, iussit ut parochus eam adiuraret; quod ipsa praestitit, sed postea de hac adiuratione conquesta est. Robertus fortasse adhuc dubitabat, sed civium ardori cedere debuit. Ioanna, impetrata venia a parentibus, quibus significavit sibi divinae voluntati obediendum esse, die decima tertia februarii, anno millesimo quadringentesimo vigesimo nono, virilibus vestibus induta, et in equum conscendens una cum nonnullis equitibus, quibus ipse dux Robertus Ioannam concrediderat, iter versus Regem aggreditur. Post undecim dies, inter plures difficultates, metu Anglorum et Burgundiorum, prodigiose pervenit in civitatem Cainonis (Chinon), apud Regem, ubi alia nec levia obstacula pati debuit.

Nonnulli enim ex consiliariis Regis nullam ei adhibendam esse fidem asserebant, sed paucis elapsis diebus, cum Rex cognovisset a Roberto duce, Ioannam prodigiose inter hostes multa flumina ad vadum transivisse, ut ad eum perduceretur, demum puellae audientiam concessit. Ioanna, quum Rex aliquantulum ab aliorum conspectu recessisset, eidem exhibuit reverentiam et caelestem missionem a caelorum Rege sibi commissam manifestavit, asserens, ipsum in Rhemensi civitate fore consecrandum atque coronandum, Regis caelorum, qui est Rex Galliae, vices gesturum. Post varias interrogationes, Rex adstantibus dixit Ioannam aliqua secreta, Deo tantum nota, sibi revelasse, quare multum de ea confidebat. Sed in re tanti momenti voluit ab ecclesiasticis viris consilium exquirere et Puellam Pictavium misit ut ab insignibus Universitatis doctoribus examinaretur. Post tres hebdomadas doctores se nihil in Ioanna catholicae fidei contrarium invenisse Regi retulerunt, qui iussit ut Puella homines sibi addictos haberet et eleemosynarium fratrem Ioannem Pasquerel, ex Ordine Eremitarum sancti Augustini, quique ipsam semper est secutus.

Equus et arma tradita ei fuerunt, sed Ioanna vetustum gladium maluit, quinque crucibus ornatum, quem in templo sanctae Catharinae *de Fierbois* inveniri indicavit, uti reapse repertus fuit: voluit autem vexillum cum Redemptoris imagine, quod secum continue ferebat. Et interrogata quare vexillum ferret, respondit se nolle uti ense suo nec quempiam interficere velle. Circa finem mensis aprilis eiusdem anni in Blesensem civitatem se contulit, ubi exercitus duodecim fere millium militum fuerat collectus et qui pro Aurelianensi urbe, ab Anglis obsessa commeatus comparaverat.

Prima Ioannae sollicitudo fuit ut in exercitu boni mores servarentur, quare malae vitae foeminas expelli iussit et blasphematores severe redarguit. Insuper alterum vexillum voluit cum Christi imagine ad presbyteros congregandos, quod praefatus eleemosynarius confecerat ut illi quotidie, mane et vespere, simul cum Ioanna antiphona et hymnos de Beata Maria Virgine decantarent. Et antequam Aurelianensem civitatem adiret, presbyteros omnes, qui armatos antecedebant, cum illo vexillo congregari iussit.

Puella missionem suam voluit pacis signo affirmare et ad hoc supremo anglici exercitus duci Talbot epistolam misit, in qua significabat, si Angli de obsidione recedere et ad regnum suum remeare noluissent, se illos ita aggressuram ut omnino recedere cogerentur. Angli vero respondentes Puellam iniuriis affecerunt, quas ipsa invicto animo pertulit. Sed praedictionem comprobavit eventus; nam, ut ex historicis documentis, omnibus notis, constat, Ioanna per opus mirabile et viribus humanis impar, Deo iubente, civitatem Aurelianensem ab Anglorum obsidione exemit.

Omnes exinde putarunt Puellam a Deo missam esse et Aurelianenses cives aiebant, si Ioanna non advenisset ex parte Dei in eorum auxilium, civitatem sub ditione et potestate adversariorum obsidentium redactum iri. Tanto gaudio omnium civium Aureliam ingressa, tamquam Angelus Dei, recepta et salutata fuit.

Ioanna vero, ante omnia, maiorem ecclesiam adivit, ut grati animi sensus ac debitam Deo creatori suo reverentiam exhiberet, et omnes hortata est ut spem in Domino plenissime collocarent.

Post peculiaria Puellae gesta Aureliae patrata et alia gloriosa eius facta, quae secuta sunt contra Anglos in castris atque in diversis civitatibus, post tot victorias, Principes e regia stirpe ac Duces volebant quod rex non Rhemos, sed ad Normanniam proficisceretur; Ioanna vero contra semper opinata est quod Rhemos ire oporteret, ut Rex ibidem coronaretur et consecraretur, atque ita hostium potentia sem-

per deficeret. Tandem ad eius opinionem omnes accesserunt et Rex civitatem Rhemensem adivit, ubi plenam reperiit obedientiam et in antiqua civitatis ecclesia solemnibus caeremoniis fuit sacro oleo inunctus et regio diademate coronatus. Puella cum consecratum Regem aspexisset, coram eo genua flexit et lacrimarum vim profudit ob adimpletam Dei voluntatem.

Post regis consecrationem, licet Puellae consilia, quae felicem certe exitum habuerant, non a Rege et ab eius aulicis exorta essent, alia tamen gloriosa gesta ab ipsa patrata sunt, praesertim in civitate S. Petri Monasterii (Saint-Pierre-le-Monstier) ac in Latiniaca urbe (Lagny), ubi mortuum infantem, nondum baptizatum, resuscitavit, ut, in sacro fonte regeneratus, gratiae vitam consequeretur.

Quum vero Ioanna Meloduni esset aprili mense, anno millesimo quadringentesimo trigesimo, suam captivitatem ante festum S. Ioannis Baptistae ex suprema revelatione intellexit, quin sciret diem et horam. At suae missioni fidelis et Regi obsequentissima, Compendii urbem, a Burgundiae duce et ab Anglis obsidione cinctam, strenue defendit. Quadam vero die, in ecclesiae dictae urbis Missa audita et Eucharistica dape refecta, adstantibus praedixit se quamprimum proditam, morti traditum iri, ideoque omnes pro se Deum exorarent. Revera, die vigesima quarta maii, quum ab urbe egressa esset, ut hostes exploraret, et ab iis reiecta, in urbem iterum ingredi vellet, Gulielmus Flavy, illius gubernator, quin Puellam suo praesidio adiuvaret et in urbem reciperet, portas clausit, ita ut a Burgundiorum exercitu circumdata cum paucis capta.

Maximam in Anglorum animos laetitiam infudit Ioannae captivitas et Puellam a Burgundiorum manibus auferre et in propriam potestatem habere cupierunt. Quo facilius hoc ipsis ex sententia cederet, in primis ex parte Vicarii Generalis Inquisitionis et Universitatis Parisiensis exoratus est Burgundiae dux ut Puellam, tamquam haereticam, ecclesiasticae iustitiae remitteret. Cum vero ille nullum dedisset responsum, Anglus Regens dux de Bedfort ad Petrum Cauchon, Episcopum Bellovacensem, recurrit, qui Anglorum partibus studiosissime favebat. Hic, die decima quarta mensis iulii, ad Burgundiae ducem se contulit, aiens Puellam in territorio suae dioecesis captam esse ideoque, cum de fidei materia ageretur, ipse legitimus iudex erat. Ingentem autem pecuniae vim, decem nempe millia aureorum francorum, ei obtulit. Burgundiae dux annuit et Ioanna Anglis vendita est, qui, die vigesima quarta octobris eiusdem anni, hoc pretium ex tributis, Normandiae civibus impositis, persolverunt.

Interim Puella, divinae Providentiae confidens, viva spe erigebatur ut eius captivitas haud impediret quominus Dei opera feliciter compleretur. Tranquillo hinc animo, antequam Anglis venderetur, quatuor circiter menses in castro *de Beaulieu* commorata est, deinde in castrum *de Beaurevoir* missa: cognovit tunc Anglis venditam esse et cum audisset Compendii urbem quamprimum evertendam, e custodia effugere periclitata est, sed perperam. Consolabatur tamen quum supernae voces ei praedixissent civitatis Compendii liberationem ante festum sancti Martini; quod eventus omnino comprobavit. Postmodum vero in castrum *de Crotoy* ducta est, ubi, mense novembris, a Burgundiae duce Anglis tradita est. Dum in iis castris commorabatur, omnes eius religionem ac pietatem admirati sunt. Tandem, mense decembris, ab Anglis translata est in castrum Rothomagense, ubi contra eam iniquus processus est inceptus.

Angli Ioannam capitali odio prosequebantur ac illius mortem omnino sitiebant, quia in auxilium Franciae Regis christianissimi venerat et propter victorias per eam obtentas illam maxime timebant; et cum scivissent in Gallia Puellam reputatam esse velut a Deo missam, ipsam, tamquam sagam, igni tradere conati sunt. Iam paulo ante Parisiis pauperem foeminam igni ipsi damnaverant, quia tantum dixerat Puellam sanctam esse et Dei mandato egisse. Cum processus autem ad infamiam Regis Franciae etiam tenderet, Angli omnem curam adhibuerunt ut etiam Ioanna infamia notaretur et tamquam haeretica condemnaretur, ab initio mortem Puellae decernentes. Henricus VI, Anglorum Rex, die tertia ianuarii anni millesimi quadringentesimi trigesimi primi, iudicibus scripsit, quod si forte ex processu Ioanna damnata non fuisset uti haeretica et saga, ipse ius sibi reservabat eam retinendi. Iudices vero, pro sua tutela, defensionis litteras a Rege Angliae postularunt et obtinuerunt.

Omnes coaevi textes examinati candide deposuerunt processum constructum esse « per motum et impressiones Anglicanorum » qui semper sub sua custodia Ioannam detinuerunt neque in carceribus ecclesiasticis eam detineri permiserunt. Quidam historicus, fere coaevus, scripsit ab hoc processu initium duxisse Puellae passionem. Oculares autem testes retulerunt ipsam fuisse in carcere, in compedibus ferreis, et in ferrea cavea inclusam collo, manibus et pedibus ligatis: custodes eius carceris nequissimi homines erant, impudici et omni vitiorum labe coinquinati.

Et, iuxta non paucos testes, hic processus, qui quatuor menses perduravit non modo iniquus, sed etiam mancus et nullus fuit.

Eodem tempore prorsus admirabilis fuit Puellae agendi ratio: ipsa,

quae nondum vigesimum annum suae aetatis attigerat, adeo tranquilla mente consistebat et iudicum interrogationibus tanta prudentia respondebat, ut eam omnes mirabundi suspicerent. Testes autem quoad eius religionem ac pietatem in hoc tempore deposuerunt ipsam instanter exorasse ut Missam audire posset, praesertim festis diebus, atque sanctissimam Eucharistiam recipere, atque valde conqueri quia spiritualia haec emolumenta sibi denegarentur.

Durante eodem processu, cum Puella aegrotasset, Angli maximo perculsi sunt timore, quod ipsa naturali morte occumbere posset, unde plures medici ad eam missi sunt, quorum unus, inter alia, refert: « Rex « eam magno pretio emerat, nec volebat quod obiret nisi cum iustitia, « et quod esset combusta ». Sanitati restituta, sed non adhuc valetudine confirmata, sine mora continuatus fuit processus.

Ioanna in suis responsionibus iterum iterumque declarabat se velle Catholicae Romanae Ecclesiae iudicio omnino submitti, sed iudices eidem insinuabant ut se submittere ipsis deberet, tamquam Ecclesiae repraesentantibus. Interrogata an vellet se submittere Domino Papae respondit *quod sic*, sed nolebat se submittere illis praesentibus iudicibus, cum essent eius inimici capitales. Haec responsio, quam ipsi iudices praeviderant, fundamentum fuit accusationis, cum calumniose significassent Ioannam nolle Ecclesiae se submittere.

Aliud autem accusationis caput iudicibus praebuerunt visiones eius ac revelationes, quas a maligno spiritu profectas ipsi asserebant, ac praecipue viriles illae vestes, quas Ioanna ex divino praecepto adhibuisse dixerat. Hae accusationes in duodecim articulos redactae fuerunt et nonnulli praesertim Parisiensis Universitatis, maxime Puellae infensi, quamvis processus ignari, opinionem contra Ioannam emiserunt; non deerant vero alii in Gallia, qui eam strenue tuebantur: plures imo orationes pro eius liberatione id temporis elucubratae sunt. Ceterum adeo perspecta erat huius processus nullitas atque malitia ut, cum in Rothomagensem urbem venisset e Normandia celeberrimus sacerdos Ioannes Lohier, Decanus Romanae Rotae Auditorum, sollicitatus ut opinionem suam circa Puellae processum pronuntiaret, praesente Episcopo, nullum esse pluribus ex causis asseruerit. In posterum et alii doctissimi viri, ecclesiastica etiam dignitate praestantes, processus iniustitiam atque nullitatem perspicue ostenderunt, et veritatis amore atque honoris causa memorare volumus Cardinalem Eliam de Bourdeille, Episcopum Petrocoricensem, Ioannem Gerson, Theodorum de Lellis, Sacrae Romanae Rotae Auditorem, Pontanum, Sacri Consistorii Advocatum et alios gravissimos iurisconsultos.

Puellae usque ad finem processus, et etiam coram tortore, suas visiones ac revelationes numquam revocare voluit, quamvis omnem artem iudices adhibuissent, ut ipsa illas tamquam falsas reiiceret. Revera magni interat Anglorum ut, priusquam condemnaretur, ipsamet suas visiones ac revelationes falsas atque mendaces fateretur, nam opinio populi de missione a Deo recepta semper mansisset, si ipsa in suis affirmationibus perstitisset. Quare iudices, ad exoptatum finem consequendum, experti sunt aspectum populi et carnificis, ut extremum remedium. Et die vigesima quarta maii eiusdem anni millesimi quadringentesimi trigesimi primi, Ioanna in plateam sepulcreti Sancti Audoeni (de Saint-Ouen) ducta fuit, ubi in spectaculo, ad hoc erecto, adstabat Episcopus una cum Cardinali de Winchester, iudicibus, doctoribus et plurimis aliis. Puella collocata fuit in quodam pulpito coram omnibus, videns quoque carnificem, qui cum quadriga erat in vico, expectans quod Ioannae corpus comburendum declararetur.

Sed antea Nicolaus Loyseleur, qui Puellam callide prodibat, ei dixit periculum mortis evitaturam esse, si perfecisset quae ordinabantur. Magister Guilelmus Erard concionem habuit et contra Regem Galliae, inter alia, haec protulit: « O Regnum Franciae reputatum es et vocatum christianissimum Regesque et Principes tui christianissimi: nunc « vero per te, Ioanna, et Rex tuus qui se dicit Regem Franciae, tibi « adhaerendo et dictis tuis credendo, effectus est haereticus et schismaticus ». Puella, pro sua humilitate, nihil de se dixit, sed Regem tamquam bonum christianum defendere voluit; magister praefatus silentium imposuit Ioannae et concionem absolvit. Sed Puella se nihil mali fecisse et credere in duodecim fidei articulos, et in decem decalogi praecepta, atque velle credere omnia quae sancta Dei Ecclesia credit firmiter asseruit: Episcopus tamen Ioannae significavit Ordinarios esse in sua dioecesi iudices, ac proinde ipsam debere iisdem se subiicere.

Magister Erard interea abiurationis schedulam Puellae ostendit ut eam signaret, sed Ioanna declaravit: « Videatur ipsa schedula per cle« ricos et Ecclesiam in quorum manus ponenda sum, et si mihi consi« lium dederint eam signandi et agendi, quae mihi dicuntur, libenter id « faciam ». Cui magister Erard respondit: « Facias nunc, alioquin dies « tuos hodie per ignem absolves ». Eodem tempore incepit lectio sententiae condemnatoriae. Ioanna, viribus delassata, minis deterrita, stupefacta ex tot consiliis atque exhortationibus, cedere coacta est, se referens conscientiis iudicantium. Tunc lecta ei est parva abiurationis schedula, qua eidem iniungebatur ne virilem sumeret habitum, ne arma ferret et alia huius generis. Si plura scripta essent, praesertim de Puellae

visionibus et revelationibus, iudices timebant ne eius conscientia a proposito descisceret. Sed in locum schedulae quae, teste Ioanne Massieu, aliisque ibi praesentibus, octo circiter lineas et non amplius continebat, in processu alia et longior inserta est.

Ceterum, cum Ioanna scribere nesciret, traditae sibi schedulae *per modum derisionis* quoddam rotundum signum cum cruce delineavit. Postea ipsa a Promotore requisivit an in manus Ecclesiae poneretur, uti sibi promissum fuerat; sed e contra ad carceres perpetuos in ipso castro Rothomagensi, sub eadem Anglorum custodia, damnata est. Magnus tunc accidit adstantium tumultus et multi lapides proiecti sunt.

Post meridiem feriae quintae, scilicet vigesimae quartae diei mensis maii, cum Puella, muliebri habitu induta, in eumdem carcerem rediisset, multa ab Anglis pati debuit, qui eam pluribus vexationibus affecerunt, et adeo irati erant, etiam cum iudicibus, ut post tres dies, cum nonnulli ex iis ad invisendam Ioannam in castrum accessissent, nudatis gladiis, violenter ab illis reiecti sint.

Puella iterum virilem habitum sumpsit, ut melius virginitati suae consuleret; nam a custodibus et etiam a viro magnae auctoritatis de violentia tentata fuit: et iudicibus interrogantibus, qua de causa rursum habitum virilem sumpsisset, respondit id fecisse ad suae pudicitiae defensionem. Interrogata autem an alias visiones habuisset, Ioanna candide respondit a supernis vocibus fuisse reprehensam propter abiurationem, quam tamen vi et metu se emisisse declaravit, quin eam intellexisset. Denique interrogata an muliebrem habitum reciperet, sese paratam esse respondit, dummodo ipsa in loco tuto poneretur.

Die vigesima nona maii, iudices congregati sunt et Puellae mors, uti relapsae, decreta fuit. Subsequenti die, summo mane, duo sacerdotes ab Episcopo missi sunt in carcerem Ioannae ut eam ad mortem pararent. Misera puella audiens se esse comburendam, flere coepit propter hominum malitiam, qui eius incorruptum corpus igni tradebant. Fractum tamen moerore animum statim erexit, omnem in Deo spem fiduciamque reponens. Suscepto Poenitentiae sacramento, sanctissimam Eucharistiam ipsamet efflagitavit, et deinde ducta est, octingentis circiter Anglis militibus circumdata, in plateam veteris mercatus et super eius caput in quadam charta scriptum erat: « Haeretica, saga, apostata, relapsa ». In suo itinere, in pias lacrimas effusa, animam suam tam devote Deo et Sanctis commendabat ut audientes ad fletum provocaret.

Aderant in platea tria spectacula, duo pro iudicibus et praelatis, alterum, ubi ligna parata erant ad Ioannam comburendam. Cum ipsa in plateam pervenisset, longa subucula induta, uti petierat, coram

magna populi multitudine sermonem magistri Nicolai Midi audivit; quo absoluto, ille dixit Puellae: « Vade in pace, Ecclesia in manu saeculari « te dimittit ». Nonnulli ex adsessoribus iuste petebant ut iterum abiurationis formula eidem perlegeretur; ast perperam, cum e contra condemnationis sententia illico lata est absque ulla sententia iudicis saecularis, nam, magno impetu per Anglos armatos capta, ad supplicium adducta est. Puella, flexis genibus, preces suas ad Deum iterabat; veniam ab omnibus petiit et sacerdotes rogavit ut singuli unam Missam pro eius anima celebrarent. Parvam crucem efflagitavit, quam quidam Anglus, ibi exstans, ex quodam baculo confecit et quam devotissime deosculata in suo sinu collocavit. Adhuc tamen crucem Ecclesiae haberi voluit et obtinuit. Deinde adstantibus valedicens, per tortorem ducta est ad ascendendum lignorum cumulum, quae ad modum ambonis parata erant ad eam comburendam et quibus tortor ignem inferius apposuit.

Suprema hac hora bene intellexit Puella praedictionem suae liberationis, quam a supernis vocibus audiverat: « Omnia libenter sustine: « ne sollicita sis et turberis erga martyrium: regnum Paradisi ingre« dieris ». Dilucide perspexit mortem ad suam missionem attinere et non tantum sanctissimae Virgini Mariae, sed beato Michaëli Archangelo, beatae Catharinae et omnibus Sanctis sese enixe commendans usque ad extremum vitae terminum se omnia ex praecepto Dei egisse confessa est. Oravit confessarium ut crucem Domini extolleret ut eam videre posset; quod ipse fecit; et Ioanna illam amplexando et, lacrimarum vim simul profundens, devotissime deosculabatur, usquedum denique inter flammas sanctissimum Iesu nomen continuo proferens supremum emisit spiritum.

Sancta Puellae mors adeo omnium admirationem concitavit, ut etiam eius inimici valde deterriti fuerint, et ipse carnifex fassus sit Ioannam tyrannice ad mortem damnatam esse et valde pro se timere, quia sanctam mulierem combusserat. Et prodigia statim sequuta sunt. A multis enim ibi adstantibus visum fuit nomen Iesu, inscriptum in flamma ignis a quo comburebatur et quidam Anglus, qui, infensissimus Puellae, dixerat se torrim in eius rogo ponere velle, illius mortem aspiciens, stupefactus et immobilis permansit et postea declaravit columbam inter flammas evolantem vidisse. Illaesum quoque et sanguine plenum mansit cor Puellae, quod ipse carnifex etiam confirmavit. Angli vero voluerunt ut illud cum Ioannae cineribus in Sequanam flumen proiiceretur, ne populus ipsius reliquias possidere posset. Poenae a Deo, innocentiae et iustitiae vindice, tyrannis inflictae denique fuerunt; nam omnes de martyrio Ioannae culpabiles turpissimam mortem obierunt;

dum, uti Puella praedixerat, Angli a Parisiensi urbe, deinde etiam a Normandia, ab Aquitania atque a tota Gallia depulsi fuerunt.

Sedatis in Gallia perturbationibus, cum Carolus septimus in Rothomagensem urbem ingressus esset, inquisitionem de processu Puellae decrevit, dum mater et duo fratres Puellae supplicem hac de re libellum Sanctae Sedi porrexerunt, quem Cardinalis ipse Legatus Guilelmus d'Estonteville Callisto tertio, Pontifici Maximo, obtulit et die undecima iunii anni millesimi quadringentesimi quinquagesimi quinti benignum rescriptum obtinuit, quo tres apostolicos iudices, Rhemensem nempe Archiepiscopum, Iuvenalem de Ursiniis, Parisiensem Episcopum, Guilelmum Chartier, et Constantiensem Episcopum, Richardum de Longueil, institui decrevit.

In patria Ioannae, pariterque Aureliae, Parisiis ac in Rothomagensi civitate iudiciales inquisitiones peractae sunt et sub religionis iuramento centum ac viginti tres testes, cuiusvis aetatis et conditionis, examini subiecti sunt, denique, die septima iulii subsequentis anni millesimi quadringentesimi quinquagesimi sexti, iudices rehabilitationis sententiam pronunciarunt, qua Puellae innocentia et nullitas condemnationis processus tamquam dolosi atque malitiosi declaratur, pariterque abiuratio, uti falsa, subdola ac nulla, recognoscitur.

Praeclarissimae huius Ancillae Dei virtutes quibus, quoad vixit, se iugiter exercuit, necnon superna dona, quibus a Deo fuit insignita, maximam sanctitatis famam eidem compararunt, sed haec omnia, brevitatis amore, praetermittere opportunum est.

Coaevis ex historicis scriptoribus, qui Ioannae sanctitatem et eius missionem divinitus acceptam summis laudibus extulerunt, recensere volumus praefatum clarissimum Ioannem Gerson, qui agens de Puellae gestis, anno millesimo quadringentesimo vigesimo nono, scripsit: « A « Domino factum est istud »; divum Antoninum, qui in suis historiis Puellam « spiritu Dei ductam » existimabat, et Pium Secundum, Pontificem Maximum, scribentem: « Puella sexdecim annos nata nomine « Ioanna, pauperibus agricolis filia, in agro Tullensi, divino afflata spi- « ritu, sicut res eius gestae demonstrant ... quam veluti divinum aliquod « numen intuebantur ... Iudices ubi Puellam viri habitum recepisse « cognoverunt, tamquam relapsam igni damnarunt. Cineres eius, ne « honori aliquando essent, in Sequanam fluvium proiecere. Sic Ioanna « obiit mirabilis et stupenda virgo ».

Ingens sanctitatis opinio, quam Ancillae Dei virtutes ac superna dona et charismata, dum in humanis erat, apud omnes eidem conciliaverant, illustrior post eius mortem in dies evasit atque adeo percrebuit,

ut illud Scripturae effatum iure meritoque ipsi queat aptari: *Non recedet memoria eius et nomen eius requiretur a generatione in generationem. Sapientiam eius enarrabunt gentes et laudem eius enunciabit Ecclesia* (Ex Libro Ecclesiastici cap. XXXIX, 13-14).

Nec minus sanctitatis famae huius Ancillae Dei argumentum constituunt honores, qui semper eidem redditi sunt atque redduntur. Ab anno enim millesimo quadringentesimo vigesimo nono usque ad hodierna tempora, Aurelianensis civitas die eius liberationis, idest octava mensis maii, solemne festum agit et post sacrum, in Cathedrali Ecclesia, panegyrica oratio in Puellae honorem recitatur et postea pia fit supplicatio, concurrentibus Episcopo, Capitulo et Clero duodecim Parochiarum, necnon Syndico, Magistratibus et exercitus Ducibus.

Sanctitatem Ioannae comprobant plures gratiae, tum spirituales, tum corporales, eius ope a Deo concessae et prodigiosae sanationes, quae fuse in respectivis processibus describuntur.

Quibus omnibus inspectis, permulti dilecti Filii Nostri S. R. E. Cardinales atque venerabiles Fratres universae Galliae Episcopi, plurimique aliarum Nationum Antistites, religiosae Communitates, Sacerdotes piissimi Apostolicam Sedem efflagitarunt ut quemadmodum olim Puellae integritatem ipsa vindicaverat, ita suam sententiam proferret, qua Caelitum honores eidem concedere dignaretur. Itaque, multis collectis testimoniis, ex Aurelianensi, Virodunensi ac Sancti Deodati dioecesibus, iisque ad Sacrorum Rituum Congregationem delatis, f. r. Leo Papa decimus tertius, Praedecessor Noster, die vigesima septima mensis ianuarii anni millesimi octingentesimi nonagesimi quarti, introductionem causae signandam esse declaravit.

Deinceps, uti ius est, praemissis apostolicis processibus, eorumque validitate rite comprobata, de virtutibus heroicis Venerabilis Servae Dei actum est in ternis comitiis Sacrae Rituum Congregationis, quibus habitis et mature omnibus perpensis, f. r. Pius Papa decimus, Praedecessor pariter Noster, die Epiphaniae Domini anno millesimo nongentesimo quarto, solemniter edixit: « Constare de virtutibus theologalibus, « Fide, Spe, Charitate in Deum et in proximum, ac de cardinalibus « Prudentia, Iustitia, Fortitudine, Temperantia, earumque adnexis, Vene- « rabilis Servae Dei Ioannae de Arc in gradu heroico, in casu et ad « effectum de quo agitur, ut procedi possit ad ulteriora, hoc est ad « quatuor miraculorum discussionem ». Cum vero pro Beatificatione obtinenda, quatuor proposita fuissent miracula, tria obtinuerunt, primum scilicet: Instantaneae perfectaeque sanationis Sororis Teresiae a sancto Augustino a chronica ulceratione stomachi; alterum: Instanta-

neae perfectaeque sanationis Sororis Iuliae Gauthier a sancto Noberto ab ulcere fungoso eretistico in sinu sinistro; tertium: Instantaneae perfectaeque sanationis Sororis Ioannae Mariae Sagnier ab osteo - periostite chronica tuberculari. De tribus hisce miraculis postquam ter disceptatum est, idem Pius decimus, Pontifex Maximus, dominica tertia Adventus Domini Nostri Iesu Christi, anno millesimo nongentesimo octavo, solemni decreto constare pronuntiavit.

Cum memoratus Praedecessor Noster a quarto miraculo iam dispensasset, festo die Sacrae Familiae Iesu, Mariae, Ioseph, vigesima quarta idest die mensis ianuarii subsequentis anni solemniter decrevit: Tuto procedi posse ad solemnem Venerabilis Servae Dei Ioannae de Arc Beatificationem.

Quae in Basilica Vaticana, dominica in Albis eiusdem anni millesimi nongentesimi noni solemnibus caeremoniis festisque apparatibus celebrata est, dum in Galliis magna facta est laetitia.

Novis miraculis supervenientibus, solers huius causae Postulator curavit ea ad discutienda proponere et ipse Praedecessor Noster die vigesima tertia februarii anni millesimi nongentesimi decimi Commissionem resumptionis causae sua manu signavit. Confectis rite processibus quoad proposita miracula et peracto etiam, quoad unum, tertio processiculo additionali in hac Urbe, die sexta aprilis anni millesimi nongentesimi decimi octavi, solemniter ediximus: Constare de duobus miraculis, de primo nempe instantaneae perfectaeque sanationis Mariae Antoniae Mirandelle a morbo plantari perforante: deque altero instantaneae perfectaeque sanationis Teresiae Belin a tubercolosi peritoneali ac pulmonali necnon a laesione organica orificii mitralici.

Iterum, die decima septima mensis iunii anni millesimi nongentesimi decimi noni, decrevimus tuto procedi posse ad solemnem Beatae Ioannae de Arc Canonizationem.

His praemissis et constitutis ut in solemnissima caeremonia cuncta servarentur, quae ab Antecessoribus Nostris ad celebritatem eius ac decus sunt sapienter praescripta; primum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, die vigesima secunda mensis aprilis huius anni, sententiam suam prolaturos Nobis in Consistorio iussimus adesse; qui, dilecto filio Virginio Iacoucci, Consistorialis Aulae Advocato, de gestis Beatae Ioannae de Arc dicente, audito, Nos uno ore ad huius causae legitimam definitionem cohortati sunt. Interea vero curavimus ut, non modo viciniores Episcopi, sed etiam remotissimi de tanta solemnitate per litteras S. Congregationis Consistorialis admonerentur quo, si facultas esset sententiam et ipsi pro laturi, et ipsi adstarent. Qui ex dissitis regionibus cum non pauci venis-

sent, mature causa cognita, tum ex illis quae eo usque gesta fuerant, praesertim in Consistorio publico coram Nobis habito, tum ex actis S. Rituum Congregationis, quorum exemplar singulis traditum est, in Consistorio semipublico diei septimae maii coram Nobis habito, in eamdem, in quam dilecti filii Nostri S. R. E. Cardinales, sententiam iverunt; cuius rei instrumenta publica a dilectis filiis Sedis Apostolicae Notariis confecta, in tabularium S. Rituum Congregationis delata sunt.

Solemnis igitur Canonizationis celebrandae diem praefinivimus decimam sextam maii, atque interea, fideles sumus vehementer cohortati, ut ferventes ingeminarent preces, in iis praesertim sacris aedibus, in quibus SS. Sacramentum publice adorandum ex praescripto proponeretur, ut et ipsi ex tanta caeremonia fructus uberiores perciperent, Nobisque, in tam gravi officii Nostri munere, Spiritus Sanctus benigne adesset.

Auspicatissima et optatissima dies quum advenerit, tum saecularis, tum regularis cleri Ordines, Curiae Romanae Praesules et Officiales et qui in Urbe aderant dilecti filii Nostri S. R. E. Cardinales et venerabiles Fratres Patriarchae, Primates, Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, in Vaticanam Basilicam magnifico cultu ornatam convenerunt: Nosque, iis omnibus solemni supplicatione praeeuntibus, eamdem ingressi sumus. Tunc vero dilectus filius Noster Cardinalis Antonius Vico, Sacrae Rituum Congregationis Praafectus et huic Canonizationi procurandae praepositus, perorante dilecto filio Virginio Iacoucci, Consistorialis Aulae Advocato, vota Nobis et preces detulit Sacrorum Antistitum ut Beatam Ioannam de Arc in Sanctorum numerum referremus. Id cum iterum tertioque iidem Cardinalis Antonius Vico et Nostrae Consistorialis Aulae Advocatus instantius et instantissime egissent, Nos caelesti lumine ferventer implorato, « Ad honorem Sanctae et Individuae Trini-« tatis, ad catholicae fidei incrementum et decus, auctoritate Domini « Nostri Iesu Christi, Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli ac Nostra, « matura deliberatione, et voto dilectorum filiorum S. R. E. Cardinalium, « necnon Patriarcharum, Primatuum, Archiepiscoporum et Episcoporum « consilio, praedictam Beatam Ioannam de Arc Sanctam esse ediximus ». Memoriam porro sanctae Ioannae de Arc quotannis die trigesima maii recolendam, in Martyrologio Romano notari mandavimus. Denique, ob tantum beneficium, gratias Deo optimo maximo ex animo egimus et solemne Sacrum litavimus, et post Evangelii lectionem confertissimam et exsultantem multitudinem cohortati sumus ut novensilis Sanctae gratiam conciliaret. Postremo, cunctis adstantibus plenariam peccatorum indulgentiam amantissime impertiti sumus.

Nunc vero omnium christifidelium oculi in novensilem Sanctam convertantur, quae ad exsequenda Dei mandata familiam dereliquit, muliebres exercitationes deseruit, arma suscepit et milites ad pugnandum duxit: nec postea timuit minas mortis et iniustam sententiam, quae ad comburendam eam damnabat. Sciens innocentem esse, non haereticam, sagam, apostatam et relapsam, ex flammis convoluta, preces et suffragia implorabat, atque ex mandato Dei omnia egisse repetebat usquedum in visione crucis fortitudinem inveniens, supremum spiritum emisit. Illa iustitia, quae ex effrenato humano affectu in processu defuit, non retardavit et Summus Pontifex citius potuit in integrum restituere famam Ioannae de Arc, cuius exemplum sit prae oculis omnium qui iniuste mala sustinent, ut quieto animo instaurationem expectent a iusto et aeterno Iudice.

Omnibus itaque quae erant inspicienda, rite perpensis, certa ex scientia et Apostolicae auctoritatis Nostrae plenitudine, cuncta et singula praedicta confirmamus, roboramus atque iterum statuimus, decernimus, universaeque Catholicae Ecclesiae denunciamus; mandantes ut praesentium Litterarum transumptis etiam impressis, manu tamen alicuius Notarii Apostolici subscriptis et sigillo viri in ecclesiastica dignitate constituti munitis, eadem prorsus fides habeatur quae hisce Nostris praesentibus haberetur, si exhibitae vel ostensae forent.

Si quis vero paginam hanc Nostrae definitionis, mandati, relaxationis et voluntatis infringere aut attentare praesumpserit, vel ei ausu temerario contraire, indignationem Omnipotentis Dei et sanctorum Petri et Pauli, Apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Romae, apud s. Petrum, anno Domini millesimo nongentesimo vigesimo, die decima sexta mensis maii, Pontificatus Nostri anno sexto.

✠ Ego BENEDICTUS, Ecclesiae Catholicae Episcopus.

✠ Ego VINCENTIUS Episcopus Ostiensis et Praenestinus Cardinalis VANNUTELLI, Sacri Collegii Decanus, Datarius.

✠ Ego CAIETANUS Episcopus Sabinensis Cardinalis DE LAI.

✠ Ego ANTONIUS Episcopus Portuensis et S. Rufinae Cardinalis VICO.

✠ Ego IANUARIUS Episcopus Albanensis Cardinalis GRANITO PIGNATELLI DI BELMONTE.

✠ Ego BASILIUS Episcopus Veliternus Cardinalis POMPILJ.

✠ Ego RAPHAËL tituli S. Praxedis Presbyter Cardinalis MERRY DEL VAL.

✠ Ego OCTAVIUS tituli SS. Laurentii et Damasi Presbyter Cardinalis CAGIANO.

✠ Ego PETRUS tituli S. Laurentii in Lucina Presbyter Cardinalis GASPARRI S. R. E. Camerarius.

✠ Ego FR. ANDREAS tituli SS. Cosmae et Damiani Presbyter Cardinalis FRÜHWIRTH Ord. Praed.

✠ Ego RAPHAËL tituli S. Hieronymi Presbyter Cardinalis SCAPINELLI DI LÉGUIGNO.

✠ Ego VICTOR AMADEUS tituli S. Priscae Presbyter Cardinalis RANUZZI DE BIANCHI.

✠ Ego DONATUS tituli S. Silvestri in Capite Presbyter Cardinalis SBARRETTI.

✠ Ego PHILIPPUS MARIA tituli Sanctae Mariae de Aracoeli Presbyter Cardinalis CAMASSEI.

✠ Ego AUGUSTUS tituli Sanctae Caeciliae Presbyter Cardinalis SILJ.

✠ Ego CAIETANUS Sanctae Agathae Protodiaconus Cardinalis BISLETI.

✠ Ego LUDOVICUS Santae Mariae in Via Lata Diaconus Cardinalis BILLOT.

✠ Ego MICHAËL S. Eustachii Diaconus Cardinalis LEGA.

✠ Ego NICOLAUS S. Mariae in Domnica Diaconus Cardinalis MARINI.

✠ Ego ORESTES S. Mariae in Cosmedin Diaconus Cardinalis GIORGI, Maior Poenitentiarius.

O. CARD. CAGIANO
S. R. E. Cancellarius.

✠ A. CARD. VICO
Ep. Portuen. et S. Rufinae
S. R. C. Praefectus.

Raphaël Virili, *Protonotarius Apostolicus.*
Ludovicus Schüller, *Protonotarius Apostolicus.*

Loco ✠ plumbi.

Reg. in Canc. vol. XXI, n. 6.

CONSTITUTIO APOSTOLICA

VENETIARUM

ERECTIO CAPITULI AD HONOREM IN ECCLESIA SS. MARTYRUM DONATI ET CYPRIANI IN OPPIDO MURANO.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Romanos Pontifices maxime decet ea capere consilia, vel propria auctoritate confirmare, quae sacrae liturgiae splendori incrementum afferre possunt.

Cum autem, ad sacrorum rituum maiestatem augendam atque ecclesiastici ordinis in sacro ministerio operam promovendam, dilectus filius Noster Petrus, tituli SS. Nerei et Achillei, S. R. E. Presbyter Cardinalis La Fontaine, hodiernus Patriarcha Venetiarum, supplices preces Apostolicae Sedi porrexisset ut in ecclesia SS. Martyribus Donato et Cypriano dicata, cuius ipse Patriarcha Abbas exstat, in oppido Murano, Capitulum collegiale ad honorem constitueretur, Nos, referente dilecto filio Nostro Cardinale Secretario S. Congregationis Consistorialis, studium pastoralis sollicitudinis ipsius Patriarchae Venetiarum obsecundare cupientes, cunctis matura deliberatione perpensis, atque attenta Ecclesiae Muranensis antiquitate et ornatu, oblatis precibus annuendum censuimus.

Per praesentes Litteras, igitur, Apostolicae potestatis plenitudine, suppleto, quatenus opus sit, quorum intersit vel sua interesse praesumant consensu, Capitulum Collegiale ad honorem in praefata Ecclesia SS. Martyrum Donati et Cypriani erigendum statuimus, ipsamque Ecclesiam proinde ad Collegiatae honorem evehimus, cum omnibus iuribus et privilegiis, quae Capitulis Collegialibus et Ecclesiis Collegiatis ad tramitem iuris sunt propria, et hisce speciatim servatis legibus, scilicet ut numerus Capituli Collegialis componentium definitus non sit, sed constet omnibus sacerdotibus, qui, tam paroeciae SS. Martyrum Donati et Cypriani, quam paroeciae S. Petri Martyris in oppido Murano adscripti, parochi, vicarii, cooperatoris seu cappellani munere funguntur. Dignitates vero duae sint aeque principales, Decanus videlicet et Primicerius,

et conferantur duobus parochis ecclesiarum, quas supra memoravimus, hac lege, ut Decani titulo cohonestetur qui antiquior sit possessione beneficii parochialis, alter, vero, Primicerius appelletur, ideoque, vacante paroecia a Decano administrata, Primicerius Decani tituli assumet, novus curio Primicerius vocabitur. Collatione, autem, horum titulorum nulla immutatio fiat quoad conditionem iuridicam relationum quae in praesens intercedunt inter duas praefatas ecclesias paroeciales earumque parochos et clerum. In sacris solemnibus quae habebuntur in ecclesia, cui praeest Primicerius, hic peraget officium primae dignitatis, pariter in altera Decanus, praeterquam in festis Sanctorum titularium, in quibus, ad comitatem et mutuam caritatem fovendam, officium erit parochi unius ecclesiae curionem alterius ecclesiae deputare ad Vesperas et Missam solemnem celebrandum. In sacris solemnibus in quibus intersit Patriarcha Abbas, vel eius delegatus, Decanus et Primicerius per vices digniorem locum tenebunt. Quoad praecedentiam post parochos immediate sequantur vicarii (quod officium etiam in Ecclesia SS. Martyrum Donati et Cypriani erit constituendum), deinde ceteri e clero, omnes iuxta prioritatem adscriptionis propriae Ecclesiae. Officium Capituli et singulorum Canonicorum erit: I) sacra celebrare in utraque ecclesia in festo SS. MM. Donati et Cypriani ac S. Petri Martyris; II) adsistere Patriarchae Abbati vel eius delegato, quoties ipse solemnia pontificalia, vel alias sacras supplicationes peragat in praefatis ecclesiis paroecialibus; III) adsociare cadaver confratris, eiusque funeribus interesse in ecclesia cui defunctus adnumerabatur. Conventus capitulares habebuntur alternatim in alterutra paroecia, incipiendo prima vice ab ecclesia SS. Martyrum Donati et Cypriani, quin praeiudicium afferatur praesentibus condicionibus iuridicis earumdem paroeciarum.

Si quandoque capitulari conventui praeesse velit Patriarcha, tunc habebitur in Ecclesia SS. Martyrum Donati ac Cypriani, dummodo Patriarcha aliter non disponat.

Canonicos autem convocare Decani *pro tempore* semper proprium erit, licet conventus in altera Ecclesia habendus sit.

Iuxta iuris praescripta, canonici quoque honorarii adscribi poterunt in capitulum.

Duo beneficia paroecialia supra memorata, quae, ratione dignitatis reservanda essent Sedi Apostolicae, benigna eiusdem Apostolicae Sedis concessione, reservata non erunt.

Tum dignitates, tum ceteri Collegiatae canonici amovibiles erunt ad tramitem iuris eodem modo ac ceteri parochi, vicarii, cooperatores seu cappellani, ita nempe ut nullam ulteriorem stabilitatem accipiant

ex canonicatus honore quo aucti sunt; atque statim ac ab officio parochi, vicarii, cooperatoris, seu cappellani decedent, hoc ipso a dignitatis seu canonici honore cadent.

Benigne denique indulgemus, pro maiore ecclesiae decore et ornamento, dignitatibus et canonicis usum rocheti, et « mozzetae » rubini coloris, quae tamen insignia gestare ipsi poterunt exclusive in sacris supplicationibus, quibus intersit totum Capitulum, minime vero in illis, quae celebrabuntur a clero unius paroeciae.

Praesentes autem Litteras et in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel quolibet alio, licet substantiali et inexcogitato, defectu notari, impugnari, vel in controversiam vocari posse; sed eas, tamquam ex certa scientia et potestatis plenitudine editas, perpetuo validas esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, atque iis omnibus ad quos spectat inviolabiliter observari volumus et decernimus, sublata cuicumque, etiam cardinalitia dignitate fulgenti, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, irritum quoque et inane decernentes quidquid in contrarium super his, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Ad haec omnia, ut supra, exsecutioni mandanda, deputamus dilectum filium Nostrum Petrum, tituli SS. Nerei ed Achillei S. R. E. Cardinalem La Fontaine, Patriarcham Venetiarum, eidem tribuentes necessarias et opportunas facultates, etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, aliam personam in ecclesiastica dignitate constitutam, itemque definitive pronuntiandi super quavis difficultate, vel oppositione in exsecutionis actu quomodolibet oritura, imposito tamen eidem onere infra sex menses, a data praesentium Litterarum computandos, ad Sacram Congregationem Consistorialem mittendi authenticum exemplar exsecutionis peractae.

Non obstantibus quatenus opus sit regulis in synodalibus, provincialibus, generalibus universalibusque Conciliis editis, specialibus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus Apostolicis et quibusvis aliis Romanorum Pontificum Praedecessorum Nostrorum dispositionibus, ceterisque quibuscumque in contrarium praemissarum, quibus omnibus, de illis eorumque totis tenoribus praesentibus Litteris pro expressis habentes, motu, scientia et Apostolicae potestatis plenitudine latissime specialiter derogamus.

Nemini ergo liceat, quae hisce Litteris Nostris erectionis, constitutionis, decreti, mandati, commissionis et derogationis statuta sunt infringere, vel eis, ausu temerario, contraire.

Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli, Apostolorum Eius, se noverit incursurum.

Datum Romae apud sanctum Petrum, anno Domini millesimo nongentesimo vigesimo, die decima mensis iulii, Pontificatus Nostri anno sexto.

P. CARD. GASPARRI
a Secretis Status.

✠ C. CARD. DE LAI,
Ep. Sabinensis,
Secret. S. Congreg. Consistorialis.

Lodovicus Schüller, *Protonotarius Apostolicus.*
Leopoldus Capitani, *Reg. Subst. ex spec. deleg.*

Loco ✠ Plumbi.

Reg. in Canc. Ap., vol. XXI, n. 18.

ACTA SS. CONGREGATIONUM

SACRA CONGREGATIO CONSISTORIALIS

I

NOTIFICAZIONE

CIRCA LA COSTITUZIONE DI UN PRELATO PER L'EMIGRAZIONE ITALIANA

Esistono in Italia alcune società, quali la *Bonomelliana* e l'*Italica gens,* composte in gran parte di laici, le quali, con intelletto di amore e sentimento cristiano, dedicano l'opera loro all'assistenza degl'italiani che emigrano o sono già emigrati all'estero. E benchè queste società abbiano scopi prevalentemente civili, amano tuttavia adibire per l'assistenza degli emigrati sacerdoti e religiosi, che destinano ai vari centri dove questi si trovano, incaricandoli della loro cura.

Queste società, assumendo però dei sacerdoti come missionari loro cooperatori, subirono fin dal principio la necessità d'intendersi con l'autorità ecclesiastica, a fine di costituire a questi sacerdoti un superiore da cui fossero canonicamente dipendenti, ed a cui dovessero deferire.

Così fu che nella *Bonomelliana* si creava una Consulta ecclesiastica, sotto l'alto patronato da prima dell'Arcivescovo di Torino, poi di quello di Milano, Consulta che più tardi venne riconosciuta dalla S. Sede, ed ultimamente ebbe a capo il Vescovo di Vicenza.

E similmente l'Associazione nazionale per la protezione dei missionari nell'istituire l'*Italica gens* per la cura degli emigranti transoceanici, sentì la necessità di convocare i superiori dei vari Ordini e Congregazioni, perchè cooperassero nella sua nuova opera.

Nel decorso poi di quest'anno il Vescovo di Vicenza avendo chiesto ed ottenuto di venir esonerato dal suo officio per le gravissime occupazioni della sua vasta diocesi, divenute maggiori per le luttuose devastazioni di quel territorio in seguito all'ultima grande guerra, sottopose alla S. Sede alcune considerazioni discusse già con i moderatori della *Bonomelliana,* onde migliorare per quanto era possibile l'assistenza ecclesiastica degli emigrati.

Esaminata pertanto con ogni studio e sollecitudine la cosa dagli Emi Padri della S. C. Concistoriale, aderendo al voto da essi espresso, il S. Padre Benedetto XV stabilì quanto segue:

1) che un Prelato libero dal governo di una diocesi dedicasse tutta la sua attività alla scelta, cura e vigilanza dei sacerdoti addetti all'assistenza degli emigrati italiani all'estero, salvi sempre i diritti degli Ordinari propri dei detti sacerdoti, e degli Ordinari del luogo dove gli emigranti si trovano; e che si dessero al medesimo facoltà sostanzialmente identiche a quelle che furono attribuite al Vescovo di Vicenza, e che furono pubblicate nell'*Acta Apostolicae Sedis* del 27 febbraio 1915 (an. VII, vol. VII, num. 4);

2) che il compito di questo Prelato non venisse ristretto ai soli sacerdoti e missionari assunti dalla *Bonomelliana*, ma a tutti quelli che da altre simili società venissero chiamati a pari officio o che in ogni modo prestassero l'assistenza religiosa ad emigrati italiani;

3) che, essendo ormai prossima la costituzione del Collegio di sacerdoti, stabilito dalla s. m. di Pio X avanti l'ultima guerra, per la preparazione e migliore formazione dei sacerdoti da adibirsi all'assistenza degli emigrati italiani, il detto Prelato fosse insieme il Superiore di questo Collegio, e ne tenesse la direzione ed il governo sotto l'alta direzione della S. C. Concistoriale, onde così avesse sotto mano con facilità e piena conoscenza il personale adatto da destinare in pro degli emigrati e delle società di assistenza secondo i bisogni.

Pel delicato ed importante officio Sua Santità scelse poi il sacerdote Michele Cerrati, già Vicario del Vescovo Castrense italiano, e lo volle accrescere della dignità Vescovile nominandolo Vescovo titolare di Lidda.

Roma, dalla Segreteria della S. C. Concistoriale, 23 ottobre 1920.

✠ C. Card. De Lai, Vescovo di Sabina, *Segretario*.

L. ✠ S.

Luigi Sincero, *Assessore*.

II

PROVISIO ECCLESIARUM

S. C. Consistorialis decretis, SSmus D. N. Benedictus Pp. XV has, quae sequuntur, ecclesias de proprio pastore providit, nimirum:

13 septembris 1920. — Metropolitanae ecclesiae Parisiensi praefecit Emum ac Rmum D. Cardinalem Ludovicum Ernestum Dubois, hactenus archiepiscopum Rothomagensem.

27 septembris 1920. — Cathedrali ecclesiae S. Georgii Terrae Novae R. D. Henricum Thomam Renouf, parochum S. Patritii in civitate S. Ioannis Terrae Novae.

11 octobris. — Cathedrali ecclesiae Oranensi R. P. D. Leonem Durand, hactenus episcopum tit. Tricomiensem.

18 octobris. — Titulari episcopali ecclesiae Nilopolitanae R. P. D. Franciscum Baztan y Urniza, hactenus episcopum Ovetensem.

21 octobris. — Titulari episcopali ecclesiae Basilinopolitanae R. P. D. Petrum Paulum Drinot y Pierola, hactenus episcopum Huanucensem.

SACRA CONGREGATIO CONCILII

VIGLEVANEN.

MISSAE BINATAE AC PRO POPULO

Die 8 maii 1920

SPECIES FACTI. - Quum nuper Ordinarius Viglevanen. ab hac S. Congregatione prorogationem postularet duplicis quo fruebatur indulti quinquennalis, quorum alterum ipsi concedebat facultatem dispensandi, sub certis conditionibus, sacerdotes curam animarum gerentes ab onere applicandi *pro populo,* ita quidem ut eleemosyna percipi posset, favore Seminarii eroganda; alterum vero consimilem facultatem indulgebat permittendi ut stipendium pro Missa a sacerdotibus habitualiter *binata* perciperetur favore Seminarii, - nonnullas pariter exposuit difficultates de indulti interpretatione subortas. In primis enim conquerebatur quos dam parochos et sacerdotes ordinationibus episcopalibus - exigentibus ut in recensitis casibus Missa *applicaretur* omnino ad mentem Episcopi vel ad certam aliquam dantis eleemosynam intentionem, ut stipendium semper Seminario acquiri posset - penitus refragasse, contendentes in Episcopi potestate, etiam ex concesso indulto, non esse tollere optionem *gratuitae* celebrationis sive pro grege, sive pro privata quapiam intentione. Praeterea, in modo taxandi eleemosynam, quae favore Seminarii ad Curiam remittenda esset, ambiguum videbatur, si quid, detracta taxa synodali, esset celebranti relinquendum, attenta praesertim natura capellaniarum unde ordinario stipendium missae festivae in dioecesi depromitur. « Enimvero - ita Episcopus - hae in casu triplicis sunt diffe- « rentiae: 1ª aliae habent annuum reditum assignatum pro celebranda

« Missa singulis diebus festis in determinata ecclesia et determinata hora, « sed *sine* onere applicationis; 2ª pro aliis etiam habetur constitutus « annuus reditus, sed *cum* onere applicationis; 3ª tandem aliae proveniunt « ex obligatione Missarum, quae ad pauciorem numerum reductae sunt, « ideoque fuit auctum stipendium ut certo modo haberetur Missa pro « commoditate fidelium ». Hinc tria quaerebat: « *a*) utrum Episcopus « possit tolerare ut sacerdos binans retineat sibi *omnes* reditus secun- « dae Capellaniae, detracto dumtaxat stipendio synodali ad Semina- « rium devolvendo; *b*) an vero Episcopus debeat in singulis casibus « determinare *partem redituum* tribuendam sacerdoti binanti; *c*) utrum « in assignanda taxa solvenda sacerdoti binanti, possit haberi ratio « incommodi, quod is debeat subire atque etiam difficilis conditionis » oeconomicae in qua versetur ob praesentis temporis circumstantias; « *d*) utrum idem criterium debeat applicari parocho binanti ».

Harum itaque rerum expositarum serie, duo dubia Emis Patribus resolvenda proposita sunt, nimirum:

I. *An loci Ordinarius, vi indulti apostolici, adigere valeat presbyteros ut missam binatam vel pro populo dispensatam applicent in favorem piae causae.*

II. *An tolerari possit praxis exigendi favore causae piae eleemosynam taxae dioecesanae solummodo, relicto reliquo triplicis generis capellaniae reditu sacerdoti ex indulto apostolico missam iteranti vel missam pro populo dispensatam celebranti in casu.*

Synopsis disceptationis. - Praecipua disceptatio circa primum dubium acta est: *a*) *Pro parte negantium* Ordinario praefatam facultatem, haec afferebantur rationum momenta: Secundum vigentem disciplinam, soli Superiores religiosi *intentiones* missarum suis subditis praescribunt. Id *numquam* faciunt episcopi, perraro S. Pontifex, qui, prout fecit v. gr. saeviente bello, in festo SS. Apostolorum Petri et Pauli, a. 1918, procul dubio, id facere potest. Equidem, quum non paucae dioeceses maximis necessitatibus premantur, quaestio non fuerit importuna, de *iure constituendo*, seu de introducendo more ut sacerdotes binantes missam binationis ad intentionem episcopi celebrare *debeant;* et parochi, in diebus festis suppressis, etiam pro necessitatibus dioecesis stipendiatam missam *applicent*, quam secus, non stipendiatam, pro ovibus suis offerre debent. Verum, *de iure praesenti*, seu iam constituto, quum episcopi nequeant insolita, sive lege sive praecepto imponere, neganda ipsis est facultas *imponendi* applicationem, v. g. pro Seminario, missae parochialis in diebus festis suppressis, et missae binationis.

Indultum autem, forma consueta concessum, quidpiam *permittit*, sed neque parochis neque binantibus tollit optionem gratuitae celebrationis pro grege vel pro privata intentione: itaque vi solius indulti episcopus applicationem pro seminario nequaquam praecepto urgere potest, aut ea condicione binationem indulgere, praesertim cum binatio ac dispensatio a missa pro populo applicanda, non propter privatam sacerdotis utilitatem, sed propter publicam causam concedenda sit.

b) Sed *ex adverso* facile respondebatur. Vi indultorum de quibus agitur, Episcopus non solum facultatem habet dispensandi super onere Missam gratuito celebrandi, sed etiam applicandi, seu erogandi favore Seminarii stipendium sive eleemosynam ex tali celebratione retrahendam: aliis verbis idem fit, ad finem et intentionem propositam, dominus stipendii istius quod necessario supponitur in manu celebranti iam positum. Itaque necessario pariter supponitur in obtenta facultate, facultas obligandi celebrantem ut huiusmodi stipendium in rerum natura ponat (si ita loqui fas est), de quo idem Ordinarius disponere ad praescriptum finem queat; quia hoc sine illo obtineri manifesto nequit. Nec valet ratio in contrarium allata: Episcopus quidem *ex se* non habet potestatem illam obligationem applicationis parochis aut sacerdotibus binantibus imponendi; idcirco indultum petiit a S. Sede, quae utique, prouti in confesso est, pollet illa potestate; petiit et obtinuit: accepta tali facultate, evidens est illa quoque potestas Episcopi. Itaque nihil conficitur observando quod in *indulto* S. Congregatio seu Apostolica Sedes (cf. can. 7) verbis mere facultativis usa est: « *facultatem* Ordinario con« cessit dispensandi sacerdotes curam animarum exercentes ab obliga« tione litandi missam pro populo... ut sacrum applicare valeant iuxta « mentem Ordinarii *ad effectum erogandi eleemosynam favore Semina« rii* »: ac etiam « *facultatem indulget Ordinario permittendi* sacerdo« tibus Missam die festo iterantibus ut applicare valeant secundam Mis« sam iuxta mentem ipsius Ordinarii, *ad effectum erogandi eleemosynam « favore Seminarii* ». Nam si episcopus revera uti voluit concessa sibi facultate *ad effectum praescriptum*, omnia media ad id contingendi, et idcirco etiam potestatem obligandi ad applicationem, tali indulto obtinuit. Aliud plane est quaerere annon opportunum sit *nonnullas* binatarum Missarum applicationes ab Ordinario arbitrio gratuito celebrantis permitti, ut nempe is eas, nullo recepto stipendio, pro se suisque ac etiam pro aliis ex caritate vel ex fidelitate applicare valeat, prout hortata est H. S. C. in *Nanceyen. et Tullen.* 11 sept. 1878; in *Vivarien.*, 5 mart. 1887 ad I; at de iure ordinario ex parte Episcopi, praescribendi, vi indulti, applicationem qua de agitur, minime videtur ambigendum.

Minus quoque officit quod opponitur, permissionem applicandi, in casu, non dari propter privatam sacerdotis utilitatem, sed propter publicam causam. Nonne enim in casu publica causa, et quidem Supremae Auctoritati comperta ab Eaque approbata, subest, nempe subveniendi Seminarii necessitatibus? Huius immo publicae causae utilitas, adeo peculiaris, in casu, comperta est, ut *ipsi cedere* debuerit communis utilitas procurandi per Missae consuetam applicationem, populi salutem; prout haec, quod ex adverso recolitur, cessit anno 1918 necessitati impetrandi finem atrocissime tunc saevientis belli. Ab inobedientiae igitur nota nullo modo excusandi videntur hi sacerdotes, qui suum iudicium iudicio Supremi Pastoris anteferentes, magis necessarium arbitrentur, quod ille in praesenti postponendum esse indicat.

II. *De altero dubio* haec afferebantur in voto clmi Consultoris. Pro huius dubii solutione - sic ille - tria principia videntur praemittenda: 1° omnino esse prohibitum, ne a sacerdote binante duplex stipendium recipiatur, quae prohibitio pluribus resolutionibus huius S. Congregationis firmata transiit in Codicem, can. 824, § 2; 2°, non tamen est prohibitum, quominus sacerdos bis celebrans possit percipere aliquam remunerationem intuitu laboris et incommodi extrinseci. Id iam fuerat resolutum ab hac Sacra Congregatione in *Treviren.* 23 maii 1861 et pariter transiit in Codicem, ubi canoni laudato additur clausula *excepta aliqua retributione ex titulo extrinseco.* Prohibitio recipiendi duplex stipendium pro duplici Missa eadem die celebrata, licet in indultis binandi concedi solitis soleret exprimi illa formula « firma prohibitione « recipiendi eleemosynam *pro secunda Missa* », non tamen videtur ita esse intelligenda, ut eleemosyna non possit praecise recipi pro *secunda* Missa, sed ita ut non recipiatur stipendium *nisi pro una Missa,* sive demum haec sit prima sive secunda. Hac ratione prohibitionem interpretati sunt Konings-Putzer, *Comment. in Facultates Apostolicas,* n. 160; Many, *De Missa,* num. 58; Card. Gennari, *Quistioni Teologico-Morali,* qu. 586. Et consonat ratio prohibitionis; nam, - ut monet Benedictus XIV, Constitutione *Quod expensis,* § *Ut autem* - prohibitionis ratio ea fuit « ut avaritiae et sordidis quaestionibus adimeretur occasio vel « saltem oblocutionibus silentium imponeretur: iam vero nec avaritiae « nec scandalo datur occasio, si pro una tantum Missa stipendium « recipitur, sive sit prima sive altera ». Cui interpretationi pariter favet *Codex,* a quo prohibitio (can. 824) effertur hoc modo: « Quoties « pluries in die celebrat, si *unam* Missam ex titulo iustitiae applicet, « sacerdos, praeterquam in die Nativitatis Domini, *pro alia* eleemosy- « nam recipere nequit, excepta aliqua retributione ex titulo extrinseco »;

ibi autem non fit distinctio inter *primam* et *secundam*, sed inter *unam* et *aliam*.

Quibus positis, diversum responsum videtur dandum quoad diversis casibus. Nam 1º si agatur de Capellania, quae habeat onus Missam festis diebus celebrandi in determinato loco et hora, sed sine obligatione applicationis, sacerdoti qui celebravit Missam cum stipendio, si praeterea celebrat ut expleat onus huius Capellaniae, non debent tribui annui reditus Capellaniae illi diei respondentibus, sed ex incommodo seu gravamine extrinseco poterit ab Episcopo assignari aliqua congrua retributio. Attamen addendum est in hoc casu Episcopum non posse quod supersit applicare Seminario, nisi novum obtineat indultum, quia hic non est quaestio de *applicatione Missae*, et Episcopus solum obtinuit indultum ut stipendium secundae Missae a sacerdote binante celebratae possit recipi et applicari Seminario.

2. Si agitur de tertio casu, in quo determinatum stipendium est assignatum pro singulis Missis, quique provenit ex reductione plurium Missarum; cum stipendia non sint separanda a celebratione Missarum, illud stipendium est in favorem Seminarii devolvendum, si sacerdos binans, aliam Missam iam celebravit cum stipendio, et Episcopus poterit, propter incommoditatem et gravamen extrinsecum, aliquid detrahere ad retributionem celebrantis prudenti arbitrio aestimandam cum proportione ad illud gravamen. Attamen in hoc casu, Episcopus non videtur posse obligare binantem, ut precise hanc *alteram* Missam celebret favore Seminarii; sed ex dictis poterit sacerdos binans *primam* Missam celebrare pro Seminario, devolvendo ad Seminarium stipendium pro ipsa receptum, et hanc alteram celebrare recepto pro se stipendio, licet hoc sit pinguius. Nam cum sacerdos binans possit recipere stipendium pro una Missa, potest eligere quam velit, et pronum est ut pro se eligat, quae stipendium habeat pinguius; nec Episcopus in vim indulti recepti videtur hoc posse prohibere, cum obstet principium tertio loco propositum.

3. Si agitur de secundo casu, in quo Capellania constat annuis reditibus cum obligatione *celebrandi* et *applicandi* Missam singulis diebus festis et etiam, ut videtur, nonnullis aliis diebus, res est difficilior; pendet enim ex natura fundationis. Nam: *a*) si fundatio ita est facta, ut pro singulis Missis celebrandis sit assignata quota pars integri reditus annui, tunc haec quota pars revera constituit stipendium Missae, quod proinde erit devolvendum in favorem Seminarii si binans iam celebravit cum stipendio. Sed in hoc casu valet quod de casu praecedenti dictum est, scilicet: Episcopum pro suo prudenti arbitrio posse aliquid

assignare binanti pro incommodo seu gravamine extrinseco; ex alia vero parte binantem non teneri hanc praecise Missam celebrare per se et devolvere in favorem Seminarii stipendium alterius Missae a se celebratae; *b*) si vero quota pars redituum integri anni non est assignata pro singulis Missis, sed integri reditus sunt assignati capellano, qui habeat onus Missas celebrandi, tunc habetur casus verae Capellaniae, quae instar beneficii est. Iam in hoc casu, quando capellanus celebrat per alium, non tenetur sacerdoti celebranti dare integros reditus illi diei respondentibus, sed satis est ut det eleemosynam iuxta taxam synodalem, quod etiam firmatur *Codice*, can. 840, § 2; ergo, in casu, haec eleemosyna iuxta taxam synodalem detracta, erit devolvenda in favorem Seminarii. Reliqua pars redituum, ubi desit capellanus, manent penes ipsam Capellaniam, et non satis clare apparet, quod Episcopus illam partem possit applicare Seminario vi indulti recepti, quia indultum solum agit de stipendio Missae a sacerdote binante in favorem Seminarii. Ad hoc ut Episcopus id posset facere, deberet constare, ex modo quo Capellania fundata est, hunc casum posse reduci ad praecedentem.

4. Quatenus quarto loco quaeritur utrum quod de aliis sacerdotibus binantibus dictum est, dici pariter debeat de parocho binante: ius *Codicem* praecedens erat, quod parochus binans propterea quod regeret duas paroecias, utramque Missam deberet applicare pro populo ideoque sine recepto stipendio; si vero binaret pro necessitate unius paroeciae, quam solam regendam haberet, tunc non teneri applicare utramque Missam pro populo, sed tamen pro neutra poterat recipere stipendium (Ita S. C. C. in *Cameracen.*, 22 sept. 1858).

Cum autem *Codex* in hac parte aequiparaverit parochos Episcopis, qui tametsi regerent duas dioeceses non tenebantur applicare nisi unam Missam pro populo, (cann. 466, § 2; 824, § 2) et agens de sacerdote binante indiscriminatim agat de *quolibet sacerdote*, nec distinctionem faciat inter parochum et non parochum, concludendum videtur, quae ante dicta sunt de sacerdote binante, eadem prorsus ratione esse applicanda parocho binanti, sive bis celebret pro necessitate *unius* paroeciae, quae regat, sive bis celebret ipse pro duplici paroecia sibi commendatam. - Hucusque Consultoris votum.

Quare, etc.

Resolutio. - Die 8 maii 1920 Sacra Congregatio Concilii, in plenariis Emorum ac Rmorum Patrum comitiis in palatio Apostolico Vaticano habitis, suprascriptis dubiis respondendum censuit:

Ad I: *Affirmative.*

Ad II: Reformato dubio in hanc formulam « An tolerari possit « quod favore Causae Piae exigatur eleemosyna taxae dioecesanae dum- « taxat, relicto capellaniae reditu taxam excedente sacerdoti ex Apo- « stolico indulto Missam iteranti, vel pro populo dispensatam celebranti, « in casu »:

Si legitime sit designata eleemosyna, quum ea tota cedere debeat favore Causae Piae: *Negative,* salva tamen Ordinarii facultate aliquid assignandi sacerdoti celebranti, ratione incommodi vel laboris;

Si vero eleemosyna non sit legitime statuta: *Affirmative;* seu cedere in casu favore Causae Piae dumtaxat eleemosynam taxae dioecesanae, facta item Ordinario facultate aliquid tribuendi eidem sacerdoti celebranti, ratione incommodi vel laboris.

Facta autem de praemissis SSmo Dño Nostro Benedicto Divina Provv. PP. XV relatione per infrascriptum S. Congregationis Secretarium in Audientia diei IX subsequentis, Sanctitas Sua resolutionem Emorum Patrum approbare et confirmare dignata est.

I. Mori, *Secretarius.*

SACRA CONGREGATIO RITUUM

I

ROMANA

PRO S. GABRIELE A VIRGINE PERDOLENTE, CONF.

Die 27 februarii

VARIANDA ET ADDENDA SEXTAE LECTIONI IN ULTIMA PERIODO

... Eum deínceps, magnis a Deo miráculis illustrátum, Summus Póntifex Pius décimus in beatórum, Benedíctus vero décimus quintus in sanctórum caélitum album inscrípsit.

ELOGIUM MARTYROLOGIO ROMANO INSERENDUM

Die 27 februarii

Insulae, in Aprútio, sancti Gabriélis a Vírgine Perdolénte, Confessóris et Clérici Congregatiónis a Cruce et Passióne Dómini nuncupatae; qui, magnis intra breve vitae spátium méritis et post mortem miráculis clarus, a Benedícto Papa décimo quinto in sanctórum cánonem relátus est.

PRO S. MARGARITA MARIA ALACOQUE, VIRG.

Die 17 octobris

ULTIMA PERIODUS SEXTAE LECTIONIS ITA VARIANDA ET COMPLENDA

... Caeléstem eius glóriam mirácula confirmárunt: quibus rite probátis, magna piórum gratulatióne, Margarítam Maríam Summus Póntifex Pius nonus in beatárum, Benedíctus autem décimus quintus in sanctárum Vírginum coetum inscrípsit.

ELOGIUM MARTYROLOGIO ROMANO INSERENDUM

Die 17 octobris

Paraédii, in dioecési Augustodunénsi, sanctae Margarítae Maríae Alacóque, quae, Ordinem Visitatiónis beátae Maríae Vírginis proféssa, exímiis in devotióne erga sacratíssimum Cor Jesu propagánda et público eiúsdem cultu provehéndo méritis excélluit; atque in sanctárum Vírginum album a Benedícto Papa décimo quinto reláta fuit.

PRO S. IOANNA DE ARC, VIRG.

Die 30 maii

ULTIMA PERIODUS SEXTAE LECTIONIS ITA VARIANDA ET COMPLENDA

... Postrémo Ioánnam de Arc Summus Póntifex Pius décimus in beatárum, Benedíctus vero décimus quintus in sanctárum Vírginum númerum rétulit.

ELOGIUM MARTYROLOGIO ROMANO INSERENDUM

Die 30 maii

Rothómagi, sanctae Ioánnae Arcénsis Vírginis, Puéllae Aurelianénsis appellatae, quae, cum fórtiter pro pátria dimicásset, tandem in hóstium potestátem trádita, iníquo iudício condemnáta est et igne combústa; atque a Benedícto décimo quinto Pontífice Máximo sanctárum fastis adscrípta.

Sanctissimus Dominus noster Benedictus Papa XV, referente infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationi Praefecto, suprascripta additamenta sextae cuique Lectioni historicae in respectivo Officio appo-

nenda de S. Gabriele a Virgine Perdolente, Confessore, de S. Margarita Maria Alacoque, Virgine, ac de S. Ioanna Arcensi, Virgine; itemque de iisdem singulis Caelitibus elogia in Martyrologio Romano respectivis diebus inserenda, ab eadem Sacra Congregatione revisa et disposita, approbavit.

Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 25 iulii 1920.

✠ A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. ✠ S.

Alexander Verde, *Secretarius.*

II

URBIS ET ORBIS

Die 18 iunii.

S. EPHRAEM SYRI, DIACONI, CONF. ET ECCLESIAE DOCTORIS

Duplex

Omnia de Communi Doctorum, praeter sequentia.

In I Vesperis

Ad Magnif. Ant. O Doctor óptime, Ecclésiae sanctae lumen, beáte Ephraem, divínae legis amátor, deprécare pro nobis Fílium Dei.

Oratio

Deus, qui Ecclésiam tuam beáti Ephraem Conféssoris tui et Doctóris mira eruditióne et praecláris vitae méritis illustráre voluísti: te súpplices exorámus; ut, ipso intercédente, eam advérsus erróris et pravitátis insídias perénni tua virtúte deféndas. Per Dóminum.

Et fit Commemoratio Ss. Marci et Marcelliani Mm., Ant. Istórum est enim. ℣. Laetámini in Dómino.

Oratio

Praesta, quaésumus, omnípotens Deus: ut qui sanctórum Mártyrum tuórum Marci et Marcelliáni natalítia cólimus; a cunctis malis imminéntibus eórum intercessiónibus liberémur. Per Dóminum.

In I Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II Nocturno

Lectio iv

Ephraem, natióne Syrus, Nísibi, Mesopotámiae urbe, patre agrícola et idolórum sacerdóte natus, domo expúlsus, adhuc iúvenis ad sanctum Iacóbum epíscopum se cóntulit, a quo baptizátus, brevi ita sanctitáte et doctrína profécit, ut in schola Nísibi florénte magíster fúerit constitútus. Post Iacóbi epíscopi mortem, Nísibi a Persis capta, Edéssam proféctus est: ubi primum in monte inter mónachos consédit, deínde, ut plúrimos ad se confluéntes hómines vitáret, vitam duxit eremíticam. Edessénae Ecclésiae diáconus ordinátus, et ob humilitátem sacerdótium recúsans, ómnium virtútum splendóre enítuit, et pietátem et religiónem vera sapiéntiae professióne sibi comparáre satégit. Spem omnem in solo Deo defíxam habens, quaevis humána ac transitória contémnens, divína ac sempitérna assídue concupiscébat.

℟. Honéstum.

Lectio v

Caesaréam Cappadóciae, divíno ductus spíritu, cum petiísset, ipsum ibi os Ecclésiae Basilíum vidit, et utérque mútua consuetúdine opportúnum in modum usus est. Ad innúmeros erróres refelléndos, qui, tunc témporis grassántes, Ecclésiam Dei divexábant, atque ad mystéria Dómini Nostri Iesu Christi sédulo illustránda, plúrimas édidit lucubratiónes, syro sermóne compósitas, et fere omnes in linguam graecam versas; atque, teste sancto Hierónymo, ipse ad tantam venit claritúdinem, ut, post lectiónem Scripturárum, públice in quibúsdam ecclésiis eius scripta recitaréntur.

℟. Amávit.

Lectio vj

Univérsa illíus ópera, tam spléndido doctrínae lúmine referta, effecérunt, ut idem Sanctus, adhuc vivens, tamquam Ecclésiae Doctor, magno honóre hábitus fúerit. Métrica quoque cántica compósuit in laudem Beatíssimae Vírginis Maríae ac Sanctórum: quam ob causam a Syris Spíritus Sancti cíthara mérito fuit appellátus. In mirífica ac pia devotióne erga cámdem Vírginem Immaculátam primum excélluit. Méritis plenus, Edéssae, in Mesopotámia, décimo quarto caléndas iúlii, decéssit sub Valénte príncipe: eúmque, instántibus plúribus Sanctae Románae Ecclésiae Cardinálibus, Patriárchis, Archiepíscopis, Epíscopis, Abbátibus, et religiósis famíliis, Benedíctus Papa décimus quintus, ex Sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto, universális Ecclésiae Doctórem declarávit.

℟. Iste homo.

In III Nocturno

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthaéum

Cap. 5, 13-19

Lectio vij

In illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: Vos estis sal terrae. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía sancti Ephraem Syri, Diáconi

Sermo de vita et exercitatione monastica

Praeclárum est bonum inchoáre atque perfícere, et gratum Deo esse et útilem próximo, ipsíque summo ac dulcíssimo rectóri nostro Christo Iesu placére, qui ait: Vos estis sal terrae, et colúmna caelórum. Labor afflictiónis tuae, dilectíssime, tamquam somnus est; porro labóris réquies inenarrábilis atque inaestimábilis. Atténde ergo tibi ipsi sollícite, ne utrúmque páriter amíttas, dum néutrum plene persequéris, praeséntem scílicet sempiternámque laetítiam. Stude pótius perféctam virtútem cónsequi, ornátam atque insignítam ómnibus quae díligit Deus. Hanc si assequáris, numquam irritábis Deum, neque próximum tuum violábis.

℟. Iste est.

Lectio viij

Porro virtus ista, única uniúsque speciéi dícitur, variárum virtútum in se ipsa habens pulchritúdinem. Diadéma régium absque pretiósis lapídibus candentibúsque margarítis connecti texíque non potest; ita et haec única virtus sine variárum fulgóre virtútum constáre nequit. Est enim profécto simíllima diadémati régio. Nam, ut illi, si lapis unus aut margaríta defúerit, in régio cápite lucére pléniter nequit; ita et haec única virtus, nisi virtútum ceterárum honóre consériatur, perfécta virtus non appellátur. Símilis item est pretiosíssimis épulis, exquisitíssimis condiméntis praeparátis, sed sale caréntibus. Sicut enim pretiósi illi cibi sine sale cómedi néqueunt; ita et ista virtus unifórmis, si variárum virtútum glória et honóre decorétur, absit autem Dei proximíque diléctio, vilis prorsus atque contemptíbilis est.

℟. In médio Ecclésiae.

Pro Ss. Marco et Marcelliano Mm.

Lectio ix

Marcus et Marcelliánus, fratres Románi, propter christiánam fidem a Fabiáno duce comprehénsi, ad stípitem allígati sunt, pédibus clavis confíxis. Ad quos cum ita loquerétur iudex: Resipíscite, míseri, et vos ipsos ab his cruciátibus erípite, respondérunt: Numquam tam iucúnde epuláti sumus, quam haec libénter, Iesu Christi causa, perférimus, in cuius amóre nunc fixi esse cœpimus. Utinam támdiu nos haec pati sinat, quámdiu hoc corruptíbili córpore vestíti érimus! Qui diem noctémque in tor.néntis divínas laudes canéntes, dénique, telis transfíxi, ad martýrii glóriam pervenérunt. Quorum córpora via Ardeatína sepúlta sunt.

Te Deum laudámus.

Sicubi autem ix Lectio alicuius Officii simplificati non fuerit dicenda, erit sequens

Lectio ix

Adépti sunt quidam huiúsmodi virtútem, ipsámque véluti régium diadéma conseréntes, multum ex ea ornaménti cepérunt. Póstmodum vero, vilíssimae rei cuiúslibet grátia, virtútem ádeo illústrem deduxérunt ad níhilum. Alligáta enim est illórum mens terrenárum rerum curis, atque vínculis huiúsmodi praepedíta virtus caelum intráre non pótuit. Vigilánter ítaque, cave, dilécte mi, ne, teípsum his néxibus vínciens, inimíco ad praedam páteas; neque mirábilem illam clarissimámque virtútem amíttas, quam tanto labóre quaesiísti, neque illam prohíbeas caeléstes íngredi iánuas, neque rubóre confúsam ante thálamum státuas, neque capíllo uno humi affígi permíttas. Céterum da illi líberam fidúciam vocémque excélsam, ut exsúltans intróëat thálamum, ac sublími voce sua praémia répetat.

Te Deum laudámus.

Ad Laudes fit Commemoratio Ss. Marci et Marcelliani: Ant. Vestri capílli cápitis. ℣. Exsultábunt sancti.

Vesperae a Capitulo de sequenti, Commemoratio praecedentis ac Ss. Gervasii et Protasii Mm.

Missa In médio Ecclésiae, *praeter Orationem* Deus qui Ecclésiam, *ut in Officio.*

DE S. EPHRAEM DIACONO, CONFESSORE ET ECCLESIAE DOCTORE

ELOGIUM MARTYROLOGIO ROMANO INSERENDUM

Die 18 iunii

Edéssae, in Mesopotámia, sancti Ephraem, Diáconi Edesséni et Confessóris; qui, post multos labóres pro Christi fide susceptos, doctrína et sanctitáte conspícuus, sub Valénte imperatóre, quiévit in Dómino, et a Benedícto Papa décimo quinto Doctor Ecclésiae universális est declarátus.

Quum nuperrime Litteris Encyclicis *Principi Apostolorum* diei 5 octobris vertentis anni Sanctus Confessor Ephraem, Diaconus Edessenus, Doctor Ecclesiae ab Apostolica Sede declaratus sit, eiusque festum, sub ritu duplici celebrandum, in Kalendario Universalis Ecclesiae die decima octava iunii insertum fuerit; Officium de eodem Sancto Ephraem proprium cum Missa, nec non Elogium Martyrologio Romano inserendum Rmi Dñi Patriarchae Antiochenus Syrorum, Antiochenus Maronitarum et Babylonensis Chaldaeorum supremae sanctioni Sanctissimi Domini Nostri Benedicti Papae XV humiliter subiecerunt. Sanctitas porro Sua, referente infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationi Praefecto, suprascriptum Officium cum Missa de Sancto Ephraem, Confessore atque Ecclesiae Doctore, eiusque Elogium Martyrologio Romano ad diem 18 iunii inserendum, ab eodem Sacro Consilio revisum ac dispositum, suprema Auctoritate Sua approbavit: servatis Rubricis.

Contrariis non obstantibus quibuscunque. Die 14 octobris 1920.

✠ A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. ✠ S.

Alexander Verde, *Secretarius.*

III

DUBIUM CIRCA LITANIAS LAURETANAS

A Sacra Rituum Congregatione expostulatum est: « An attento « decreto Sacrae Poenitentiariae Apostolicae (Sectio de Indulgentiis) diei « 21 iulii 1919 circa Indulgentias Litaniis Marialibus adnexas, Litaniae

« Lauretanae cantari possint per trinas invocationes, respondente quar-
« tam fideli plebe ».

Et Sacra Rituum Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, ita respondendum censuit: « *Affirmative* seu Litaniae Lauretanae « cantari possunt per trinas invocationes cum singulis respectivis *ora* « *pro nobis,* populo quartam invocationem cum respectivo *ora pro nobis* « respondente ».

Atque ita rescripsit ac declaravit. Die 15 octobris 1920.

✠ A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. ✠ S.

Alexander Verde, *Secretarius.*

DIARIUM ROMANAE CURIAE

S. CONGREGAZIONE DEL CONCILIO

AVVISO

Ai giovani ecclesiastici che desiderano iscriversi allo Studio presso questa S. Congregazione, ripristinato con decreto dell'11 novembre 1919, si rende noto che il tempo utile per tale iscrizione avrà termine col 1° del prossimo dicembre.

Roma, dalla Segreteria della S. Congregazione del Concilio, 24 ottobre 1920.

G. Mori, *Segretario.*

S. CONGREGAZIONE DEI RITI

Martedì 26 ottobre 1920, nel Palazzo Apostolico Vaticano, con l'intervento degli Emi e Rmi Signori Cardinali e col voto dei Rmi Prelati Officiali e dei Consultori teologi, componenti la S. Congregazione dei Riti, si è tenuta la Congregazione *Preparatoria* per discutere il dubbio sopra l'eroismo delle virtù esercitate dalla Ven. Serva di Dio Teresa Eustochio Verzeri, fondatrice dell'Istituto delle Figlie del S. Cuore di Gesù.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Biglietti della Segreteria di Stato, il Santo Padre si è degnato di nominare:

12 ottobre 1920. Mons. Luigi Sincero, *Assessore della Sacra Congregazione Concistoriale.*

» » » Mons. Francesco Vagni, *Uditore di Nunziatura di 1ª classe.*

13 » » L'Emo sig. Card. Oreste Giorgi, *Protettore dell'Ordine dell'Annunziata che ha la Casa Madre a Villeneuve-sur-Lot.*

25 » » Mons. Giacomo Sole, *Uditore della Sacra Romana Rota.*

26 » » L'Emo sig. Card. Teodoro Valfré di Bonzo, *Protettore della Congregazione Olivetana.*

30 » » L'Emo sig. Card. Andrea Frühwirth, *Protettore della Congregazione delle Suore « de la réunion au Sacré Cœur de Jésus ».*

Con Brevi Apostolici il Santo Padre si è degnato di nominare:

Assistente al Soglio Pontificio:

25 settembre 1920. Mons. Francesco Ciceri, vescovo di Pavia.

Protonotari apostolici ad instar participantium:

30 settembre 1920. Mons. Agostino de Jesus e Sousa, dell'archidiocesi di Braga.
7 ottobre » Mons. Giovanni Turner, della diocesi di Dunkeld.
» » » Mons. Giovanni Ritchie, dell'archidiocesi di Glasgow.
8 » » Mons. Massimiliano Brenner, rettore di Santa Maria dell'Anima in Roma.

Prelati Domestici di S. S.:

22 agosto 1920. Mons. Giovanni H. O' Neil, della diocesi di Columbus.
» » » Mons. Francesco W. Howard, della medesima diocesi.

ONORIFICENZE

Con Brevi Apostolici il Santo Padre si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

La Gran Croce dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

24 ottobre 1920. Al sig. Raffaele Errazuriz Urmeneta, già inviato straordinario e ministro plenipotenziario del Cile presso la Santa Sede.
» » » Al sig. marchese Giovanni Sacchetti, foriere maggiore dei SS. PP. AA.

Il Cavalierato dell'Ordine Piano:

12 ottobre 1920. Al sig. Giovanni Van Dyk, dell'archidiocesi di Malines.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

28 agosto 1920. Al sig. cav. Antonio Casale, della diocesi di Padova.
17 settembre » Al sig. Francesco Perlasca, della diocesi di Brescia.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe militare:

23 settembre 1920. Al sig. conte Ermanno Wolf-Metternich Zur Gracht, dell'archidiocesi di Strigonia.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

23 settembre 1920. Al sig. Guido Galardi, di Roma.
27 » » Al sig. avv. Domenico Ardia, dell'archidiocesi di Napoli.

27 settembre 1920. Al sig. Francesco Banning, della diocesi di Bois-le-Duc.
13 ottobre » Al sig. Vittore de Lattaignant, della diocesi di Arras.
15 » » Al sig. Enrico Emilio Adolfo Leone Maria Van Dooren, della diocesi di Bois-le-Duc.
» » » Al sig. Pietro Enrico Loeff, della medesima diocesi.

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMINE

Con Biglietti di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, il Santo Padre si è degnato di nominare:

Camerieri Segreti soprannumerari di S. S.:

31 maggio 1920. Mons. Mattia Rudolf, della diocesi di Cinque Chiese.
5 agosto » Mons. Ulderico Karlik, dell'archidiocesi di Olmütz.
6 ottobre » Mons. Giovanni Miozzi, di Roma.
19 » » Mons. Dionisio Napal, dell'archidiocesi di Buenos-Aires.
20 » » Mons. Angelo Gobbetti, della diocesi di Cremona.
20 » » Mons. Luigi Drago, della diocesi di Bergamo.
23 ottobre » Mons. F. C. Kolbe, della Prefettura apostolica del Transwaal Settent.

Camerieri d'onore in abito paonazzo di S. S.:

26 febbraio 1920. Mons. Emilio Valenzuela, dell'archidiocesi di Bogotá.
» » » Mons. Andrea Restrepo Saens, della medesima archidiocesi.

Cameriere d'onore di Spada e Cappa soprannumerario di S. S.:

16 ottobre 1920. Il sig. Giovanni Campa, di Roma.

Cappellani Segreti d'onore di S. S.:

19 agosto 1919. Mons. José Garcia, della diocesi di Cuzco (Perù).
15 giugno 1920. Mons. Giulio Lajos, della diocesi di Cinque Chiese.
20 ottobre » Mons. Corrado Marinozzi, della diocesi di Macerata.

NECROLOGIO

ottobre 1920. Mons. Ermanno Zschokke, vescovo tit. di Cesarea di Filippo, ausiliare dell'arcivescovo di Vienna.
» » Mons. Eugenio Garvey, vesc. di Altoona (Stati Uniti d'America).
» » Mons. Tommaso Beaven, vescovo di Springfield (Stati Uniti d'America).

27 settembre 1920. Al sig. Francesco Banning, della diocesi di Bois-le-Duc.
13 ottobre » Al sig. Vittore de Lattaignant, della diocesi di Arras.
15 » » Al sig. Enrico Emilio Adolfo Leone Maria Van Dooren, della diocesi di Bois-le-Duc.
» » » Al sig. Pietro Enrico Loeff, della medesima diocesi.

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMINE

Con Biglietti di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, il Santo Padre si è degnato di nominare:

Camerieri Segreti soprannumerari di S. S.:

31 maggio 1920. Mons. Mattia Rudolf, della diocesi di Cinque Chiese.
5 agosto » Mons. Ulderico Karlik, dell'archidiocesi di Olmütz.
6 ottobre » Mons. Giovanni Miozzi, di Roma.
19 » » Mons. Dionisio Napal, dell'archidiocesi di Buenos-Aires.
20 » » Mons. Angelo Gobbetti, della diocesi di Cremona.
20 » » Mons. Luigi Drago, della diocesi di Bergamo.
23 ottobre » Mons. F. C. Kolbe, della Prefettura apostolica del Transwaal Settent.

Camerieri d'onore in abito paonazzo di S. S.:

26 febbraio 1920. Mons. Emilio Valenzuela, dell'archidiocesi di Bogotá.
» » » Mons. Andrea Restrepo Saens, della medesima archidiocesi.

Cameriere d'onore di Spada e Cappa soprannumerario di S. S.:

16 ottobre 1920. Il sig. Giovanni Campa, di Roma.

Cappellani Segreti d'onore di S. S.:

19 agosto 1919. Mons. José Garcia, della diocesi di Cuzco (Perù).
15 giugno 1920. Mons. Giulio Lajos, della diocesi di Cinque Chiese.
20 ottobre » Mons. Corrado Marinozzi, della diocesi di Macerata.

NECROLOGIO

ottobre 1920. Mons. Ermanno Zschokke, vescovo tit. di Cesarea di Filippo, ausiliare dell'arcivescovo di Vienna.
» » Mons. Eugenio Garvey, vesc. di Altoona (Stati Uniti d'America).
» » Mons. Tommaso Beaven, vescovo di Springfield (Stati Uniti d'America).